Amigoe

STE JAARGANG — No.: 220

VRIJDAG 25 SEPTEMBER 1981

Vandaag

ROY VAN PUTTEN
..... gebrek aan respect .....

KST NAGENOEG GELIJK AAN VOORSTEL SOLIDARITEIT

Poolse premier: lot land in hand vrij vakverbond

ejn unaniem eens met Arbeiderszelfbestuurwet

RSCHAU — Het Poolse parlement (Sejn) heeft vrijdag unade wet op het Arbeiderszelfbestuur en op de staatsbedrijnvaard. De tekst van de wet komt met uitzondering van een details overeen met het compromis-voorstel van de leiding et vakverbond Solidariteit, zoals dit eerder deze week werd ceerd, nadat het nationale congres van Solidariteit een paar geleden een algemenere en zwaar-wegende eis over deze ie had gesteld. Binnen Solidariteit zijn de meningen verdeeld deze kwestie. Dit komt mogelijk tot uiting op het tweede van het nationale Solidariteitscongres dat morgen in Gdansk t. Premier generaal Jaruzelski heeft in het parlement gezegd et lot van Polen nu afhangt van Solidariteit.

t Poolse parlement riep dariteit op constructief mee erken om de crisis te overnen. In een unaniem genomen motie stelt het ment met zorg vast dat de and in Polen zich verder echterde. De inspanningen de regering tot verbetering de economische organisatie ten tot nog toe geen digend resultaat, zo teerde Sejm, maar ze ook niet de noodsteun van de vakging.

wetten op arbeidersbestuur en op de staatsijven geven de arbeiders r controle in de bedrijven en minderen de greep van de trale overheid op de drijven. Het nationale tuur van Solidariteit vaardde deze week een der vergaande versie van de t op het zelfbestuur. In cial geachtte bedrijven zal de ering de directeuren blijven oemen. Het is nog niet zeker het nationale congres van de bond dit compromis zal vaarden. Het tweede deel het congres begint dag, en radicalere groepen en gaven al te kennen dat niet akkoord gingen met het promis.

emier Jaruzelski, heeft derdag in het parlement gd dat het lot van Polen angt van het vrije verbond Solidariteit. Hij de bond op zijn beleid te igen en waarschuwde dat de oriteiten niet zullen omen politie en leger in te en om uitingen van anarchie anti-Sovjetisme de kop in te akken. Niettemin zal de ering, zo benadrukte de mier, in de eerste plaats haar itiek van vreedzame dialoog ortzetten.

Inmiddels is de regering tot een akkoord gekomen met de boerenvakbond Solidariteit. Daarmee is een einde gekomen aan de belastingstaking welke deze zusterbond van Solidariteit sinds begin september hield.

Vanmorgen heeft veertig man militie-personeel het gebouw van hun sportclub bezet in Warschau. Men is ontevreden, dat een rechtbank de aanvraag voor registratie als vakbond weigerde. De rechtbank zou vandaag de kwestie opnieuw bekijken, maar gelastte de zitting af.

WILLEMSTAD — Met een sportvliegtuig kwam vanochtend even na negen uur vanuit Aruba op Curacao aan, minister Joop den Uyl van Antilliaanse zaken. Hij was vergezeld door gevolmachtigde minister Ronnie Casseres van de Antillen in Den Haag, mr. Joop Merkelbach, drs Henk Moerman, directeur van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse zaken (KABNA). Die waren met hem uit Nederland gekomen via Aruba. Op het toestel zaten vanuit Aruba ook vice-premier mr. Gualberto Hernandez en mr. Richard Lopez-Ramirez, secretaris van de Antilliaanse raad van ministers.

a zes jaar toperleg SU-Israel

EW YORK — De Israelische ister van Buitenlandse n Sjamir heeft donderdagd in New York op zijn vert een onderhoud gehad met Russische-ambtgenoot miko. Dit heeft het Sovjetbureau Tass vrijdag dgemaakt. Het was het e contact op hoog niveau n de twee landen sinds zes

lgens Tass is gepraat over elijkheden voor een sing van de crisis in het den-Oosten. Ook de elische radio heeft vrijdagend melding gemaakt van onderhoud tussen de twee ndslieden. De laatste bijomst van deze aard tussen ovjet-Unie en Israel vond in ook in New York plaats, Gromyko een ontmoeting met de toenmalige minister Buitenlandse zaken Allon. diplomatieke betrekkingen n de twee landen werden in verbroken door Moskou aanleiding van de zesen. oorlog in het Midden-

Israel weg uit Sinai in april

Geen oplossing in zicht bij autonomie-overleg

CAIRO — Egyptische, Israelische en Amerikaanse onderhandelaars hebben hun tweedaagse besprekingen over autonomie voor de Palestijnen in de bezette Arabische gebieden afgesloten met het opstellen van een tijdschema voor verdere onderhandelingen en gezegd dat alle wegen onderzocht moeten worden om overeenstemming te bereiken. Dit blijkt uit een communique dat na afloop van de eerste onderhandelingsronde sinds 16 maanden is uitgegeven.

Volgens het communique zullen de drie partijen bij komende onderhandelingen eerst trachten een beginselverklaring op te stellen. Bovendien zullen zij moeite doen de Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever en in de strook van Gaza over te halen aan de onderhandelingen over autonomie voor de Palestijnen deel te nemen.

Uit de verklaring blijkt wel dat nog geen enkele van de belangrijke verschillen van mening over de mate van zelfbestuur voor de 1.200.000 Palestijnen is opgelost. Functionarissen van Egypte, Israel en de Verenigde Staten zullen in de komende vier maanden elkaar vijf maal afwisselend in Israel en Egypte ontmoeten om alle bestaande meningsverschillen uit de weg te ruimen, aldus de verklaring. Eind november zullen de ministers van Buitenlandse zaken van Egypte en Israel elkaar weer ontmoeten.

De eindfase van de Israelische terugtrekking uit de Sinaiwoestijn zal de volgende maand beginnen en in april 1982 zijn voltooid, zo heeft het hoofd van het Egyptische deel van de Israelisch/Egyptische militaire commissie, generaal Majoor Mohsen Hamdi, donderdag bekendgemaakt. Hamdi zei aan het eind van een vierdaagse zitting van de commissie dat Israel in oktober zal beginnen met het weghalen van materieel uit Sjarm-El-Sjeik, in de zuidelijke punt van het Sinai-schiereiland. Egypte zal kunnen kiezen of het materieel van Israel wil overnemen of het terugsturen naar de joodse staat, zei hij. De Egyptische generaal zei dat de commissie overeenstemming heeft bereikt over een tijdschema voor het afbakenen van de Egyptisch/Israelische grens.

Schade

VERDUN — Het Franse leger heeft bij manoeuvres in de buurt van Verdun in het oosten van het land ongewone schade aangericht die het bereid is eventueel te vergoeden. Een kolonne tanks stak in de nacht van dinsdag op woensdag twee weien over waar door een hek van elkaar gescheiden merries en hengsten graasden. De bemanning van de laatste tank vergat echter het hek achter zich dicht te doen. De boeren van wie de paarden zijn vrezen dat deze er een vrolijke boel van gemaakt hebben die bij de merries niet zonder - ongewenste - gevolgen zal blijven.

IRA-hongerstaker Fox geeft op

BELFAST — De Ierse republikeinse (IRA) hongerstaker Bernard Fox in de Mazegevangenis in Belfast heeft zijn actie voor verlening van politieke status donderdag na 32 dagen opgegegeven nadat hij te horen had gekregen dat hij nog maar vijf dagen had te leven, zo werd uit republikeinse kringen vernomen. Tien van zijn Noordierse medestanders zijn tot dusverre gestorven als gevolg van massaal hongerstaken, een actie die in maart begon doch niet heeft geleid tot inwilliging van hun eisen door de Britse regering.

Nederland dicht bij Frans-Mexicaans standpunt

NEW YORK — Het Nederlandse standpunt inzake El Salvador blijkt dicht bij dat van Frankrijk en Mexico te liggen, welke landen onlangs het "Revolutionaire democratische front (RDF verzet) in El Salvador erkenden als "een representatieve macht". In zijn toespraak donderdag tot de Verenigde Naties heeft de Nederlandse minister van Buitenlandse zaken mr Van der Stoel de term "representatieve politieke macht wel gebruikt, hoewel hij daarbij het RDF niet met deze term als zodanig noemde. Hij onderschreef wel de stelling van het front, dat onder de huidige omstandigheden vrije verkiezingen onmogelijk zijn. Bovendien betitelde de minister slechts de geweldpleging van rechtse, door de regering gesteunde groepen als "terrorisme"

Veel aanhoudingen in Uruguay

MONTEVIDEO — In en rondom Montevideo zijn bij een grote actie van de politie duizend personen aangehouden die van gewone misdaden worden verdacht. Dit is donderdag in de Uruguayaanse hoofdstad vernomen. Enkele weken geleden had de politie in een soortgelijke actie in Montevideo 144 personen aangehouden en beslag gelegd op een grote hoeveelheid pornografisch materiaal.

ÑAPA

Armeense gijzeling in Parijs achter de rug

PARIJS — De gijzeling in het gebouw van het Turkse consulaat-generaal in Parijs is in de nacht van donderdag op vrijdag zonder verder bloedvergieten afgelopen. De Armeense terroristen, die donderdagmorgen ruim dertig mensen hadden gegijzeld, lieten dezen in de nacht vrij en gaven zich zelf aan de Franse politie over.

Het oorspronkelijk vierhoofdige commando van het "Armeense geheime bevrijdingsleger voor Armenie had de bezetting van het consulaat ondernomen, om de vrijlating te verkrijgen van een twaalftal politieke gevangenen in Turkije. Bij de overval werd een bewaker doodgeschoten en viceconsul Kaya Inal zwaar gewond. Ook een terrorist liep een schotwond op en gaf zich al donderdagmiddag gewonnen.

De Armeniers hadden zich in een communique aangediend als zelfmoord-commando. Zij eisten dat de Turkse regering twee gedetineerde Armeniers — naar uit Ankara werd vernomen orthodoxe geestelijken — en tien andere Armeense en Koerdische politieke gevangenen naar Parijs zouden overbrengen.

De Turkse regering had zich echter niet tot onderhandelen bereid verklaard. Het "Armeense geheime leger is een der belangrijkste Armeense geheime organisaties. Tot nu toe hebben Armeense acties tegen Turkse instellingen aan 18 mensen het leven gekost. Het drama in het consulaatsgebouw heeft bijna vijftien uur geduurd. De gegijzelden zagen er gezond, maar angstig uit toen zij naar buiten kwamen.

Senaat stelt voorwaarden

Militaire hulp VS aan El Salvador bemoeilijkt

WASHINGTON — De Amerikaanse senaat heeft donderdag tegen de wil van president Reagan en een persoonlijke oproep aan het congres van de Salvadoriaanse president Duarte besloten de verlening van militaire hulp aan El Salvador te bemoeilijken. De senaat deed dit door de hulpverlening aan voorwaarden op het gebied, zoals de naleving van de mensenrechten in El Salvador te verbinden, die volgens de Republikeinse senator Richard Lugar tot een volledig stilvallen van de hulpverlening zullen leiden. Want, zo zei hij, het is "vrijwel onmogelijk voor de president om vast te stellen of aan de voorwaarden wordt voldaan. Volgens de voorwaarden dient de president elke zes maanden schriftelijk te bevestigen, dat de Salvadoriaanse regering de mensenrechten beschermt, zijn veiligheidstroepen in de hand heeft, economische en sociale hervormingen uitvoert, vrije verkiezingen wil houden en bereid is om via onderhandelingen tot een politieke oplossing van de problemen in het land te komen.

De hulp aan El Salvador — 25 miljoen dollar militaire en 40 miljoen economische — vormt een onderdeel van een heel pakket voorstellen van de regering voor hulpverlening aan het buitenland. Totaal bedraagt dit pakket 5,8 miljard dollar. Woensdag was het in eerste lezing behandeld. Daarbij werd een wijzigingsvoorstel met daaraan verbonden de voorwaarden voor de hulp aan El Salvador aangenomen door de senaat met 54 tegen 42 stemmen. Daarbij werd ook de eis aangenomen, dat de president vaststelt dat de regering van El Salvador geheel "te goeder trouw onderzoek uitvoert naar de moorden op zes Amerikaanse burgers, vier religieuzen en twee landbouwadviseurs, die in december in El Salvador werden gepleegd. Een motie tot intrekking van het wijzigingsvoorstel werd donderdag door de senaat verworpen.

Den Haag denkt aan olie embargo tegen Pretoria

NEW YORK — De Nederlandse regering gaat met grote voortvarendheid na hoe zij zo doeltreffend mogelijk kan deelnemen aan het bestaande vrijwillige olie-embargo tegen Zuid Afrika, hoe bepalingen over investeringen in Zuid Afrika kunnen worden afgekondigd en hoe de invoer van bepaalde goederen uit Zuid Afrika kan worden beperkt. Minister Van der Stoel, die dit donderdag in de algemene vergadering van de Verenigde Naties in New York aankondigde, maakte wel het voorbehoud dat hierbij rekening moet worden gehouden met de internationale verplichtingen van Nederland, waarmee voornamelijk wordt gedoeld op het Beneluxverdrag. Het akkoord maakt duidelijk dat Nederland het voorbeeld wil volgen van Zweden dat nieuwe investeringen in Zuid Afrika verbiedt, bijvoorbeeld de - overigens toch al enorm teruglopende - invoer van steenkool geheel wil stopzetten, en zich "met inachtneming van internationale bepalingen en verplichtingen" wil aansluiten bij de olieboycot die de OPEC al jaren geleden heeft afgekondigd. Minister Van der Stoel verklaarde donderdag dat de Nederlandse regering positief tegenover het gebruik van economische middelen staat "waarbij rekening moet worden gehouden met de opinie van de internationale gemeenschap.

Wat betreft Namibie verklaarde minister Van der Stoel te "betreuren" dat het optreden van de zgn contactgroep van vijf - de Verenigde Staten, Engeland, Frankrijk, West-Duitsland en Canada - er niet toe heeft geleid dat ook Zuid Afrika bereid is het VN-plan voor onafhankelijkheid van deze vroegere Duitse kolonie uit te voeren.

Daling gaat door op effectenbeurzen

LONDEN — Vrijdag zijn de koersen op de effectenbeurs van Londen verder gedaald. Ook in Amsterdam, Parijs en Frankfort was er sprake van een verder daling. De bezuinigingen die president Reagan heeft bekendgemaakt hebben er niet toe bijgedragen dat het bedrijfsleven weer vertrouwen krijgt in zijn economische beleid. De bezuinigingen - zestien miljard dollar - waren al eerder uitgelekt en bleken niet in staat de koersdaling van de laatste twee dagen op de effectenbeurzen te stoppen. Deskundigen wagen het te betwijfelen of Reagan inderdaad kans ziet zestien miljard dollar te bezuinigen. De Amerikaanse begroting zal het volgend jaar in ieder geval nog een groot tekort laten zien. De rente in de VS zal volgens velen tot eind dit jaar niet sterk dalen.

Cuba: VS schuldig aan gebruik biologische wapens

NEW YORK — Cuba heeft de Verenigde Staten er donderdag voor de assemblee van de Verenigde Naties van beschuldigd dat het tegen zijn burgers biologische wapens gebruikt, waardoor 156 Cubanen, onder wie 99 kinderen, zijn gedood. Het Yankee imperialisme in heel het Caribische gebied aan de kaak stellende, beschuldigde de Cubaanse minister van Buitenlandse zaken Isidoro Malmierca Amerika er ook van in El Salvador, steeds heftiger interventionistische en volkerenmoorddadige handelingen te plegen. De Amerikaanse biologische wapens zijn volgens Malmierca de oorzaak geweest van de epidemie die zich op Cuba heeft voorgedaan en die gekenmerkt werd door bloedingen. Negenennegentig kinderen zijn op Cuba gestorven. Zij waren slachtoffer van de epidemie die ons 156 levens kostte. Malmierca zei dat Cuba in nog geen drie jaar vijf ernstige plagen en epidemieen hadden getroffen, die eerst vee, daarna plantages en vervolgens mensen besmet hadden.

Washington schaft arbeidsvoorwaarden voor minderheden af

WASHINGTON — De Amerikaanse regering wil de werkgevers niet langer verplichten, bij het aanstellen van personeel voorrang te geven aan bepaalde minderheden. De vorige drie regeringen verlangden van bedrijven, dat ze een bepaald aantal negers en vrouwen in dienst hadden. Onderminister van Justitie William Reynolds, die hoofd is van de afdeling Mensenrechten op dat departement, had woensdag voor een subcommissie van het Huis van Afgevaardigden verklaard, dat de regering "voortaan niet meer zal aandringen op het gebruik van quota of van enige andere getalsmatige of statistische formule, waardoor bepaalde categorieen Amerikanen bij voorrang toegang zouden hebben tot de arbeidsmarkt vanwege hun ras, geslacht, afkomst of godsdienst"

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Ivar de Crasto.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhöff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, J. A. Abrahamblvd z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 3040; huis: tel.: 3072.

SABA:
Correspondent: Vernol Hassell, tel.: 2258.

ST. EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel.: 2222; fotografe: Olga Schats, tel.: 2222.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen. tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curaçao,
Districo n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222

Losse nummers 50 cent.
Abonnementen op Antillen twaalf gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST
Eilandsgeneeskundigen
26 sept. 1981 van 08.00 uur t/m 28 sept. 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter da Costa Gomez, Boven Botica Popular, tel.: 613822; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 674126.

25 sept. 1981 van 18.00 uur t/m 28 sept. 1981 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter S. Concession, spreekkamer Brievengat, tel.: 77244; spreekuren 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 36173.

In het derde distrikt Banda Abao: dokter F. Hernandez, spreekkamer Pannekoek, tel.: 641442; spoedgevallen, tel.: 641442.

* * *

WIT GELE KRUIS(wijkverpleging): kantoor Santa Maria, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Martis neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 613563; de wacht heeft zuster Magdalena, tel.: 672437; ook te bereiken op pageboy 027-585.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-12.30/13.30-17.00 uur kantoor Santa Maria 17, tel.: 80222.

KLEUTERBUREAU: maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

* * *

VERLOF BEGRAFENIS:
26 sept.: E.R. van der Horst, Kanarieweg 3;
27 sept.: P.A.J. Scherptong, Paradijs 8.

* * *

Antilliaanse boeken in bibliotheek

KRALENDIJK — De Openbare leeszaal heeft weer een aantal werken van en over de Nederlandse Antillen aangeschaft, waarvan enige boeken in de landstaal zijn geschreven. De voornaamste aanwinsten zijn Verzamelde Stilte van O Blinder; Boven de wind en onder de gordel van B. Brederode; Na ora oradu van L.H. Daal; Sperando un barku van M. Faneyt; Kere un sentenchi van H. Habibe; Mi zjar van M. Hart; Yaya ta conta van M. Henriquez; Antilliaans spreekwoordenboek van S.M. Hoogenbergen; Onder de wolkenwals van B.B. Jagt; De Boog van E. de Jongh. Organisashon, Planifikashon, Independencia van E. Juliana; Nancho niemand van D. Lebacs; De hemel is zo ver en Nog is er een venster in de nacht van H. Lim; Cobalt diepzeegedichten van R. Lina; Antiya van J. De Palm; Antilliaans literair logboek van J. De Roo; Alfebet di ambiente; Machu en Marina en Yuki Reduki van G.E. Rosario; Flor di hubentud van A Thodé: Tot memorie van RH Nooyen; Twelve forts of the Netherlands Antillen van J. Hartog.

De geschiedenis van Curacao van C.P: Amelunxen; A short story of the N.A. and Surinam van C.C. Goslinga; Del Curacao que se va van J. de Pool; De betrekkingen tussen Curacao en Venezuela van J van Soest; Millefiori di Aruba en Het volk van de grote manaure van R.H. Nooyen; De geschiedenis van de Nederlandse Antillen van H. van Driel Pearl.

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.15 en 21.15 uur *The Savage* (Aktiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl 2,50 en fl 3,50).
24.00 uur *Naked came the Stranger* (Part II) (Suspense, Engels, boven 18 jaar, fl 2,50 en fl 3,50)

THEATER DE TEMPEL
12.15, 19.00 en 21.00 uur *Beyond the Poseidon adventure* (suspense, Engels, boven 18 jaar, fl 5,-).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Day of the woman* (Terror-sex film, Engels, boven 18 jaar fl 5,-).
24.00 uur *Blue Movie* (sexfilm, Engels, boven 18 jaar, fl 5,-).

* * *

CINE-TRUCK
Hedenavond en morgenavond te Zeevaartschool.

* * *

TELECURACAO: 17.00 Little House on the Prairie; 17.52 Cartoons; 18.10 Aghusa; 18.30 Telenovela: Amor Prohibido; 19.15 Deporte Tele-8; 19.30 Menudo; 20.00 Noticiero Tele-8/VIS-nieuws; 20.30 Benson; 21.00 Hill street station; 22.00 Show di Job; 23.00 Sluiting.

BOTICA BANDABAO
geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: Cormoto, tel.: 23241;
Punda: Popular, tel.: 611265.

* * *

KERK WISHI
19.00 uur noveen t.g.v. 50-jarig bestaan.

* * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Centrale Bibliotheek, Johan v Walbeeckplein 13, Afd. Volwassenen): dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur zat. van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

CHRISTOFFEL PARK
08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

ALLIANCE FRANCAISE (bibliotheek, Fokkerweg 7); elke zaterdagmiddag van 14.00-18.00 uur gelegenheid tot lenen van Franse boeken.

TENTOONSTELLING CURACAOS MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radio-museum RNWO na afspraak tel.: 8472.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag) aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Hotel Bonaire om 19.30 uur. Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire. Round Table: elke tweede maandag Hotel Bonaire om 20.00 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 uur en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks ook zondag 19.30 uur.

Remitido

Bon desishon

LO MI TRATA NA splika mi amigu R.F. Isebia algun punto ku podise, pa ignoransha, e no ta na altura di dje. Na prome luga "desaroyo spiritual ta kuminsa na kas; ta e mayornan mester tin un kondukta ehemplar pa tal desaroyo.

Na di dos luga skolnan di gobierno neutral en prinsipio ta skolnan Kristian. E skol ku mi ta boga p'e ta e skolnan kaminda tur hende, tanto e mayoria komo e minoria por hanja enseñansa abri pa nan kreensia. Enseñansa ta un derecho y no ta mará ni na mayoria ni na minoria. Ta toer dos e gruponan ta paga impwesto na gobierno; no tin diferensha den e plaka pakiko si riba un derecho fundamental manera enseñansa? E libertat di enseñansa ku ta papia di dje awe ta nada mas ku un konvenio politiko ku liberalnan y katolikonan a hasi na Belgika a kambio di libertat di prensa. Mi ta aploudi ku sirkunstansha a priviligea inisiativa partikular, prinsipalmente inisiativa katoliko maneha y guia kurdonan mas di 150 aña. Pero ku mi sigi den e pensamentu di mi amigu Isebia anto hamas y nunka Antiyas lo por boga pa su independensha pasobra pa mas di 300 aña Hulandesnan a maneha e islanan aki di un manera "bon". E islanan aki semper a bati na porta di Hulanda y Hulandesnan a duna. Mi ta na fabor di inisiativa partikular, pero nunka esaki por bira un poder, ku trato monopolista ku plaka di pweblo banda di gobierno. Si gobernantenan a krea kaos total ta pasobra nan a permiti politikera. Y esaki tur esnan ku a kontribui n'e, den pasado of aktwal, aktivo of noaktivo ta kulpabel. Mi no ta kere ku Isebia ta un konservador. Un konservador hopi biaha ta sigi kustumbernan siegamente. Isebia a demostra ku e ta kibra ku kustumbernan, espesialmente esnan koruptivo, ounke un poko lat. W. Lourens a demostra madures politiko pasobra e no a vasila pa tuma desishon y e no ta tin miedo pa otronan tild'e di ta kontra religion. Pasobra ta esey hopi politikonan ta tin miedo, podise Isebia tambe den pasado, di dje pa no perde voto. Si Isebia ta papia di "Gemengd Schoolbestuur" anto pakiko no ta hasi e direktivanan partikular aki huntu ku gobierno. Den pasado Isebia ku rason a vota pa transforma sierto departamento di gobierno asina. Mi ta sigur ku nos mester tin konfiansa den nos hendenan y gobernantenan, ounke podise ku nan fayonan humano. Nos kritika lo mester korigi nan. Pa mi termina mi ke sita dos persona.

1. Mgr J. v. Deam, obispo di Antwerpen: "We moeten het bijzonder duidelijk doen opmerken, nu het pluralisme overal doordringt: de Kerk wijst alle schoolmonopolie af, zowel voor haarzelf als voor de staat. Ze wenst samenwerking tussen de verschillende inrichtende instanties van scholen en de milieus die de jongeren moeten voorbereiden, op een leven dat openstaat voor alle waarden".

2. Mr Frans van der Ven, adjunct-directeur van het Centraal Bureau voor het Katholiek onderwijs: "Als een storende hindernis zit bovendien de tegenstelling tussen openbaar en bijzonder onderwijs in de weg. Een tegenstelling die meer emotioneel geladen is dan dat in onze tijd zakelijk verantwoord mag heten".

Un konseho na mi amigu R.F. Isebia: "No trata na ser mas katoliko ku papa di Roma mes".

R. YANKEY

Heer Bommel en de aamnaak

0966 — Pee Pastinakel was druk bezig om sprokkels te krenten voordat het winter werd. In die bezigheid werd hij gestoord door Kweetal, die hem dravend naderde.

„Wat een noppig naschutsel heb je daar", zei hij bewonderend.

„Een paar aplu", verbeterde de ander. „Het is van Bommel. Die heeft een groot denkraam, maar toch is hij droef en sloerig. En weet je waarom? Omdat er geen waarheid in dit druksel staat."

Hij gaf de almanak aan Pee, die er oplettend aan snoof.

„Er zit geen sprit in", verklaarde deze. „Hoe kan dat? Ik ruik zwart op wit, en dat is altijd waar."

„Het is gemaakt door een lieger", legde Kweetal uit. „Maar nu ik dit grote natschutsel gekregen heb, moet ik daar wat aan doen, want Bommel is vol treur."

„Wat kan je daar aan doen?" vroeg Pastinakel. „Het is gevaarlijk om sprit aan een lieger te geven, dat weet je."

„Ik ga geen sprit aan iemand geven", verzekerde Kweetal, terwijl hij het blaadje weer aanpakte en wegliep. „Ik ga het aan iets geven."

„Aan iets?" herhaalde Pee opstaande. „Dat kan niet. Een iets heeft geen denkraam."

„Hedentijds wel", riep de ander over zijn schouder. „Ze persen hun denksels uit een doos met knoppen. En die doos kan ik stuipen met alruin."

Met die uitleg verdween hij onder zijn paraplu tussen de verlepte varens, en Pee Pastinakel keek hem verbluft na.

Bonaire te koop

KRALENDIJK — Nog maar kortgeleden heeft de Partido Democratico Boneriano (PDB) zich bezorgd uitgelaten over het feit, dat grote stukken van Bonaire in vreemde c.q. buitenlandse handen overgaan. Vooral de verkoop van plantage Fontein leverde genoeg gespreksstof op, evenals het feit, dat in een Nederlandse krant enige maanden geleden enige bedrijven op Bonaire te koop werden aangeboden.

Nederland blijft financieel blijkbaar wel trekken, want vorige week donderdag ontdekte de Amigoe in het in Nederland verschijnende Financieel Dagblad een advertentie, waarin op het tropische eiland Bonaire maar liefst 4.000.000 vierkante meter grond aan zee werd aangeboden tegen de prijs van één gulden per vierkante meter. Om het aantrekkelijk te maken was er eveneens vermeld dat op het terrein alle bouwfaciliteiten waren toegestaan. Gegadigden om een stukje Bonaire te kopen kunnen zich tot de makelaar Onverwagt melden in 's-Gravenhage.

Booi over Identiteit Bonaireaan

KRALENDIJK — In het kader van de toeristische workshop die deze week onder auspicien van het CTRC gehouden wordt, stond voor woensdagavond een lezing op het programma van het hoofd van Cultuur en opvoeding Frans Booi. Er bleek een zeer grote belangstelling te bestaan en Booi sprak dan ook voor een volle aula van de Scholengemeenschap. De lezing was vooral gericht op de betekenis van de identiteit van de Caribische mens in het algemeen en de Bonaireaan in het bijzonder.

Behalve echter dit onderdeel verdiepte Booi zich eveneens in de geschiedenis van het eiland en de betekenis van de bewoner voor de andere eilanden; juist omdat de Bonaireanen vaak de schepen bouwden en bemanden, die de contacten met andere eilanden onderhielden. Booi ondersteunde zijn lezing met lichtbeelden en film, die in juiste afwisseling pasten bij het verhaal dat verteld werd.

Geruime tijd bleef Frans Booi ook stilstaan bij typisch eilandelijke bijzonderheden zoals de Simadan, die inderdaad van Bonaireaanse oorsprong is. In de korte pauze was er een optreden van een Rinconese Simadangroep, waarbij helaas niet opgetreden kon worden door de Simadan-concours-winnaar Thodé — zoon van de schrijfster Ana Thodé — wegens ziekte. Na de pauze vertoonde Booi nog een aantal dia's van typische land- en koenoekoehuizen waarbij weer opviel dat Booi een gedegen kennis heeft van oorsprong en gebruiken van de eilandelijke cultuur. Naar de Amigoe vernomen heeft zal de lezing van Frans Booi ook gegeven worden voor de verschillende onderdelen van de Scholengemeenschap.

Plan van Kallenborn:

Milieubescherming vanuit welzijnszorg

KRALENDIJK — Het hoofd van het bureau Welzijnszorg Paul Kallenborn heeft het plan opgevat om tot een meer gecoordineerde aanpak te komen van de bescherming van het milieu en vooral ook de milieuverontreiniging die op Bonaire hand over hand toeneemt. Kallenborn hoopt met zijn actie een groot deel van de bevolking te bereiken en daardoor begrip te vinden om veranderingen in het denken over de natuur te bereiken.

Later kan dan overgegaan worden naar permanenter en geintegreerde onderdelen bij onderwijs, opvoeding en voorlichting. De welzijnswerker stelt voor om als een van de eerste uitgangspunten het voor de natuur schadelijke en door historische oorzaken gegroeide begrip "schoonmaken" aan de orde te stellen, omdat de overbekende schoonmaken door werknemers van de dienst Openbare werken (DOW) eigenlijk alleen maar een totale verwijdering van de vegetatie inhoudt.

Paul Kallenborn: "Het schone terrein wordt als netjes ervaren en schijnt verdere verlangens uit te sluiten. De gevolgen zijn bekend genoeg. De bodem vertrekt door de wind in stofwolken naar elders, het bodemleven verdwijnt of gaat een kwijnend bestaan leiden en van enige waterhuishouding is moeilijk nog te spreken. Het regenwater stroomt sneller af naar lagere gedeelten en verdwijnt dan vlot in zee, waarmee het streven gericht lijkt te zijn op het zo snel mogelijk verkrijgen van een heet, woestijnachtig rotsgebied en dat bij voorkeur in de bewoonde delen van het eiland. Helemaal schoon, dat wel!"

In de praktijk wordt er overigens al het een en ander gedaan om het door Kallenborn geschetste probleem te voorkomen, ofschoon er nog steeds een zinloos kappen van mooie schaduwgevende bomen kan worden waargenomen. Omdat Kallenborn gelooft, dat het ruineren van een stuk natuur eigenlijk niet als zodanig ervaren wordt, dienen er veranderingen te komen, waarbij toezicht op naleving van deze reglementen nog belangrijker is, dan een jarenlange voorlichting die aanzetten tot denken over ecologische vraagstukken.

Het op gang brengen van een en ander is de doelstelling van de voorgestelde actie, aldus Paul Kallenborn, die meent dat dit beste via scholen, ouders, buurtcentra en verenigingen kan verlopen, waardoor Bonaire met zijn relatief klein aantal bewoners een voorbeeld van behoud en herstel van de ecologische orde kan zijn.

Kallenborg, die als deskundig beschouwd mag worden op het terrein van welzijnszorg heeft al eerder blijk gegeven van ideeen over milieubeheer en diende in juli van het voorgaande jaar nog officieel een rapport in over zijn project Kinderboerderij bij de wnd gezaghebber Menardo Thielman.

Ook nu wil hij weer een groot aantal instanties betrekken bij zijn plannen. Instanties die alle rechtstreeks of indirect betrokken zijn bij milieubeheer of die zich door hun plaats en invloedsfeer zouden kunnen inzetten, zoals de dienst Landbouw visserij en veeteelt (LVV) de Stinapa, het onderwijs de Eilandelijke voorlichtingsdienst (EVD) het onderwijs, de politie de Hygienische dienst, welzijnszorg en de buurtcentra, die ieder vanuit hun eigen arbeidsveld met een specifieke taak belast zouden kunnen worden.

Volgens Kallenborn valt hier te denken aan een plantdag v... de schooljeugd zoals bijvo... beeld het oorspronkelijke p... was met de door Flamin... Paradise geschonken coco... palmen. Dit zou dan kunnen... schieden door de dienst LV... een wandeltocht met besprek... door Stinapa, radi... programma's en tekenwe... strijden door de dienst Cultu... en Opvoeding, een verzameld... van blikjes, papieren bek... enz. door DOW en tenslotte... autowrakken opruiming d... de politie.

Welzijnswerker Kallenbo... meent tenslotte: "Naast een... coordinerende taak zouden... van welzijnszorg schol... kunnen bezoeken om zodoend... op kleine schaal reeds de actie... motiveren. Wij kunnen... kinderen aanmoedigen om... hun ouders over de actie... spreken, maar vooral kan... basisonderwijs ons dienen... een accentverlegging op... ecologische vraagstu... tijdens de lessen kennis... natuur en biologie. Daar zit... stuk projectonderwijs in!"

Binnenkort zal Kallenbo... met alle genoemde instanti... trachten gesprekken te hebbe... Het is te hopen, dat... belangrijke project een beter... zal krijgen dan het proj... kinderboerderij, dat tot... heden niet uit de verf... gekomen.

Kinderpostzegels ook op Bonaire

KRALENDIJK — Op maandag 28 september zal op het eiland de Kinderpostzegelactie weer van start gaan. Die dag zullen de schoolkinderen van de hoogste klassen van de basisscholen de opdrachten noteren voor zegels en postkaarten, die dan op 21 oktober afgeleverd zullen worden. De actie valt onder de federatie van Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) en betreft de gehele Antillen, op Bonaire is de contactpersoon Teresita Toré.

Vorig jaar bleek de verkoop op het eiland een flink succes en de FAJ heeft daar dan ook voor de diverse projecten een bedrag van 17.000 gulden uitgegeven. In 1980 hebben alle scholen van het eiland meegedaan met de actie en de FAJ gelooft, dat ondanks het feit dat er in het begin van dit jaar al een postzegelactie voor de gehandicapten heeft plaatsgehad, men zich toch zal inzetten voor het slagen van deze actie.

ÉÉN TOILET VOOR PERSONEEL EN PATIENTEN

Service toch alleszins redelijk

Gebrek aan ruimte voor Landslab op St. Maarten

WILLEMSTAD — Het Landslaboratorium in het St Rose Hospital op St Maarten is ver uit zijn voegen gegroeid en behoeft urgent meer ruimte. Door de huidige situatie is de service-verlening op dit moment niet optimaal, zo erkent de staf van het Landslaboratorium. Dat neemt niet weg dat zelfs onder de huidige minder gunstige omstandigheden ook laboratorium-werk wordt verricht voor patiënten uit nabuur(ei)landen.

De staf van het Landslab ontkent niet dat er mankementen zijn aan de dienst die de afdeling op St. Maarten verleent, maar kan niet voorbijgaan in de kritiek uit bepaalde hoek dat de kwaliteit van het werk er niet naar behoren is. Dit wordt nog eens kracht bijgezet door brieven die verleden week zijn geschreven door verschillende artsen en andere direct of indirect bij het werk van het Landslab betrokkenen en ook van de PAHO die allen zeer lovend zijn. Daaruit valt op te maken dat er algemeen veel waardering bestaat voor de resultaten van het personeel van de landsdienst, ondanks de erbarmelijke omstandigheden waaronder het werk gedaan moet worden.

BEKERTJES

Per dag worden op het Landslab dertig tot veertig patienten afgewerkt die er komen voor uiteenlopende medische testen. Voor al deze patienten is er maar één toilet, dat ook nog eens gebruikt moet worden door het personeel van het Landslab. Het bestuur van het ziekenhuis heeft zoveel als het kon meegeholpen om het lab aan meer plaatsruimte te helpen, maar is zelf ook op de grens aangekomen en kan onmogelijk nog meer kamers afstaan. Gevolg is dat het Landslab meer dan uit zijn ruimte is gegroeid. Patienten lopen door smalle gangen met bekertjes eigen urine in de hand hun beurt af te wachten. Want de voornaamste klachten die gehoord worden over deze situatie zijn enorme wachttijden en grote vertragingen.

Ondanks al deze problemen bestaat er een 24-uurs service en wordt er niet voor teruggedeinsd op de meest eigenaardige tijden in de weer te zijn voor spoedgevallen. Niet zelden functioneert personeel van het Landslab als de bloedtranfusiedienst, terwijl het zelfs al eens is voorgekomen dat het personeelslid op dienst zelf bloed gaf. Maar de gebrekkige ruimte maakt dat het moeilijk is voor de analysten om sneller tot bepaling van het resultaat van onderzoekingen te komen zoals soms wordt gevraagd. Alweer vanwege het ruimtetekort wordt zoveel mogelijk getracht de dienst te automatiseren met zeer moderne en adequate apparatuur waardoor enkele mensen werk uit handen wordt genomen voor wie toch geen plaats is op dit moment.

GEPRIKT

Het St. Rose Hospital heeft een architect in de hand genomen om uit te laten zoeken hoe op een verantwoorde wijze een zodanige verbouwing kan plaats vinden dat het Landslab aan meer ruimte wordt geholpen. Er is een project uit de bus gekomen dat een investering vergt van tussen de 80 en 100 mille. Daarmee kan zowel het ziekenhuis als het laboratorium voorlopig uit de brand worden geholpen. De dienstverlening kan dan ook verbeterd worden. De uren dat er bijvoorbeeld geprikt wordt kunnen dan vermeerderd worden: inplaats van zeven tot negen uur, zoals nu het geval is, wordt het dan van zeven tot tien uur. De algehele sfeer kan er door verbeterd worden.

Met minister mr. Gualberto (Boy) Hernandez is over dit plan gesproken. Van de kant van het ziekenhuis is een voorstel gedaan voor financiering van het plan, waarover verder overleg gepleegd wordt. Dat kwam naar voren tijdens een gesprek van de Amigoe met de stafleden van het Landslab de heren dr. Jo Eustatia (hoofd), Scherlner, Gonzalez en Temmer.

CRUISE-SCHEPEN

Voor het ziekenhuis is de aanwezigheid van een goed geoutilleerd lab van belang. Hartpatienten kunnen bijvoorbeeld niet geholpen worden als er geen laboratorium is voor het doen van bepaalde onderzoekingen. Het komt dan ook regelmatig vóór dat het Landslab op St. Maarten testen doet van patienten uit het Franse deel van het eiland, van Saba, Statia, St. Barts en andere omliggende eilanden, soms tot Guadeloupe toe. Artsen op cruise-schepen kloppen regelmatig op St. Maarten aan voor onderzoeken van patient-cruise-toeristen. Dat bewijst ook al het vertrouwen dat er bestaat in het instituut. Als bepaalde testen er niet gedaan kunnen worden en de specialistisch zijn worden die doorgestuurd naar het Landslab op Curacao voor nadere studie. Ondanks het ruimtegebrek worden er geen patienten geweigerd.

Met klem wordt ontkend dat de inrichting van het Landslab heel wat goedkoper kan dan nu het geval is en men heel wat minder personeel, zoals onlangs op St. Maarten is gesuggereerd door dr Henderson die er als internist heeft gewerkt. Deze hield vol, dat een investering van vijfduizend gulden voldoende zou zijn en dat drie analysten met hem aan het hoofd het werk aan kunnen.

JUNGLE-APPARATEN

De ideeen van de heer Henderson zijn door het Landslab onderzocht. Op dit moment heeft het Landslab voor 50.000 gulden geinvesteerd aan apparatuur op St. Maarten. Dit zijn apparaten waarvan vast staat dat zij van kwaliteit zijn, omdat ze voorkomen op de lijst van verantwoorde instrumenten, en waarvan ook zeker is dat er service voor verleend wordt. De apparatuur die dr. Henderson in gedachten had komt op die lijst niet voor en wordt daarom afgedaan als "jungle-apparaten". Dat wil zeggen dat de uitkomst van de testen daarvan minder betrouwbaar zijn, hetgeen een Landslab zich niet kan permitteren. "Zelfs een goede huisarts of internist niet", zei dr. Eustatia.

Een goed geoutileerd, bemand en gehuisvest laboratorium wordt ook al van belang geacht voor de verbetering van de toeristische infra-structuur. Het aantal bejaarden onder de toeristen op St. Maarten is erg hoog, vooral in vergelijking met Aruba en Curaçao. Het aantal gevallen van hart-infarcten en andere ziekten, die meer voorkomen bij mensen op hogere leeftijd, is op St. Maarten dan ook hoger dan elders. Om deze bezoekers goed te kunnen behandelen en te onderzoeken moet het ziekenhuis een goed lab bij de hand hebben.

ANALYST

Op dit moment werkt als plaatselijk chef op St. Maarten de heer B.B. Howell, die daarmee de hoofd-analyst Temmer opvolgde die er drie jaar de leiding heeft gehad. Er werken in totaal zeven opgeleide analysten in het Landslab op St. Maarten afgezien van het overige personeel.

Huis eigenaar mishandeld

WILLEMSTAD — De huisbaas E.G. moest woensdagnacht in het ziekenhuis behandeld worden aan een verwonding aan zijn arm welke hij had opgelopen omdat zijn vriendin U.V. hem met een stuk waterleidingbuis had geslagen. De mannen hadden woorden met elkaar omdat V. zijn huishuur niet betaalde en G. daarom maar had besloten een ander slot op de deur te zetten, een maatregel, waarmee V. het kennelijk niet eens was. V. is opgesloten.

AVVC en VLC tot min. Den Uyl:

Arbeiders van Curaçao gekibbel van Aruba moe

WILLEMSTAD — De meerderheid van de arbeidende bevolking van Curacao is het gekibbel en de onzekere houding van Aruba over haar toekomstige structuur moe. Die boodschap hebben vanmorgen de vakcentrale AVVC en de vakbond VLC minister Joop den Uyl van Antilliaanse zaken laten weten.

De AVVC en VLC vangen hun open brief aan de Nederlandse bewindsman aan met een verwelkoming op Curacao. Er wordt erbij vermeld dat zij graag een persoonlijk gesprek hadden gevoerd met de bewindsman, maar dat is niet mogelijk gebleken gezien het programma van het "bezoek toeristenstijl". Daarom is ook gekozen van de communicatie via de open brief.

Benadrukt wordt dat de AVVC en de onderwijzersbond het recht van elk volk eerbiedigen om over eigen staatkundige structuur te beslissen. Maar gelijkertijd wordt de noodzaak gevoeld om aan te duiden dat de meerderheid van de arbeidsbevolking van Curacao moe is van het gekibbel en de onzekere houding die Aruba aanneemt over haar eigen structuur en die van de Antillen in het algemeen.

"Wij steunen het kabinet-Martina ten aanzien hiervan volledig, namelijk dat er voor eens en voor altijd duidelijkheid moet komen van de kant van Aruba voor wat betreft haar zienswijze en standpunt in deze", schrijven AVVC en VLC. "Verder is het van zeer groot belang dat door Nederland een duidelijke uitspraak wordt gedaan met betrekking tot haar zienswijze van de toekomstige staatkundige structuur van de Nederlandse Antillen. De bevolking van Curacao kan niet langer toestaan dat dit eiland te pas en te onpas door Arubaanse politici als zondebok wordt aangewezen". Namens de AVVC tekende voorzitter Roque Koeyers en voor de VLC vice-voorzitter Hugh Lopez.

Staten naar de maan

WILLEMSTAD — Het rijtje van Rijkswetten dat op een oordeel van de Staten ligt te wachten neemt toe. Er zijn er twee bijgekomen bij de elf die er al liggen. De een betreft het goedkeuren van het verdrag tot regeling van de Walvisvangst. Dat is ter vermijding van uitsterven van dit dier door wildvangst. De tweede betreft een overeenkomst ter regeling van de activiteiten van Staten op de maan en andere hemellichamen". Nadrukkelijk staat er "Staten" en niet "De Staten", doelend op het Antilliaanse parlement. Er mag dan wel eens wat gediscussieerd zijn over de zin tot reizen van groepen politici, maar het lijkt toch wat al te ver gezocht om te overwegen de tweede zitting van de Ronde Tafel Conferentie op de maan te houden. Overigens zouden de Statenleden daarmee wél een historische daad verrichten.

Algemene Rekenkamer tot Staten:

Accountantsrapporten nodig voor onderzorg bij de Centrale Bank

WILLEMSTAD — De Algemene Rekenkamer heeft nog niet alle gevraagde documenten gekregen van de Centrale Bank om het onderzoek te verrichten zoals is verzocht door de Staten. Dat laat dit controlerende lichaam weten aan het parlement.

In juli vroeg het parlement de Rekenkamer om een inzage te doen in de documenten van de Centrale Bank. Dat onderzoek is de Kamer gestart bij de Centrale Bank van de Nederlandse Antillen (CBNA), maar het kon nog niet worden voltooid. Volgens Kamervoorzitter mr. Irving Plantz en secretaris J van Loon moet de Kamer Rekenkamer namelijk de beschikking krijgen over alle rapporten van de controlerende accountants.

Bij het hoofd van de Landsaccountantsdienst zijn al op 12 juni dit jaar gevraagd om toezending van een afschrift van het rapport van het Accountantskantoor Klynveld Kraayenhof en Co over een bijzonder onderzoek bij de Centrale Bank en een afschrift van een eigen rapport van de Landsaccountantsdienst over de bevindingen ten aanzien van dat rapport. Die documenten heeft de Kamer nodig voor om tegemoet te kunnen komen aan het verzoek van de Staten. De wettelijke regeling van de Algemene Rekenkamer maakt dat zij bevoegd is die informatie op te vragen en de betrokken overheidsinstanties dienen te overleggen.

Afgelopen dinsdag heeft de Rekenkamer zich gewend tot de Raad van Commissarissen van de Centrale Bank om nog wat meer documenten op te vragen. Het gaat hierbij meer in het bijzonder om alle door het controlerende accountantskantoor Van Dien en Co uitgebrachte rapporten. Dat kantoor heeft in opdracht van de commissarissen enige tijd geleden een bijzonder onderzoek ingesteld naar het financiele beheer bij de bank. Over de bevindingen van Van Dien en Co is al gerapporteerd of dat zal spoedig gebeuren, weet de Kamer te melden. Zij wil dat rapport met de resultaten daarvan ontvangen in het licht van het Staten-verzoek.

Volgens mededelingen aan de Staten kan de Rekenkamer het onderzoek in een wip afronden, zoals is aangevraagd, als die betrokken documenten in haar bezit zijn.

Achtjarige Totolica:

Spoedig afronding Huize Jos-project

WILLEMSTAD — Totolica viert zaterdagavond zijn achtste verjaardag met een misviering in de kerk van Janwe, terwijl men zondag een gezinsdag houdt in de Speel o theek waar la Nueva generacion voor de muziek zorgt en er aantrekkelijke prijzen te behalen zijn. Verder wordt daarbij medewerking verleend door de Antilliaanse padvinders vereniging APV. Zo blijkt uit een uitvoerige publicatie van Totolica waarvan de naam officieel is Vereniging van ouders en vrienden van geestelijk gehandicapten.

In deze acht jaar is veel gebeurd en veel gedaan, mede door de medewerking Totolica welke men van veel kanten mocht ondervinden en waarvoor men ook erkentelijk is. Er ligt nog het nodige werk voor de boeg. Een der projecten is Huize Jos, genoemd naar de bekende verpleegkundige Jos Wouter die als erfenis haar huis schonk aan Totolica. Een commissie bestaande uit vertegenwoordigers van de stichting voor Geestelijk gehandicapten, de afdeling Geestelijke volksgezondheid en Totolica is al het hele jaar bezig geweest aan dit project. Dit zal in de toekomst het probleem moeten ondervangen van de geestelijk gehandicapte die wegens het overlijden van zijn ouders of wegens andere redenen geen adequate opvang meer heeft en in het verleden naar het psychiatrisch ziekenhuis moest. De betrokken commissie hoopt zeer spoedig het rapport en advies te kunnen bekend maken en het project aan de overheid te kunnen aanbieden om, daar de toestemming te krijgen, waarna het project aan Nederland wordt voorgelegd als een sociaal educatief project. Huize Jos zal in een dringende behoefte voorzien.

Een ander project is het aantrekken van een project leider voor het groepswerk, welke projectleider gedurende twee jaar betaald zal worden door het Diakonaal bureau in Nederland. De mogelijkheid om Totolica te helpen bestaat er onder meer uit een reproductie te kopen van de Sint Annabaai anno 1870. Verdere inlichtingen daarover kan men krijgen op één der volgende telefoonnummers 77383, 82361 en 614286.

In het overzicht wordt ook gemeld wat er in de voorbije acht jaar is gebeurd om zijn doel te bereiken. Dit is als volgt te beschrijven: alles doen in het belang van de geestelijk gehandicapte persoon, zijn ouders en zijn leefmilieu. Daaraan heeft men proberen te werken door morele steun te verlenen aan de betrokken ouders, door samen te werken met andere verenigingen, die hetzelfde doel nastreven en ook door het scheppen van recreatieve mogelijkheden. Zo heeft men in 1979 zijn Speel-o-theek kunnen openen. Maar in dat doel paste ook de organisatie van het vijfde Caribische congres over wat genoemd wordt mentale retardatie. Tot zover enige gegevens in het Totolica overzicht.

Carnavalsleuze voor 1982 bekend

WILLEMSTAD — Als winnende leuze voor het Curacaose carnaval 1982 is uit de bus gekomen Korsow den ambiente, ku su karnaval kajente kajente. Deze leuze werd ingestuurd door Elvin (Chiki) Trinidad (Bargestraat 54). De jury welke de 257 inzendingen moest beoordelen bestond uit de heren E.P. Heiliger, O.P. Cuales en Ph. Rademaker. Men moest twaalf keer bijeenkomen voor de beslissing viel.

WILLEMSTAD — Minister Joop den Uyl (Antilliaanse zaken) was erg onder de indruk van het programma dat door de plaatselijke autoriteiten in elkaar gezet is voor zijn kortstondig bezoek aan de Antillen. Hij merkte zelf vlak na aankomst op Curacao hedenochtend op dat de 36 uur dat hij op Curacao is klaarblijkelijk al zijn volgestouwd met vergaderingen. Op de foto het moment waarop zijn directe gesprekspartner, minister-president Don Martina, tevens belast met staatkundige aangelegenheden, met hem het programma doorneemt in de VIP-room op het vliegveld.

Vol programma voor minister Joop den Uyl

Ontvangst raadsdelegatie van Aruba wekt wrevel op

WILLEMSTAD — Het feit dat minister Joop den Uyl wel met een Arubaanse raadsdelegatie praat en niet met een vertegenwoordiging van de Curacaose Eilandsraad is slecht ontvangen in politieke kringen op Curacao.

Ongeveer op het afgesproken tijdstip arriveerde vanmorgen minister Den Uyl (Antilliaanse zaken) op Aruba met de KLM. Hij werd vergezeld door de Antilliaanse gevolmachtigde minister in Den Haag Ronnie Casseres, raadsadviseur mr Joop Merkelbach en drs Henk Moerman, directeur van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse zaken. Op Aruba werd de delegatie welkom geheten door de algemeen adviseur van het Arubaanse BC, de heer Betico Croes, en gezaghebber Frans Figaroa, alsook door vice-premier mr Gualberto (Boy) Hernandez en mr Richard Lopez-Ramirez, secretaris van de Raad van Ministers. Samen met deze laatste twee reisde de delegatie in een sportvliegtuig door naar Curacao. De aankomsttijd was daar even na negen uur vanmorgen. Op de Curacaose luchthaven werd de Nederlandse bewindsman opgewacht door minister-president Don Martina, minister Camil (Papa Statia van Ontwikkelingssamenwerking en gezaghebber mr Ornelio Martina.

In de VIP-room wilde de Nederlandse bewindsman nog niets loslaten ten opzichte van de pers over zijn eerste reis naar de Antillen, die amper 36 uur zal duren. Hij had wel al gezien dat het programma goed vol zat met tal van vergaderingen. Het enige wat hij vanmorgen wilde loslaten was dat het de eerste keer in de geschiedenis is dat een nieuwe Nederlandse bewindsman belast met Antilliaanse zaken zo kort na zijn ambtsaanvaarding op de Antillen arriveert om zich te orienteren en te praten met zijn nieuwe gesprekspartners. Dat gaf hij de aanwezige journalisten mee ter overpeinzing.

Minister Den Uyl vergadert vandaag ondermeer met gouverneur drs. Ben Leito en apart met minister-president Don Martina, een politieke vriend van hem van dezelfde politieke signatuur (sociaaldemocraat). Om twee uur vanmiddag begint een vergadering van de ministerraad in het bijzijn van de ministers Den Uyl en Casseres, waarna de fracties van de Staten-fracties worden ontvangen door de Nederlandse bewindsman te weten van MAN, DP, UPB, DP-Bovenwinden, NVP, MEP, AVP en PPA.

Tot grote verrassing van menigeen op Curacao prijkt op het programma ook een ontvangst van de raadscommissie Onafhankelijkheid van Aruba. Hierin zijn vertegenwoordigd alle Arubaanse partijen met een of meer zetels in de Eilandsraad en afgevaardigden van handel, vakbonden en religieuze groeperingen.

Dit laatste heeft op Curacao voor wrevel gezorgd. De NVP heeft gisteren nog een verzoek gericht aan gezaghebber mr Ornelio Martina om het daarheen te leiden dat de Curacaose raad ook een kort onderhoud kan hebben met de Nederlandse bewindsman. Afspraken met Aruba over de staatkundige structuur van dat eiland zullen namelijk onherroepelijk ook gevolgen hebben voor het grootste Antilliaanse eiland. Voor zover vanmorgen viel na te gaan was er nog geen bericht binnen over een ontvangst van een raadsdelegatie van Curacao. Vooral in oppositionele kringen zijn hierover vanmorgen de nodige opmerkingen gemaakt.

Deze kwestie zal vanmiddag vast en zeker aan de orde komen als de Centrale Commissie van de Eilandsraad vergadert. Op de agenda staat formeel ondermeer dat gedeputeerde Frank Rozendal van Staatkundige Structuur uitleg geeft van een toelichting door de premier Don Martina over de laatste politieke ontwikkelingen. Ook wordt er gesproken over een ontmoeting die zal worden gearrangeerd tussen een delegatie van de Curacaose Eilandsraad met de Arubaanse onafhankelijkheidscommissie. In overweging wordt genomen om een delegatie samen te stellen uit het overleg-orgaan dat op Curacao is opgezet waarin behalve politici ook vertegenwoordigers zitten van vakbonden, het bedrijfsleven, jongeren, vrouwengroepen en religieuze groeperingen.

Stroom in Punda hele ochtend weg

WILLEMSTAD — Punda kwam vanochtend omstreeks half tien zonder stroom te zitten. Oorzaak van de moeilijkheden is waarschijnlijk een hapering in de schakelaars van het nieuwe onder-station in Punda.

Dit nieuwe station is nog niet officieel in gebruik genomen, maar functioneert al wel enige tijd. Tot nu toe zonder problemen. Vanochtend echter trad er een mankement op, vermoedelijk aan de schakelaars. Aan het eind van de ochtend was personeel van Kodela nog druk bezig de fout op te sporen.

(Het gebeurde allemaal vlak nadat minister Den Uyl in het Fort Amsterdam arriveerde, diens eerste kennismaking met Kodela.)

Vergelijking met private sector

ABVO laakt oplegging van indexeringssysteem

WILLEMSTAD — De vakbond ABVO laakt het besluit van de regering om zonder inspraak van de vakbonden te komen met een systeem van aanpassing van salarissen van overheidspersoneel aan gestegen kosten van levensonderhoud.

In het wekelijkse radioprogramma via Z-86 verklaarde de heer Hubert (Bèbè) Rojer namens de ABVO dat de overheidsbonden via de nieuwsmedia (waaronder de Amigoe) hebben moeten vernemen dat de (centrale) regering een besluit heeft genomen op het punt van de loonindexering. Zoals bekend is besloten om terug te komen met afstoppingssysteem Plan 5-C, zij het ietwat aangepast door verhoging van de plafonds. Dat betekent dat hoe hoger de inkomens hoe minder de salarissen worden aangepast aan het indexcijfer. De VHO had via diverse media al laten weten dit systeem inacceptabel te vinden. ABVO sloot zich daar bij aan, ook al omdat het wordt opgelegd door de regering. Van overleg met de overheidsbonden is helemaal geen sprake geweest.

Het ABVO-radiopraatje werd gisteren verder besteed aan een vergelijking van de werkomstandigheden en sociale voorzieningen van ambtenaren met die van werknemers in dienst van de particuliere sector. Volgens de heer Rojer komt de tweede groep er heel wat beter vanaf. Dat is er dan ook de reden van dat zoveel ambtenaren op een bepaald moment besluiten de publieke sector te verlaten en in de private sector gaan werken waar betere (hogere) lonen worden uitbetaald, en anderzins ook betere secundaire arbeidsvoorzieningen worden afgesloten. Terwijl in de private sector cao's worden afgesloten, geldt voor de ambtenaar slechts het LMA (lands Materieel Ambtenarenrecht).

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

GARAGE SALE: op zaterdag 26 Sept. a.s. v.a. 9 uur 's ochtends. Alablancaweg 83.

ANTIEK-meubilair. Nijmegenstraat No.1. tel.: 55076.

NIEUW WOONHUIS: incl. elect. deepwell-carport-3 airco's-freezer-ijskast-stoof geiser-gordijnen -schermen ligbad - wandkasten-kastanhuisje fl.145.000,— Tel.: 78441-79346.

MOOIE huisbar+3 krukken., groot wandmeubel 340-220, t.e.a.b. tel.: 612524.

WINDSURFER, compl. all. roundzeil fl.650,—; kinderspijlen bedje met matras fl.75,—; kinderstoel fl.50,—. Salsbachweg 6, tel.: 81976

1 TELEVISIE 17 inch with color Magnavox met antenne fl.500,—. Saturnusstraat 26, tel.: 35984.

SURFPLANKEN voor volwassenen en kinderen. S.S.C. tel.: 54510 (na 1 uur).

1 BOEKENKAST (eiken); 1 bureautje; 1 klerenkast (junior) Kaya Naiguata 14 tel.: 78669.

SIMCA 1307 S, bwjr, 1977; kmst. 36540, tel.: 35286.

WANDMEUBEL: wit met bruin: bankstel: groen losse elementen. Kaya Kokolishi 64 (Schelpwijk).

CHEVY-NOVA 1974: stereo setcombinatie+2 speakers. Inl. Kaya Kokolishi 69, tel.: 76316.

FORD Maverick i.z.g.s. Airco power steering fl.3400,—, nummerplaat gratis. Nijmegenstraat 11 NA 6 p.m.

TV HITACHI 19" fl.650,—, airco National 9 BTU fl.600,— Nijmegenstraat 11 na 6 p.m.

ZEEWAARDIG kajuitzeiljacht "Beneteau", volledig uitgerust, Mercury outboard, NAfl.8000,—, tel.: 614736.

1 HERDERSHOND-Reu 1 1/2 jr. oud. Dirk Otterinckstraat No.22A, tussen werkdagen 1—8 p.m.

FORD PINTO, autom. 1977, model bobcat, power steering, airco, radio, getint glas, metallic NAfl.5900,—. Te bevr. 82916 na 14.00 uur.

RENAULT 4, bouwjaar 1973. Vraagprijs fl.900,— tel.: 671998.

HUIS: Fontein 33, naast Outside-inn discotheek. Informatie kantooruren tel.: 76300, na kantooruren tel.: 611401.

HONDA motorfiets bj 1978, 1 pr.st. Kaya Amador Nita 16, Mahuma.

BLANK eiken eethoek en wandkast, eiken balkenlamp, salontafel, miniset. Kitaraweg 4, tel.: 672635

GEDEELTELIJKE inboedel: Mexicoweg 42, tel.: 82152.

V.W. BRAZILIA 1600. Tel.: 613553 na 5 uur.

FILMCAMERA Fugica: Dodge Dart 1970, tel.: 674515. Montagne Rey 364.

WEGENS Overcompleet: koelkast fl.400,—, gasfornuis fl.400,—, tel.: 80409 tot 21.00 uur.

BOEKEN voor praktijk diploma Boekhouding z.g.a.n. Tel.: 673330.

1 STAPELBED+2 matrassen, vol autom. wasm. Phillips, 1 Hoover stofzuiger (defect) Jongbloedweg 16.

MAZDA 929 stationw. bouwj '75. Prijs n.o.t.k. Tel.: 24838.

BUICK Regal 1981, elec.-window, vinyltop, full equipped tel.: 35184.

COMPACT 1982 Chevrolet Cavalier, full equipped Mazda 121, 1978, aircondition-AM/FM radio, booster equalizer. tel.: 611786-35184:

PEKITERRIERS 8 weken oud, slaapkamer, zitkamer, kleuren TV, en veel meer. Caracasbaaiweg 281.

1 EENPERSOONSBED plus matras en nachtkastje, 1 kaptafel met bankje. Tel.: 35034 na 5 uur.

OLDSMOBILE Cutlass Supreme fl.3.900,— b.j. '75, tel.: 81218.

SUBARU GL 1600 '79 airco, z.g.s., kleur: zwart metalic, prijs: fl.6000,—. F.D. Rooseveltweg 265 na 18.00 uur. kant.: 36080/36083.

WEGENS Vertrek: airco merk: National 12000 BTU, 2 jaar oud. Vraagprijs fl.550,—; ijskast merk: Kalvinator, cycle frost, 14 cu ft. kleur wit, 2 1/2 jaar oud. Vraagprijs fl.850,—. Voor informatie bellen: 44308 na 5 uur.

GMC Pick-up 1977, mac-wheel, 5 nieuwe banden LT12, en nog meer goeie conditie. Tel.: 55685 or 9-2812. Nijmegenstr. 76.

SIMCA 1508 GT. fl.6000,— (fin. mogelijk) tel.: 35687.

1 PERS-BED+toilet+nachtkastje, 4 pits kookpl, waterski anker, jongensracefiets, damesfiets, vloerkleed, tell: 43744 na 5 uur. A.V. Solmslaan 12.

VOLKSWAGEN Kever 1979, z.g.a.n. fl.3.600,— financiering mogelijk, Inl. tel.: 43610.

WOONHUIS: verdere informatie Kaya Kiwa 26, C. Cruger.

SLAAPKAMERSET: Chevrolette Malibu '71, Kaya Kiwa 26.

ANTIEK eenpersoons slaapkamer-ameublement, tevens gedeeltelijke inboedel. Inlichtingen tel.: 44864.

HOEKWANDMEUBEL i.z.g.s. tel.: 79624.

CIVIC Hondamatic '76, fl.3400,— tel.: 673416, na 5 uur.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

AMSTERDAM: Flat compleet gemeubileerd overname fl.6000,— tel.: 673429 Curacao.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

WOONHUIS, min. 3 slaapk. goede buurt, 1jr. vooruitbet. geen bezwaar. Fam. Dolman, tel.: 25200 bung. 12.

ONGEMEUBILEERD huis of appartement (gem.). Bellen tel.: 76431 na 20.00 uur.

ONGEMEUBILEERD huis met min. 4 slaapkamers,. Zending Gereformeerde Kerk, Arowakenweg 28, tel.: 43152.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

HULP gevraagd voor 5 dagen per week. Begoniaweg 26 tel.: 37362.

DIVERSEN CURACAO

OPPASHUIS gezocht voor Hoogleraar UNA, periode 29 nov. t/m 4 jan. ook gedeelten tel.: 43744 na 5 uur.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

COLOR T.V. Inf. after 4 p.m. Tanky Leendert 166B. Aruba.

VW KEVER en oldsmobil Toronado Moko 17, tel.: 23676.

HUIS, goede stand San Nicolaas, Vraagprijs fl.145.000,— leeg, maart 1982, tel.: 45190.

GOED gelegen woonhuis te Isaac Wagemakerstr. 6, San Nicolaas. Voor meer informatie bel nr. 24677-45745-45541-45368.

BLACK & white Toshiba 17" tv and JVC video cassette player. Call 24250 during office hours and 23647 after 6.00 p.m.

BODY auto Hornet (AMC) tel.: 22017.

INBOEDEL o.a. eiken bankstel, eethoek, 1 pers. ledikant met ombouw kasten, porchset, Toshiba stereoset, rubber-boot, macrame, plantenhangers en diverse luxe en gebruiksartikelen. Morgenster 38.

TOYOTA 1972 fl.900,—, airco 8000 BTU 115V fl.300,—. Sividivi 7, O.stad.

ZATERDAG 26 sept. porchsale, alleen 's middags na 12 uur. Spaans Lagoenw. 33.

HUISBOEDEL o.a. wandmeubel, bedden, ijskast, tent, huishoudelijke art. enz. zaterdag tussen 10—5 Shakespearestr. 24.

ZEILBOOT Type "Scorpion" compleet met trailer. Prijs: NAF. 1.000,—. Shakespearestraat 2, tel.: 22083.

KODAK Filmprojector 16mm. z.g.a.n. fl.1400,—, 2nd. hand chevrolet van fl.1200,—. Informatie tel.: 26792.

KINDERSPEELGOED tot ± 7jr, veel Fisher price, houten treinbaan, houten autoweg, lampjes, fietsje fl.15,—, step met luchtbanden fl.15,—; GE. strijkijzer fl.10,—; 3 pitsgasstel fl.40,—; Ford Gran Torino 1973, 4 deurs fl.3500,—; Meiveld 1K na 6 uur 's avonds of zat. en zondag 10—12 uur. Inl. Ford tijdens kantooruren tel.: 22850.

FORD Maverick 1974, Bloemond 13-A, tel.: 21944.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

2 FIETSEN of bromfiets tel.: 24116

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD airconditioned huis, 4 slaapkamers, buurt grote hotels. Inf: Noord 11A.

ONGEMEUBILEERD Huis, 3 slaapkamers, 2 badkamers. Sero Pita 20A, tel.: 24857.

1 OF 2 Slaapkamers met badk. Dadelstr. 60. O.stad.

1 PERS. gemeubileerd appartement, airco, tv, water, licht inbegrepen, tel.: 23835

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

MANAGER looking for unfurnished 4-bedroom house plus maidroom and tel. O, stad area. Tel.: 23034

OUDER echtpaar zoekt oppashuis of apartement ± half november t/m half maart liefst buurt Eagle, tel.: 24116

HUIS met minimaal 3 slaapkamers gelegen binnen 15 min. van het hospitaal. Aanbiedingen-Office hours: 21777: thuis: 24696.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

HULP in de huishouding voor 3 morgens p/w. Bucutiweg 27, tel.: 23418.

HULP in de huishouding 5 dagen p.w. Aanmelden tussen 4—5 pm. Paradijsheuvelstr. 17.

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, agelijks verkrijgbaar bij:

RANJESTAD: Zepp Wever, ngrid -La Fama, Popular, iet Soda Fountain en Spark and lean.

OORD: Panaderia Turibana.

AN NICOLAS: Nicolas Store, e Wit Stores in Aruba, aribbean- en Sheratonhotel, an Dorp in Americana en oliday Inn drugstore.

antooruren: 08.00 - 12.00/ 4.00 - 17.30 uur; zaterdag esloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoor-jd: 21639, 22316, 22950.

geboy: 027 - 774.

nkrek. nr. 248-1 Barclays nk.

xicentrale: 24 uur per dag, .: 22116 of 21604.

OLITIE: 100

LARMCENTRALE: 115.

ATERDAG
IVERSEN

IOSCOPEN
RANJESTAD
oulevard Theater: 20.30 en .00 *Joni* (alle leeft.).
ialto: 20.00 *Borderline* (14 jr); .30 *Frankenstein* (18 jr).
ALASHI
rive Inn: 20.30 en 24.00 *The t hunter* (18 jr).
AN NICOLAS
rincipal: 20.30 *Hotel paradise* 8 jr); 24.00 *Dracula* (18 jr).

★★★

ITGELE KRUIS:
anjestad: tel.: 23168; Noord: l.: 23425; Santa Cruz en aradera: tel.: 47020; San icolas: tel.: 45906; Tijdens antooruren: Dakota, tiastraat 27, tel.: 24444.

OTICA'S
Oranjestad: Oduber, tel.: 780; San Nicolas: San icolas, tel.: 45712.

ACHTREGELING DOKTOR-
ranjestad, Sta Cruz, aradera en Noord): dokter .A.R. Heinze, tel.: 24783.

EEKEINDEDIENST
andarts van zaterdag om 12.00 ur t/m maandag om 08.00 uur lieve telefoniste Dr Horacio duber ziekenhuis op te bellen, .: 24300.

★★★

IVERSEN
LIGHT INFORMATION ENTER: dagelijks geopend n 07.00-20.00 uur; na 20.00 r informaties via rkeerstoren.

PORT
ASEBALL
.00 uur Richmond vs Coca ola Rangers-Lagosportpark.

OLLEYBALL
.30 uur Rapid Unicon vs avaneta Six Stars; 20.15 aiquetio vs BC Tanki endert; 21.00 uur Estrella ruba Transport vs BC Tanki endert-Sport Centrum vaneta.

★★★

ATERDAG
IVERSEN
UNDASHON DIABETICO RUBANO (Unidad Mobil). 7.00-11.00 uur te Pius X chool, Dakota.

PORT
ITTLE LEAGUE
1.00 uur Aruba Lions vs gurosca Mansur-Ballpark akota.

★★★

ELEARUBA: 17.00 lintstones Frolics; 17.30 credible Hulk (Promentneus); .15 Cartoons; 18.30 News in nglish; 18.45 Telenovela: La enganza; 19.30 Cocktail usical; 20.00 Telenoticias; .30 Special Program; 21.00 olden 13; 22.00 Programa di TA; 22.15 Movie of the Week laughterhouse Five); 24.00 esumen di Noticias; 24.05 uiting.

tagiaire bij ibliotheek

ORANJESTAD — In het ka- van de Antilliaanse techni- he bijstand, heeft mej Greta Lannoy, van de Openbare bliotheek op Bonaire, gedu- nde twee weken stage gelopen de Openbare bibliotheek op ruba. Gedurende deze weken eft mej De Lannoy kennis ge- aakt met alle afdelingen van Arubaanse bibliotheek.

Na huishoudelijke vergadering van raad:

Oppositie overtuigd van bezorgdheid in VS

ORANJESTAD — De oppositie op Aruba heeft na de huishoudelijke vergadering van gisteren, waarin opheldering werd gevraagd over het bezoek van gedeputeerde Remie Zaandam in april dit jaar aan het Amerikaanse State department, de zekerheid gekregen dat de Verenigde Staten de politieke bewegingen op Aruba met bezorgdheid volgden.

Gebleken is dat op het State department de gedeputeerde aan een regen van vragen onderworpen werd, onder andere over het internationale SI-congres van de MEP in maart dit jaar. Gevraagd werd of Aruba dezelfde richting als Grenada wil inslaan en of de gedeputeerde tijdens zijn verblijf voornemens was andere ambassades in de Verenigde Staten te bezoeken.

Gedeputeerde Zaandam zelf bracht naar voren dat tijdens zijn gesprek op het Satte department niets verhandeld werd over de rechten van exploratie en exploitatie van eventuele bodemrijkdommen van Aruba. Zijn bezoek aan de Verenigde Staten was uitsluitend voor bijwoning van een conferentie over Family planning en dat het State department hem had uitgenodigd voor het gesprek. Tijdens dit gesprek bracht de gedeputeerde wel de onafhankelijkheidswensen van Aruba naar voren en de stelling van zijn partij dat landen die Aruba de helpende hand bieden in hoog aanzien onder de bevolking zullen blijven. De gedeputeerde ontkende tegenover het State department dat Aruba de richting van Grenada in wil en dat hij geen plannen had andere ambassades te bezoeken. De gedeputeerde verklaarde dat hij de indruk had gekregen dat men met andere ambassades die van Rusland en Cuba bedoelde, vanwege de gestelde vragen.

De vraag van de oppositie in de huishoudelijke vergadering of de reis van MEP-leider Betico Croes naar Venezuela verband zou hebben gehad met het bezoek van de gedeputeerde aan het State department, kon door de gedeputeerde niet worden beantwoord. De oppositie kon hiermee geen genoegen nemen en stelde over dit punt terug te zullen komen in een eerstvolgende huishoudelijke vergadering.

Gabby's table masters op Bonaire

SAN NICOLAS — Het Gabby's table masters tafeltennisteam vertrekt vandaag naar Bonaire voor het spelen van een viertal wedstrijden tegen Bonaireaanse teams. De Gabby's table masters, die gevormd wordt door de spelers Sherman Hosé, Cholan Jacobs, Alfred Leong en Wilfred Howell, wordt zondagavond laat op Aruba terugverwacht.

ORANJESTAD — De bekende Arubaanse dansgroep Simadanza is zoals de Amigoe al aankondigde naar New York vertrokken voor deelname aan het "Caribbean Fall Festival" dat vandaag, morgen en zondag in de Radio City Music Hall, onder auspicien van de Caribbean tourism association wordt gehouden. Tien Caribische landen en eilanden nemen deel aan dit festival. De reis van Simadanza is mogelijk geworden door medewerking van American Airlines en AHATA. Bij het vertrek werd Simadanza op de luchthaven afgezwaaid door toerismegedeputeerde Daniel Leo, Ahata-voorzitter Jan de Ruyter, de heren Cook en Toppenberg van American Airlines en de heren Beti en Rori Arends van het toeristenbureau.

Brazil beeindigt volley-competitie ongeslagen

SAVANETA — De volleybalcompetitie werd voortgezet met de twee laatste heren A-klasse wedstrijden in de gewone competitie, waarbij bleek dat Brazil Coca Cola z'n ongeslagen positie wist te handhaven. Brazil won na een harde strijd met 3-1 van het Centro di barrio Noord. De setstanden waren voor Brazil 9-0, 17-15, 15-8 en 15-13.

In de tweede wedstrijd bleek Rapid Wegenbouw sterker te zijn dan de ploeg van Amstel atom boys en won met 3-1. De eerste twee sets waren voor Rapid met 15-8 en 15-11. Amstel won de derde met 15-1 terwijl de vierde met 17–15 naar Rapid ging. In deze laatste set speelden de spelers van Amstel onsportief en traden onbeschoft op tegen de scheidsrechters. Referee L. gaf dit door aan de strafcommissie van de AVA. Vermoedelijk zullen er maatregelen genomen worden tegen deze spelers, en mogen zij enkele wedstrijden niet spelen, hetgeen voor hun team, nu de semi-finale wedstrijden gaan beginnen, een tegenvaller is. De semi-finale wedstrijden beginnen volgende week vrijdag, om 2 oktober in het sportcentrum Savaneta.

De eindstand is:

DAMES A:

	gesp.	gew.	verl.	pnt
Rapid Red Omega	6	5	1	5
Savaneta Six Stars	6	3	3	3
Centro di Barrio Noord	6	3	3	3
Smarties NVM	6	1	5	1

HEREN A-KLASSE:

	gesp.	gew.	verl.	pnt
Brazil Coca Cola	10	10	0	10
Amstel Atom Boys	10	6	4	6
Aruba Video Center	10	5	5	5
Penha Strikers	10	4	6	4
Centro di Barrio Noord	10	3	7	3
Rapid Wegenbouw	10	2	8	2

Meer fondsen begroot voor onderhoud wegen

ORANJESTAD — Voor onderhoud van wegen wordt voor 1982 2.656.000 gulden opgebracht, ruim 450 duizend gulden meer dan 1981 voor onderhoud van riolen en duikers 740.000 (580.000) gulden. Voor de aanleg van wegen wordt voor Oranjestad 1.376.000 opgebracht waarvan 523.000 gld voor de tweede fase van de Prof. Lorentzstraat en 385.000 gld voor aanleg Sisalstraat en zijstraat. Van Surfside naar het Wilhelminapark wordt met 165.000 gld de eerste fase van een wandelpad aangelegd. Voor verbetering van de verbinding Emanstraat naar Waterweg 44 mille en voor het aanbrengen van een deklaag in de Rudolf Arendstraat, Croes en Bontemantelstraat 77 mille.

Voor wegen te San Nicolas 699.000 gulden, waarvan 440.000 voor reconstructie pastoor Hendrikstraat tweede fase, 204.000 gld voor toegangswegen naar polikliniek. Voor wegen buiten bebouwde kom 477.000 gld waaronder 154.000 voor aanbrengen deklaag weg Dr. Horacio Oduber hospitaal naar Eagle, voor het aanbrengen van een deklaag Weg Hooiberg naar Pavilla 88.000 gld; voor het aanbrengen van een deklaag Poschiquito wegen 88.000 en 119.000 gld voor het aanbrengen van deklaag binnen-Ringweg Savaneta. Voor aanleg van regenwaterafvoer Koningstraat — waaronder aan deze traditionele overstromingen bij hevige regen een einde kan komen — 61.000 gulden en voor aanleg regenwaterafvoer Fergusonstraat-brug Vondellaan 99.000 gulden. In totaal voor aanleg wegen en riolen 4.032.000 gld.

Juwelen-diefstal opgehelderd

ORANJESTAD — In verband met de diefstal van een grote hoeveelheid juwelen ter waarde van 30.000 gulden, uit het dashboardkastje van een pickup nabij de Bali-pier, toen een echtpaar en enkele vrienden aan het vissen waren, hield de recherche in zijn woning op Curacao de 21-jarige man AG aan. Dezelfde dag nog werd de verdachte naar Aruba gebracht, waar hij tijdens het verhoor bekende samen met de 21-jarige man GM de diefstal te hebben gepleegd. Bij huiszoeking bij AG vond de recherche alleen een diamantenring en een grote hoeveelheid filmrollen die vermoedelijk ook afkomstig zijn van diefstal. In de woning van M trof men niets verdachts. Bij de aanhouding van GM ontkende deze iets van die diefstal af te weten. De 44-jarige vrouw FB werd ook voor verder onderzoek ingesloten, want zij nam juwelen van GM aan, wetend dat ze van diefstal afkomstig zijn. De recherche wist slechts een klein gedeelte van de juwelen terug te krijgen, want het grootste gedeelte was al verkocht. Het onderzoek is gaande en vermoedelijk zullen er meer aanhoudingen volgen.

Idefre naar Roemenie

ORAJESTAD — Sportinstituut Idefre heeft het lidmaatschap verkregen van de Internationale vereniging voor sport informaties (International association for sports information, IASI). Idefre is gelijktijdig uitgenodigd voor bijwoning van het eerste Iasi-wereldcongres, dat van 5 tot 9 oktober in Boekarest Roemenie, wordt gehouden. Besloten werd dat Sportgedeputeerde Remie Zaandam en Idefre directeur Roy van Putten dit congres zullen bijwonen.

ORANJESTAD — Vandaag vertrekt Sportgedeputeerde Remie Zaandam, vergezeld van deskundigen op financieel en juridisch gebied naar Nederland. Met particuliere Nederlandse instellingen zullen besprekingen worden gevoerd over de mogelijkheden voor financiering van een Olympisch zwembad op Aruba. De besprekingen zijn onder anderen met de directeur van de stichting de Nationale sporttotalisator, drs Zwartjes en de voorzitter van de KNVB, de heer Marle.

Jaycees lustrum gevierd

ORANJESTAD — In verband met het vierde lustrum van de Aruba Jaycees werd in Talk of the Town een receptie gehouden, waarbij het woord gevoerd werd door Jaycees-voorzitter, Tito Sapuana, waarnemend gezaghebber Remie Zaandam en de voorzitster van de Antilliaanse Jaycees Erskine Page. Aan de Jaycess-voorzitters in de afgelopen twintig jaar werden waarderingscertificaten uitgereikt vanwege hun verdiensten voor de organisatie. Voorts werden plaquettes uitgereikt aan twee jonge mensen die geen lid zijn van de Jaycees maar die in hun werk en vrije tijd zich ingezet hebben voor gemeenschapswerk. Dit zijn mej. Maria Andrea Tromp en de heer Jerry Gomes. Een zeer gewaardeerde geste door de Jaycees-leden was een donatie van de eerste Aruba Jaycees-voorzitter, Bob Lopez Henriquez, welke donatie bestemd was als aandeel in het fonds voor de bouw van een eigen Jaycees-kantoor.

Aruba in Afrika

ORANJESTAD — Het voorpagina-kaderbericht in de Amigoe-editie van afgelopen woensdag - overgenomen van het NRC/Handelsblad - over de bekendmaking door missionarissen in Aruba over het doden van duizend burgers in Noordwest-Oeganda, is toch niet zo eigenaardig gebleken voor wat betreft het Afrikaans plaatsje Aruba. Een trouwe en oplettende Amigoe-lezer op Aruba (Nederlandse Antillen) wees onze redactie erop dat er inderdaad in het grote Afrika een plaatsje bestaat dat Aruba heet. In het tijdschrift Artis, een uitgave van de stichting die de gelijknamige dierentuin Artis in Amsterdam beheert, verscheen in de september/october-editie 1979 (op bladzijde 101) het artikel: "Wij en de Natuur in Afrika", van de hand van C.A.W. Guggisberg. Een passage uit dit artikel luidt:

"Een vriend van ons raakte westelijk van het pad van Aruba naar Galana verdwaald en zwierf verscheidene dagen hulpeloos rond, waarbij de bomen hem zowel het zicht op de Yatta-rotsen als op de bergen in de buurt van Voi benamen". De in het artikel genoemde plaatsen Tsavo en Voi blijken volgens de kaart van Afrika te liggen in Zuid Oost Kenya, dichtbij de hoofdstad Mombasa. Daar in de buurt moet dus ook het plaatsje Aruba liggen.

MEP statenlid Roy van Putten:

Min. Hernandez getuigt van gebrek aan respect

ORANJESTAD — Het optreden door de waarnemend minister van Justitie mr Boy Hernandez getuigt van gebrek aan respect en gaat in tegen "alle parlementaire ethiek". Zo meent het MEP-Statenlid Roy van Putten in een verklaring tegenover de Amigoe. Het ging hierbij over het feit, dat min. Hernandez erg veel haast had toen hij woensdag premier ir Don Martina moest vervangen als minister van Justitie tijdens een vergadering van de centrale commissie van de Staten, waarbij de commissie Gorsira aanwezig was. De Amigoe berichtte reeds daarover gisteren.

Door deze manier van optreden van min. mr Hernandez heeft de centrale commissie zijn ernst verloren, aldus het MEP-statenlid omdat de commissie Gorsira slechts een paar antwoorden kon geven op de inhoud van het rapport, terwijl op het belangrijkste deel van het rapport, namelijk het te voeren beleid van de regering over dit rapport, geen antwoord kon worden gegeven door de afwezigheid van de minister. De MEP-statenleden betreuren deze houding van de regering in deze zaak, gezien de huidige gespannen toestand in het politiekorps, waar er een ernstige dreiging is voor een algemene staking.

Bovendien - aldus Van Putten - is het de vraag wat belangrijker is: de vergadering van de centrale commissie of een andere afspraak van de minister. Gelet op het agendapunt Voortzetting van besprekingen over het rapport van de commissie van onderzoek Korps Politie Nederlandse Antillen met de minister van Justitie, houdt dit automatisch in - aldus van Putten - dat de aanwezigheid van de minister van Justitie een verplichting is en dat deze verantwoordelijkheid niet kan worden overgedragen aan de commissie Gorsira.

Statenlid Van Putten verklaart tot slot dat de centrale regering momenteel in een situatie verkeert, waarbij het onmogelijk is om efficient te functioneren met slechts 5 ministers en een coalitie van 12 statenleden, terwijl op de vergadering van woensdag de statenleden Leo Chance en Rudy Ellis niet aanwezig waren en de coalitie op slechts 10 leden kon rekenen. De commissie Gorsira is van mening dat karabijnen geen noodzaak zijn op de Antillen, wapens die gedurende augustus 1977 op Aruba gebruikt werden, zo eindigt statenlid Van Putten zijn verklaring.

Met zege over Ennia

Marlboro plaatst zich voor basebal finale rond

SAN NICOLAS — In de basebalcompetitie behaalde Marlboro gisteravond een 7-1 overwinning op Ennia Athletics. Het was de 17e overwinning voor de sigarettenploeg, terwijl Ennia zijn 15e nederlaag leed. Door deze nederlaag is Ennia uitgeschakeld voor de semi-finale en is Richmond als vierde ploeg voor de semi-finale geclassificeerd. Pitcher Elias Kock hield het Ennia-offensief gedurende 6 innings op 0 runs en slechts 4 hits en werd de winnende pitcher. Zijn vervanger, Juvenal Nava, liet de enige Ennia-run toe en 2 hits. De Ennia-nederlaag was voor Rosimbo Noguera, die vervangen werd door Tino Ellis. Marlboro maakte gisteravond 7 runs, 10 hits, 1 error, terwijl Ennia Athletics 1 run, 5 hits, 6 errors noteerde. Marlboro's manager, Chu Halabi, die na lange tijd gisteravond besloot gedeeltelijk aan de wedstrijd deel te nemen als designated hitter, had een voortreffelijke avond aan slag met 2 hits in evenveel beurten. Hij was met deze prestatie de best batter van de wedstrijd.

Na deze wedstrijd zijn de vier ploegen voor de semi-finale bekend. Dit zijn: Aruba Video Center, Marlboro, Coca Cola Rangers en Richmond. Vaststaat dat Video center uit zal komen tegen Richmond en Marlboro tegen Coca Cola rangers.

Vanavond wordt de wedstrijd Richmond-Coca Cola gespeeld.

Snelheidscontrole 27 pv's

ORANJESTAD — De politie hield op de boulevard, ter hoogte van de Povaclub een verkeerscontrole op de maximumsnelheid. Een procesverbaal werd aan 27 bestuurders aangezegd, waarbij de hoogste snelheid 134 km per uur was. De 19-jarige studente FL reed met deze snelheid terwijl op die plaats, maar 75 km per uur het maximum is.

Zakenvaria

BIJ ARUCAR heeft de heer Glenn Gesaman, zone-servicemanager van Volkswagen Interamericana, instructies gegeven aan de Arucarmonteurs over onderhoud en reparatie van de nieuwe VW-Gol auto's. Bij de foto's de heer Gesaman omringd door Arucarmonteurs tijdens de instructie.

Brandweer demonstreert kunnen op 4 oktober

ORANJESTAD — De brandweer Aruba viert dit jaar voor de zesde achtereenvolgende maal de Fire prevention week. De activiteiten beginnen op zondag 4 oktober om negen uur met een demonstratie bij de hoofdkazerne te Sabana Verde. Het programma voor deze dag vermeldt: openingsceremonie met toespraak van gedeputeerde, brandbestrijding uitslaande brand, vliegtuig-crash, hulpverlening bij zwaar auto-ongeluk, heavy rescue techniek toegepast vanaf oefentoren, bedienen van kleine blusmiddelen door het aanwezige publiek (jong en oud) en overige activiteiten waarbij de mogelijkheid bestaat voor een trip in het brandweerredvoertuig en de hoogwerker. Voorts zal op deze dag het Fire prevention week T-shirt 1981 verkrijgbaar zijn.

Eén der voornaamste infectie-ziekten op Antillen

Dengue in onderzoeks-pakket Landslaboratorium

WILLEMSTAD – Vanwege het toenemend belang van dengue-virussen als veroorzakers van ziekte in onze gemeenschap, gaat het Landslaboratorium de diagnostiek van deze virussen opnemen in haar programma. Dit staat in een verslag van het Landslaboratorium en het Departement van Volksgezondheid over een door een dengue-virus veroorzaakte epidemie.

Ten tijde van de polio-epidemie op Curaçao, bestond het vermoeden dat er tegelijkertijd sprake was van een dengue-epidemie. Van een aantal personen, waarvan gedacht werd dat ze de ziekte hadden, werden daarom bloedmonsters genomen. Deze werden opgestuurd naar het Center for Disease Control en uit de resultaten van het daar uitgevoerde onderzoek blijkt dat er indertijd inderdaad een dengue-epidemie heeft geheerst.

Om zich te bekwamen in het nieuwe programma-onderdeel van het Landslaboratorium, zullen medewerkers van dit instituut gedurende een paar weken een opleiding volgen in de laboratoria van CAREC in Trinidad. In het begin zal in het Landslaboratorium uitsluitend serologisch onderzoek worden gedaan, maar later zullen ook technieken worden toegepast om virussen te isoleren. Pas dan zal het mogelijk zijn een programma op te stellen voor het voorkomen van dengue-virus infecties.

Het verslag van de epidemie stelt voorzichtig, dat deze waarschijnlijk is veroorzaakt door het dengue-virus type 4 wat tot voor kort wel voorkwam in het Caribisch gebied. In de laboratoria van het Center for Disease Control (CDC) wordt nog steeds gepoogd om uit, vanuit Curacao opgestuurde monsters, het virus te isoleren en zo het sluitend bewijs te leveren, dat het inderdaad gaat om een dengue type 4 epidemie.

Indirect bewijs, dat het op Curacao om het dengue-virus type 4 ging is er wel. In Trinidad werd bij drie personen dit type virus uit het bloed geïsoleerd. Twee van hen waren pas op Curacao geweest en de derde op Dominica, waar de aanwezigheid van dengue type 4 al eerder met zekerheid was vastgesteld. Het dengue-virus type 4 blijkt ook met zekerheid te hebben gecirculeerd op St Maarten. In de CDC-laboratoria werd uit het bloed van patienten afkomstig van St Maarten het bewuste virus geïsoleerd.

Aangenomen mag worden, dat afhankelijk van de aanwezigheid van de gele koorts muskiet - het insect, dat de infectie van de ene persoon overbrengt op de andere - het dengue-virus type 4 in zowat het hele Caribisch gebied circuleert. De onlangs in Cuba heersende dengue-epidemie, die verscheidene doden eiste, werd niet veroorzaakt door dengue type 4, maar door dengue type 1. De door dengue-virus type 4 veroorzaakte infectie valt op door het milde verloop van de ziekte.

In het verslag van het Landslaboratorium wordt erop gewezen, dat dengue-virus infecties in het Caribisch gebied continu voorkomen, maar dat er zo nu en dan sprake is van een epidemie. Meestal verloopt de ziekte vrij mild, maar in sommige gevallen ontstaat de bekende knokkelkoorts.

De belangstelling voor dengue is aanzienlijk toegenomen sinds gebleken is, dat de ziekte soms ook zéér ernstige vormen aan kan nemen. In 1968 werd op Curacao ook melding gemaakt van complicaties bij dengue-infecties. Toen ging het om het dengue-virus type 2. Vooral dit type komt op Curacao voor.

Uit een in 1973 uitgevoerd serologisch onderzoek is komen vast te staan, dat van Curacaose kinderen tot 12 jaar 58 procent anti-lichamen hadden tegen dengue-virus. Van de volwassenen bleek dat zelfs 95.7 procent te zijn. Zoals te verwachten viel, kwamen antilichamen tegen het dengue-virus type 2 daarbij het meest voor. Uit de resultaten van het onderzoek kan worden afgeleid, dat zowat de hele Curacaose bevolking boven een bepaalde leeftijd eens of meerdere malen in het leven een infectie met dengue-virus heeft doorgemaakt. maakt.

De situatie op Aruba was indertijd veel gunstiger. Daar waren de percentages van kinderen en volwassenen met antilichamen in hun bloed tegen dengue-virus veel lager, respectievelijk 5.9 procent en 33.7 procent. Dit zou te maken hebben met het feit, dat er in het verleden op Aruba effectievere maatregelen waren genomen ter bestrijding van de gele koorts muskiet.

De cijfers voor de Bovenwinden waren blijkens een in 1975 uitgevoerd onderzoek de volgende: op Saba had 45 procent van de kinderen tot 15 jaar weleens een dengue-infectie doorgemaakt, voor St Eustatius was dat 63 procent en voor St Maarten 60 procent. Bloedmonsters van personen wonend op St Eustatius in de leeftijd van 60-69 bleken in 96 procent van de gevallen positief te zijn voor dengue en van de personen boven de 70 jaar was er sprake van 100 procent.

Dengue-virus infecties behoren dus tot de voornaamste infectie-ziekten op de Antillen. Vandaar dat het Landslaboratorium zich binnenkort gaat wijden aan systematisch onderzoek hiervan.

SWRC-songfestival

WILLEMSTAD — In het Shell werknemers recreatie centrum (SWRC) te Suffisant wordt zaterdagavond weer het traditioneel geworden SWRC-songfestival gehouden. Ditmaal zijn er veertien deelnemenden, onder wie vijf dames. Toegangskaarten zijn verkrijgbaar aan het SWRC-kantoor en aan de bar en op de bewuste avond aan de ingang. Aan het festival doen mee Leo Martis, Sam Fox, Mirna Ignacia, Selsio Damiana, Erwin Landburg, Arlene Bitorina, Norvel Roosje, Joyce Cornelia, Ramon Yung, Arely Godfried, Harrison Hariquez, Raymond Richards, Shirley Damiana en Aytel Ortega.

Jaycees Banda Bou onthalen gehandicapten

WILLEMSTAD — Jaycees Banda Bou Curacao (JBBC) organiseert zondag een zogenaamde family day, welke in het teken staat van het Jaar van de gehandicapten. Dit gebeurt te Barber, waar men om tien uur begint met een misviering, terwijl men daarna bijeenkomt op de speelplaats van de Ala Blanka school. Het programma omvat een wandelmars door Barber, de officiele opening door ged. Lucille Wout in genoemde school, een spelletjesprogramma, maar ook een maaltijd en een songfestival en een folkloristische show. Volgens het programma is om vier uur 's middags de sluiting van deze dag welke als leuze heeft meegekregen: 1981: het jaar van onze gehandicapte broers en zussen: liefde, begrip en totale aanvaarding. Medewerking verlenen onder meer Nos Korsou en mariachi Fortuna terwijl het woord wordt gevoerd door JBBC-voorzitter Frank Hortencia, Mou Willems van Aphafi en ged. Wout.

Harold Martina in trio met Eric en Louise Gorsira

WILLEMSTAD — Op dinsdag 1 december is er in Centro pro arte een bijzonder evenement: drie bekende Curacaose musici zullen dan gezamenlijk optreden in een trio-recital. Op uitnodiging van Eric Gorsira, viool en Luise Gorsira, cello zal Harold Martina, piano speciaal uit Colombia overkomen om samen onder de naam Camerata trio te concerteren. Verder zal ook de Arubaanse Kunstkring op 2 december een recital van Harold Martina organiseren in Cas di Cultura, alsmede enkele schoolconcerten. Tezijnertijd volgt hierover meer nieuws; belangstellenden op Curacao kunnen echter alvast kaarten voor het Camerata trio bestellen op tel.: 36075.

Expositie van Saida Hernandez

WILLEMSTAD — In het Curacaose museum wordt op dinsdag 29 september een expositie geopend van werken van Saida Hernandez. Dit gebeurt om half negen 's avonds met een inleiding door Rene Metsch. Thema van de expositie is: Korsow.

Vanaf 25 september

Julian Coco naar Antillen

WILLEMSTAD — Onder auspicien van het Cultureel Centrum Curacao (CCC) zal de populaire Curaçaose musicus, Julian Coco van 25 september tot 12 oktober een serie concerten en workshops op de zes eilanden geven. De in 1924 op Curaçao geboren artiest wijdde zich reeds op zeer jeugdige leeftijd aan de gitaar, contrabas, trompet en trombone. In 1953 vertrok hij als eerste muziekbursaal naar Nederland waar hij aan het Amsterdams conservatorium de opleiding voor contrabas volgde. Toen ook de gitaaropleiding op de conservatoria werd ingevoerd, volgde hij ook deze en slaagde binnen twee jaar als eerste.

In 1962 deed hij zijn solistenexamen gitaar en sinds dat jaar is hij ook als bassist verbonden aan het Utrechts Synfonie Orkest. Hij heeft als gitarist grote naam gemaakt en treedt regelmatig op voor radio en televisie. Hij heeft al verscheidene platen op zijn naam staan en is vaak te horen in kamermuziek-combinaties en in jazz gezelschappen. De concerten op de Antillen zullen voor een aanzienlijk deel gewijd zijn aan Zuid-Amerikaanse en Antilliaanse composities.

Degenen die deze kunstenaar reeds in 1966 en 1972 op Curaçao hoorden zullen ongetwijfeld weer in grote getale naar de Tempel komen, alwaar hij op 10 en 11 oktober zal optreden. De concertorganisatie is in handen van International top artists promotion. Beide voorstellingen zijn om half negen 's avonds en kaartjes zijn verkrijgbaar bij Boekhandel Salas, Van Dorp Promenade en Otrabanda, Toko Zuikertuintje en op de avond van de voorstellingen aan de zaal.

Ingezonden

Lachertje

Beste Joop,

Hoe ben je eigenlijk aan die Dick Kalk gekomen. Wat is me dat voor een vent. Hij liegt alsof het gedrukt staat. Zou hij zelf geloven wat hij zegt of nemen jullie het niet zo nauw meer met kerkelijke opiniebladen. Ach het mandement is alweer van zolang geleden. Zo'n man zou je ambassadeur in Havanna kunnen maken. Die mensen liegen net zo goed als Kalk.

Luiter eens, Joop wij zijn afgestapt van het worrien om je persoon. Het was eerlijk gezegd een doffe dreun. Het is niet dat wij geen respect hebben voor je partij. Het gaat juist om het feit dat je het volk van Suriname zo schunnig en zo tegen alle socialistische begrippen in de mist in hebt ingestuurd: Men vroeg zich af of dit een Rooms kabinet was met een rood randje of een rood kabinet met een geur van Roomse heiligheid. Laten we het maar op het eerste houden. Bij ons heeft Dries zeer zeker een beter imago dan "Usted mismo". Ook Van der Doel achten wij hoog omdat hij in zijn vorige periode het facisme met succes bestreed. Waar wij echt niet van houden Joop zijn "dogooders" en "pousseurs", mensen die doen alsof, terwijl ze eigenlijk helemaal wat anders voor ogen hebben. Wij zouden graag zien Joop dat jij nu eens voor één keer volkomen eerlijk duidelijk maakt dat je zelf ook wel begrijpt dat je partij in het verleden van ons iets onmogelijks heeft verlangd. Wij weten dat wij leven in de achtertuin van Ronnie en Fidelito. Maar wij zijn ook de voortuin van Luis, Carlos Andres en Rafael. Nederland ligt lekker ver van Cuba. Daarom kunnen jullie er een koncentratieland van maken.

Als het echt er om ging arme mensen te helpen dan zou je Haiti geholpen hebben waar de mensen in de Artibonite-vallei hun bloed aan de Amerikanen verkopen. Maar jullie hebt een smoesje gevonden. Jullie hebben selectief uitschuifbare tenen. Als Duvalier dikteert is het een zonde als Fidel dikteert is het de geur van heerlijkheid. Begrijp je nu Joop waarom dit volk niet in je gelooft. Het is niet makkelijk als je in het Caribisch gebied woont, om in Europese socialisten te geloven. Wij hebben een goed ontwikkeld gevoel voor wat goed is en wat fout is. Wij laten de waarheid niet verdoezelen. Wij hebben het leed van vele volkeren gezien. In het verleden waren het de voorouders van U en van mij die dit leed veroorzaakten. Nu zijn het rechtse en linkse potentaten die de volkeren vernederen en vertrappen. Jij hebt er niets tegen gedaan en Van der Stoel ook niet. Ik wil best met Zijne Excellentie naar Cuba als hij ook met mij naar Haiti gaat.

Dan zal ik hem laten zien wat ik precies bedoel. Dan zal het jullie misschien ook duidelijk worden waarom wij niets geven om die dode mus die jullie onafhankelijkheid noemen. Je partijgenoten Van Lier en Fransen hebben de Arubanen opgejaagd. Ze wilden alleen maar buiten ons om bij Nederland blijven. De wereld is heel anders gaan denken in deze laatste tien twaalf jaar. Het zou je sieren als je hier kennis van nam en je er naar gedroeg. Wij zijn tenslotte geen kinderen en dat ben je ook niet meer Joop. Laten we nu serieus de belangen van dit volk onder ogen nemen. Dat kan niet te veel gevraagd zijn.

SIEGFRIED W. RIGAUD

Het weer

WILLEMSTAD — De weersverwachting geldig tot zaterdagmiddag 12.00 uur. Licht tot half bewolkt en geen neerslag van betekenis. Overwegend vrij krachtige oostelijke wind. Het weersoverzicht: In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. Tropische storm Irene bevond zich hedenochtend om 06.00 uur lokale tijd nabij 17.0 graden Noord en 51.5 graden West, ofwel ongeveer 1230km ten oosten van St. Maarten en zal naar verwachting vandaag nog orkaankracht bereiken. De sterkste winden nabij het centrum bedragen momenteel 110km/uur. Irene beweegt zich in noordwestelijke richting met een voorwaartse snelheid van 20km/uur en vormt geen bedreiging voor de Caribische eilanden.

Monumentenzorg en bewapenings wedloop in Zaterdagmorgen

WILLEMSTAD — Morgenochtend beginnen Jac Visser en Anneke van Arkel het informatieve gedeelte van Zaterdagmorgen goedemorgen met een reaktie van een luisteraar op het programma van Anneke van vorige week. Toen sprak zij met Beatrice Scoop over de voorgestelde belastingwetswijzigingen t.b.v. de gehuwde werkende vrouw. Deze week heeft Anneke van Arkel in haar programma "wat zeggen zij ervan" een gesprek met dr J.A. Schiltkamp en mr J. Voges over de Monumentenzorg op Curacao. Dit programma begint om kwart voor negen. Jac Visser heeft in zijn programma Radio actief, dat om kwart over negen begint een gesprek met mevr. Barty Krijger, een van de vele vrouwen op deze wereld die in de afgelopen maand een brief heeft gestuurd naar Kurt Waldheim van de Verenigde Naties met een verzoek iets te doen aan de kernwapenwedloop. Luister u ook mee morgenochtend op de 200 meter radio 2.

Ingezonden

Mensenrechten

HET HEEFT GEEN zin om de diskussie over "partijdig" - "onpartijdig", "welles" - "niets", "nee" - "ja" voort te zetten. Het Komitee van de Mensenrechten is dan ook niet van plan hiermee door te gaan. Het beschouwt het onderhavige stuk als zijn laatste publikatie in deze zaak.

Wel gevoelt het Komitee de behoefte enkele opmerkingen te plaatsen bij zaken die in deze diskussie naar voren zijn gekomen.

1 - Het Komitee is blij te konstateren dat de problematiek aangaande de rechten van de mens leeft in onze gemeenschap.

2 - Het Komitee is ook blij te kunnen konstateren dat openlijk en volmondig toegegeven wordt dat de behandeling van politieke zaken een integraal onderdeel vormt van het onderwijs-leergebeuren. Wij vinden dit een mijlpaal in de geschiedenis van het Antilliaanse onderwijs.

3 - Het is opvallend dat personen en instanties de behoefte hebben om diegenen met wie zij het niet eens zijn, een etiket op te plakken; en wel een etiket dat in onze samenleving direkt emotionaliteit en irrationaliteit oproept.

Naar aanleiding van het bovenstaande wil het Komitee nogmaals duidelijk stellen wat het reeds eerder gezegd heeft: dat zijn enige doel is het uitdragen en verdedigen van de Mensenrechten. Dat dit streven een kritische stellingname met zich meebracht, is onzes inziens vanzelfsprekend. Het Komitee spreekt daarom de hoop uit dat bij een toekomstig meningsverschil over de door het Komitee ontwikkelde aktiviteiten, het Komitee benaderd wordt om door middel van een dialoog de verschillende standpunten aan te pakken. Het Komitee nodigt allen die zich betrokken voelen bij de zaak van de Mensenrechten, uit om, waar het nodig en mogelijk is, een daadwerkelijke bijdrage te leveren aan de verdediging en promotie van deze rechten. Te denken valt aan de viering van de internationale dag van de Mensenrechten op 10 december. Namens het Komitee:

STANLEY LAMP

KEES STREEFKERK

Agro-flora-missie

WILLEMSTAD — Van 27 september tot 5 oktober zal een Nederlandse agro flora-missie een bezoek brengen aan de Nederlandse Antillen, waarbij de vestigings- en handelsmogelijkheden op alle eilanden zullen worden onderzocht. Ter informatie aan degenen die belangstelling hebben om met de vertegenwoordigers van de Nederlandse bedrijven in contact te komen volgen onderstaand enige gegevens over de deelnemers aan de missie: 1. Maanen en Mantel plantex b.v.: zeer groot in- en export bedrijf van sierplanten en bloemen. doel: mogelijkheden nagaan voor import sierplanten uit Nederlandse Antillen.: exportmogelijkheden cactussen uit Antillen naar Europa; distributiecentrum op Antillen; het vinden van joint ventures partners in Antillen.

2. Centrum voor champignonteelt onderwijs-kweekschool champignonteelt. Doel: advisering, begeleiding en verdere hulp bij het tot stand komen van champignonteelt op de Antillen; 2. Proefstation voor tomaten en groenteculture voor begeleiding en ondersteuning voor deze sector. Doel: advisering, begeleiding en verdere hulp bij het opzetten van de tomatenkweek op verschillende eilanden.

Belangstellenden die in contact wensen te komen met bovenstaande bedrijven dienen zich in verbinding te stellen met de heer L. Tyrol van het de tement van Economische De Rouvilleweg 7. (tel.: 2

Nos Grandeza in Music hall

WILLEMSTAD — Bij Caribisch muziekfestival Radio city music hall in York is morgen (vrijdag) folkloristische groep grandeza present. Van daarbij aanwezig de d Simadanza. Het Caribisch tival wordt gehouden begin van het officiele tische winter-seizoen en georganiseerd door Caribbean tourism associ Het is niet alleen muziek klok slaat, want de schillende landen en ei presenteren zich uiteraard als toeristenoord.

NIVEL HOPI ABOU DEN "PLAY-OFF" FINAL BEISBOL AA

Rudolph a hera di tira otro blankeo

Cats a tuma revancha di 14-2 i empata ku Scorpions

WILLEMSTAD — Otro rekòrt, pero mas bien den e sentido negativo a ser establese ayeranochi den beisból AA lokal. Esaki despues di ku Wild Cats/Something Special ayeranochi den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat a humiya Royal Scorpions ku skor di 14-2 tumando asina revancha p'e derota aplastante kua nan tambe a sufri ku skor di 21-14. I tur esaki durante dje "play-off" final di e kategoria di beisbòl maksimo ku ta wordu praktika na Korsou. Durante dje kampeonato regular tabatin enkuentronan realmente bon i pa kua motibu e kampeonato aki por ser konsidera komo un di esnan ku a konose partidonan ku skor final masha abou. Sinembargo sigun e kampeonato ta den su fase final e nivel a bai ta bahando konsiderablemente.

E lokual prinsipalmente e ekipo di Royal Scorpions a presta ayeranochi tabata un beisbol di nivel hopi abou i meskos ku tabata e kaso djamars ku Wild Cats e motibu prinsipal di esaki tabata pitcheo. Netamente e ekiponan ku durante dje kampanya regular a bin ta demonstra un pitcheo tan solido, no ta resultando durante dje "play-off" final.

Ku eksepshon di Carlos Rudolph kende ayeranochi por poko a blankea e ekipo di Royal Scorpions pa di dos bia bayendo henter e ruta pa Wild Cats i Renato Anasagasti kende a fungi komo e ultimo relevista pa Scorpions despues di ku e daño ya tabata hasi, e kantidat di 6675 fanatiko a hanya mal beisból di mira.

VENTAHA

Wild Cats ayeranochi a kaba por kompletu k'e aspirashonan Scorpioen den di sinku i seis inning kaminda nan a anota respektivamente sinku kareda, akumulando un total di 14, despues di a anota un den prome i dos den di dos. Ya for di den di sinku inning Wild Cats a sigura e viktoria ora ku nan a anota sinku kareda kontra di Richinel Isabella kende a risibi relevo den e inning enkuestion di Fitzgerald Pieter.

Isabela den e inning enkuestion mester a soporta no menos ku tres hit sigi di respektivamente Antonio Keller, Nelson Castillo i Ushley Kirindongo, kombina ku un base por bola pa Johnny Alberto prome ku ela risibi relevo.

Pieter na su turno a traha kaminda den e inning sigiente den kua Cats a bolbe buta un rally di sinku kareda, pa Erwin Sling. Despues di a regala un kantidat grandi di base por bola Sling a risibi relevo di e tersera base Renato Anasagasti.

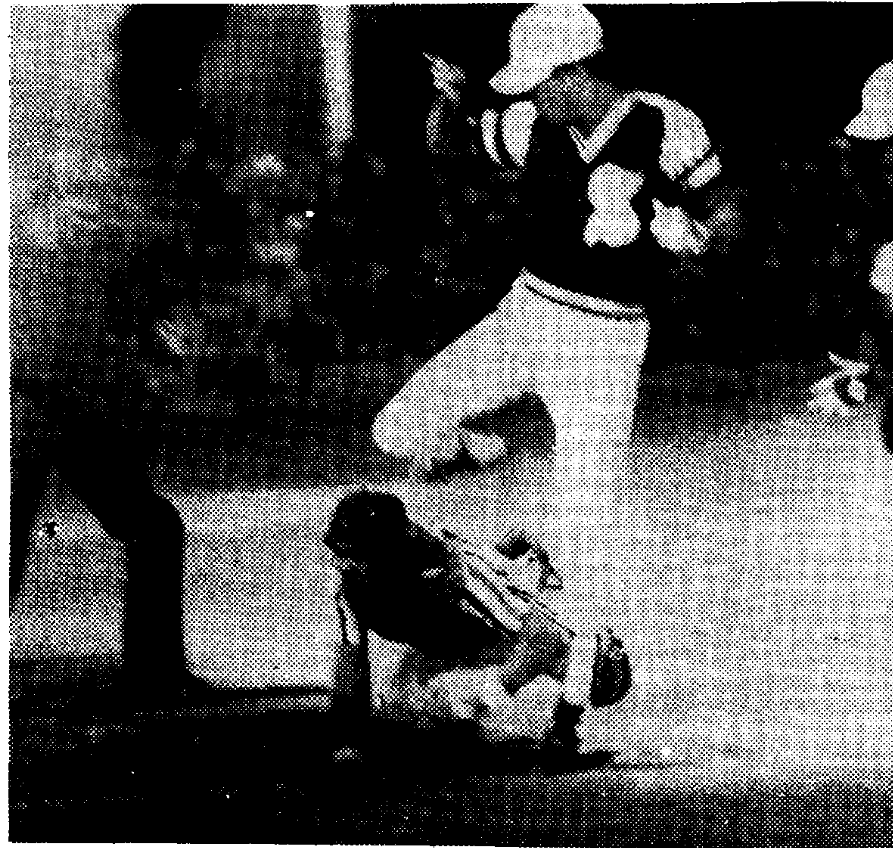
Remarkabel si tabata e aktuashon di Anasagasti — kende por lo general semper ta hunga tersera base — komo pitcher, permitiendo apenas tres kareda mas n'e ekipo di Wild Cats.

SCORPIONS

E uniko dos karedanan pa Scorpions a ser anota den di ocho ora ku Raffy Josefa a konekta un doblete pa center empuhando Jones i Thomas. Scorpions ayeranochi for di den tempran a tira tur oportunidat pa empata e partido afo, hungando e mesun tipo di beisból ku kua nan a inisia e "play-off". Un beisból simpel sin niun klase di agresividat. Den di kuater por ehempel ku basenan yen despues di ku e propio Carlos Rudolph a deskontrola kometiendo dos eror, Scorpions no ta probecha i no ta anota niun kareda.

SKOR FINAL

Pitcher ganadó a resulta Carlos Rudolph kende a bai henter e ruta, perdedó Richinel Isabella kende a bandona e partido den di sinku. Pa Wild Cats: 14 kareda: 12 hit i 4 eror. Pa Scorpions: 2 kareda: 7 hit i 3 eror. E serie ku awor ta empata na dos, ta kontinua mayan ku su di sinku partido ku si ta spera di lo bai bira un demostrashon di bon beisból.

WILLEMSTAD — Antonio Keller aki ta anota e di sinku kareda pa Wild Cats mientras ku Johnny Alberto kende a anota esun di kuater ta sigi e hugada dj'aserka. Ambos koredó a ser empuha ku hit di Ushley Kirindongo.

Moron kampeon B-klas di klub di ajedres Janwé

WILLEMSTAD — E kampeonato di klub di Ajedres Janwé a kontinua djasabra último den su fase final. Den A-klas tabatin dos enkuentro planeá di kual den e promé partido Marcos Cova a triunfá fasilmente riba Yefgenni Marti. Ku e viktoria aki Marcos Cova a pasa pa okupa e di tres puesto huntu ku Anton Pijpers. Den e di dos partido Gino Cova a gana di Alrun Tokaay kende por sierto no a presenta pa hunga su partido demonstrando asina un tiki falta di interes di su parti. Ku e derota aki Alrun Tokaay a desperdisia e oportunidad ku e tabatin pa termina komo sub-kampeon i ta laga e puesto aki pa Dennis Pikero ya ku e ta inalkansable p'e otro partisipantenan. Ainda e di tres puesto ta habrí ku Alrun Tokaay probe ku chensnan grandi pa logra kaptura e puesto aki, ya ku ainda e falta un enkuentro pa efektua. E tabla di posishon den A-klas a bira komo sigiente: 1. David Curiel ku 9 pt. for di II enkuentro (kampeon); 2. Dennis Pikero 8-II (sub-kampeon); 3. Marcos Cova i Anton Pijpers ambos ku 7-II; 5. Alrun Tokaay 6 1/2-10 i Norman Hodgson 6 1/2-II; 7. Gino Cova 6-II; 8. Marc de Maayer 5-II; 9. Ninoushky Marti 4-II; 10. Yefgenni Marti 3-10 i Arthur Rosaria 3-II; 12. Robert Maynard 0-II.

B-KLAS

Den B-klas Robert Moron a titulá kampeon ya ku ningun otro hungadó no por alkansele mas den punto. E aktuashon di Moron sin duda tabata maravíyoso ya ku e la titula kampeon invikto i faltando ainda un enkuentro pa efektua. E otro hungadónan kende tin posibilidat pa termina na e di dos i tres puesto ta M. Blume, G. van der Ploeg i K. Garmers. E kampeonato ta kontinua mayan na sentro di bario Janwé i ta kuminsa pa mitar di dies ku e uniko enkuentro di A-klas: Alrun Tokaay-Yefgenni Marti i ku algun enkuentro den B i C-klas.

Internationaal dames tennis toernooi

WILLEMSTAD — Vanavond om half zeven zal er een begin gemaakt worden aan het 8e internationale dames tennis-toernooi hier op Curaçao. Aan dit toernooi zullen dames uit de V.S V.S., Panama, Colombia en Bermuda deelnemen, samen met vijf lokale speelsters.

De spelen zullen vanavond aanvangen om half zeven en om half negen. Zaterdagochtend zal er één wedstrijd gespeeld worden op de banen van Curaçao Hilton en zaterdagmiddag om 4 uur zal er een aanvang gemaakt worden met de semi-finales singles en het begin van de dubbels. Zondagmiddag om 4 uur worden de finales dubbel en single verspeeld.

Om eenieder kans te geven deze wedstrijden bij te wonen, is de entree geheel gratis gebleven. Alle wedstrijden, met uitzondering van één wedstrijd op zaterdagochtend, worden op de tennisbanen van Asiento te Rust & Burgh gespeeld.

China vergeet te scoren

PEKING — Het elftal van China heeft gisteren in Peking Nieuw-Zeeland een gelijk spel (0—0) moeten toestaan. Het was de eerste wedstrijd in de Aziatisch/Oceanische finaleronde voor kwalificatie voor het WK-eindtoernooi in Spanje. Met China en Nieuw-Zeeland maken verder Koeweit en Saoedi-Arabië deel uit van de finalegroep. Twee van de vier plaatsen zich voor Spanje.

In Peking keken 63.000 toeschouwers en ruw geschat 100 miljoen teeveekijkers toe, hoe Nieuw-Zeeland de furieuze aanvallen van China koelbloedig opving. De Nieuwzeelanders speelden langdurig op balbezit om de druk op het eigen doel te verminderen. De beste kans voor de Chinezen viel in de 24e minuut, maar het schot van aanvaller Chen Jingang werd uitstekend gekeerd door de Nieuwzeelandse doelman, Richard Wilson. Beide landen ontmoeten elkaar weer op 3 oktober, in Auckland.

MOTORSP./STOKE MANDEVILLE — De Engelse motorcoureur David Potter is in het ziekenhuis van Stoke Mandeville overleden. Achttien dagen geleden was hij tijdens een motorrace in Oulton Park ten val gekomen. Het ongeluk deed zich voor in de laatste ronde, op het moment dat hij aan de leiding reed. Potter, 31 jaar, was getrouwd. Hij was vader van twee kinderen. Hij werd in de afgelopen tien jaar beschouwd als één van de beste Engelse motorcoureurs.

Di dos viktoria pa Sta Cruz den Fedefak

WILLEMSTAD — E kampeonato di futbòl amateur bou di ðuspisio di Fedefak a kontinua ayeranochi den stadion di SUBT ku dos bon partido, for di kua Deportivo Moreno i Union Deportivo Sta Cruz a sali vensedó. Eagle Liverpool ku aña pasa a degrada pa di dos divishon despues di ku nan a finalisa n'e último puesto den prome divishon a sufri su prome derota den e aktual kampeonato kontra Deportivo Moreno ku skor di 2-1.

Union Deportivo Sta Cruz a sali riba bon pia. Despues di a gana di Riverside ku skor di 1-0 den e partido inaugural, nan a derota ayeranochi k'e mesun poder e fuerte ekipo di Sta Rosa. Remarkabel ta ku Sta Rosa a finalisa e kampeonato anterior komo kampeon i Sta Cruz komo sub-kampeon.

E gol di Sta Cruz a ser anota pa Ruthmilio Martina e mesun hungadó kende den e prome partido a anota e uniko tanto pa su ekipo a gana di Riverside. Martina apesar di tin basta peso ta un hungadó kende ta partisipa hugada hopi bon i konstantemente ta kore liber [illegible]mente den buraku.

E portero di Sta Cruz Wendred Mongen tambe a kontribui engrande n'e viktoria di su ekipo a logra ayeranochi manera ya nos a menshona anteriormente e ta un bon prospekto pa futuro.

KONTINUASHON

Mayan e kampeonato ta kontinua pa 4'or di atardi den stadion di SUBT k'e selekshon di Bandariba enfrentando esun di Bandabou.

De Stern terug in de Bonaire Regatta

WILLEMSTAD — De 14e internationale Bonaire Regatta staat weer voor de deur. In de begin jaren van de Regatta waren de vissers boten en de Sterns de toon aangevende klasse's op Bonaire. De Stern in het bijzonder als echte wedstrijd middenklasse.

Met de komst van de surfplank en in het bijzonder vanwege het ontbreken van een enthousiast persoon is de Stern verdwenen uit het Bonaire-evenement. Ook op Curacao was er een duidelijke achteruitgang bij een aantal Stern-zeilers vooral bij de watersport-verenigingen Asiento en Jan Sofat.

Door toedoen van de heer Rik Geurds die na ongeveer twee jaar verblijf in Nederland terug is gekeerd op Curaçao werd gedurende het afgelopen weekeinde weer vier Stern-zeilers bij elkaar gebracht om een wedstrijd te varen. Vanwege het initiatief van de heer Geurds is de belangstelling voor de Stern-klasse weer gerezen. Als historische waarde voor de Regatta wil deze groep enthousiastelingen de Stern weer terug halen.

Belangrijk is trouwens ook dat bij zo'n evenement een twee man's boot als middenklasse niet mag ontbreken. Van de kant van het Regatta-Comite werd ook volledige medewerking verleent voor het houden van Stern-wedstrijden. Vele zeilers van Asiento, Jan Sofat en ook onder de particuliere groep hebben reeds belangstelling getoond voor deelname aan genoemde wedstrijden op Bonaire. Zoals reeds bekend, is er geen enkel probleem met transport van en naar Bonaire, daar de boten per lichter kunnen worden overgebracht.

Voor meer informatie kan er kontakt opgenomen worden met de heer Rik Geurds op telefoonnummer 671974 of 43752.

WILLEMSTAD — Op de foto een groep Stern-zeilers actief bezig op het Spaanse Water.

Geen onlusten bij Springbokken in VS

ALBANY — De tweede wedstrijd van de Zuidafrikaanse rugbyploeg in de Verenigde Staten is rustig verlopen. Door de aanhoudende regenval woonde slechts een handjevol toeschouwers de ongelijke strijd (41-0 voor de Springbokken) in het Bleeckerstadion in Albany bij. Voor de poorten demonstreerden rond de 1500 betogers op vreedzame wijze.

Zij droegen spandoeken mee waarop leuzen als Springbokken "go home" waren geschilderd. Pogingen van de demonstranten het stadion binnen te dringen werden verhinderd door de politie, die vuurwapens, traangas en Duitse herdershonden in reserve hield. De politie arresteerde een man, die illegaal in het bezit was van een dolk.

Aro Fricke beste in de beginners klasse

Nagel wint Antilliaanse windsurfkampioenschappen

WILLEMSTAD — Afgelopen weekeinde vonden voor het eerst in de Antilliaanse windsurf geschiedenis officiële nationale kampioenschappen plaats. Op zaterdag werd er op het Spaanse Water vanaf watersport vereniging "Jan Sofat" in twee klassen gevaren. De A-klasse voor de ervaren wedstrijdsurfers en de B-klasse voor de beginners. Het was Jan Paul Nagel, die door zijn sterke prestaties op de eerste dag en winst op de laatste uitputtingsslag zich op alle fronten de beste toonde in de A-klasse. In de B-klasse was het Aro Fricke, die als winnaar tevoorschijn kwam. Het aantal deelnemers overtrof ieders verwachting: er gaven zich meer dan zestig deelnemers voor beide klassen op.

Het weer werkte deze keer schitterend mee en de straffe wind deed de door de Maduro & Curiel's Bank beschikbare vlaggen fraai wapperen.

EERSTE DAG

Op zaterdag voert een drietal Arubaanse topsurfers mee. Ondanks de onbekendheid van de plaatselijke omstandigheden eindigden zij hoog in het klassement. Na twee manches vielen de twee besten uit en konden zich niet meer in de top handhaven. Zij gaven na de finish van de laatste manche een spectaculaire demonstratie van hun "free-style" capaciteiten. Onze topstuntsurfer Caezey Dovale zal het tijdens de nog te houden "free-style" kampioenschappen niet gemakkelijk krijgen.

B-SURFERS

De beginners voeren alleen op zaterdag. De AWA, die de daad bij het woord voegde en de B-surfers ditmaal speciale aandacht schonk liet hen over drie manches uitmaken wie zich de beste mocht noemen. Piet Dijk zorgde met zijn snelle volgboot voor optimale veiligheid op het Spaanse Water. Opvallend was het grote aantal nieuwe deelnemers. Velen ontdekten dat de wedstrijdsport zeer nuttig (men kon ervaringen uitwisselen), sportief (men moet zich inspannen), maar vooral gezellig is. De banen waren zodanig aangepast dat iedereen zonder veel problemen binnen kwam.

Als het surfen in het algemeen en het wedstrijdsurfen in het bijzonder gestimuleerd wil worden, dienen er meer van dit soort ontspannen en vrijblijvende B-wedstrijden worden gehouden, niet alleen op landelijk, maar vooral op eilandelijk niveau. Het eind klassement van de B-klasse luidde als volgt: 1. Aro Fricke; 2. Vincent Jacobs; 3. Hans v.d. Gulik.

SECOND HEAT

Op zondag werd op zee voor het Frommerstrand in samenwerking met Clark Romeyn de second heat gevaren. Alleen A-surfers voeren hun 4de, 5de en 6de manches. B-surfers mochten buiten mededinging mee doen. Luchtverkeersleider Jerry Romeyn coordineerde de reddingsacties zodat de veiligheid van alle deelnemers gewaarborgd kon blijven. Op zee bleek het klasse verschil tussen de Curaçaose top enerzijds en de St. Maartense en Arubaanse top anderzijds. Wisten deze laatstgenoemden zich op het Spaanse Water goed te weren, op zee werden hun kansen met name op het voor de windse rak aan repen gevaren. Fleur van Duyl wist zich de enige dame binnen dit mannelijk surfgeweld te handhaven en klasseerde zich voor de minimarathon. Uiteindelijk bereikt zij een eervolle achtste plaats en werd daarmee de beste Antilliaanse windsurfster 1981. Jan Paul Nagel, die door zijn sterke prestaties op de eerste dag zich al meteen in een kansrijke positie had gemanoeuvreesrd, won ook de laatste uitputtingsslag en toonde zich hiermee op alle fronten de beste. Tweede werd Sacha Dolk. Deze jonge surfer die op zijn minder snelle plank een regelmatige tweede werd, dwong ieders bewondering af. Derde werd A.W. van Doorne.

Opvallend mag de fraaie stijl genoemd worden waarmee A.J. Bakker de door de S.N.A.V. en Amstel beschikbare boeien rondde. Jan Paul Nagel wint momenteel praktisch alle surfwedstrijden die op Curaçao worden gehouden en heeft momenteel alleen aan Marcel de Vries en Sacha Dolk concurrentie. Marcel de Vries heeft tezamen met zijn broer Mike deelgenomen aan de Noord Amerikaanse windsurf kampioenschappen, zij bereikten een 7de en respectievelijk 5de plaats.

VEILIGHEID

Ongevallen deden zich ook deze keer op het water niet voor. De wedstrijdleiding volgt met boten voortdurend het parcours en pikt vermoeiende surfers op of surfers met pech. Het bestuur werd deze keer door pech achtervolgd: Frits Bus verwondde zich door een val op de wal zodanig dat hij naar de polichirurgie afgevoerd moest worden.

Arie Jan Bakker zag zich niet meer in staat de laatste manche te varen door een snel opkomende griep en "last but not least" liet Hans ten Hoopen verstek gaan wegens een operatie waar hij nog onvoldoende van hersteld was om aan dit slopende evenement deel te nemen. Deze drie bestuurleden waren getipt voor een 3de, 4de of 5de plaats.

HISTORISCH

Volgens mr. Arthur Oster die namens de Ennia verzekeringen de prijzen uitreikte, vond er een historisch gebeuren plaats. Hij constateerde dat er surfers vanuit St. Maarten en uit Aruba speciaal voor dit gebeuren waren overgekomen en noemde dit een soort verheugend feit. Hij spoorde de surfers van alle Antilliaanse eilanden aan om vanaf nu dit soort ontmoetingen regelmatiger te hebben.

De AWA (Antillean Windsurf Association) die deze kampioenschappen organiseerde zal ook in de toekomst waar mogelijk haar medewerking blijven verlenen aan interinsulaire wedstrijden. Tot nu toe vonden alle evenementen steeds op eilandelijk niveau plaats. Speciaal Aruba, Curaçao en St. Maarten organiseerden zeer frequent wedstrijden op behoorlijk niveau.

Het was dan ook vooral voor Aruba en St. Maarten moeilijk te verteren dat de AWA, die statutair op Curaçao gevestigd is, zonder overleg met hen, de officiele eerste nationale kampioenschappen op Curaçao organiseerde. De naam AWA heeft geleid tot misverstanden in de Antilliaanse windsurf wereld. De AWA stelt zich ten doel het windsurfen op alle eilanden der Nederlandse Antillen te bevorderen. Zij is gestart op Curaçao en heeft daar reeds tal van geslaagde evenementen georganiseerd.

Door het organiseren van de officiele nationale Antilliaanse kampioenschappen meende deze actieve organisatie de andere besturen der windsurfclubs te stimuleren tot het zoeken van surfcontacten. Deze opzet is volledig geslaagd. Na afloop van de officiele kampioenschappen zijn de besturen van de AWA, de windsurfclubs te Aruba en die van St. Maarten informeel bijeen gekomen en is tijdens dit openlijk en plezierig onderhoud duidelijk naar voren gekomen hoezeer men van plan is nauwer te gaan samenwerken. De AWA heeft nu reeds de toezegging gekregen de volgende officiele nationale Antilliaanse kampioenschappen op St. Maarten of op Aruba te mogen organiseren. Het bestuur verwacht binnenkort een officieel schrijven en zal zorgvuldig afwegen welk eiland deze hoge eer te beurt zal gaan vallen.

Om alle misverstanden in de toekomst verder te vermijden, wijst het bestuur van de AWA er nadrukkelijk op dat zij Antilliaans is en derhalve alle Curaçaose initiatieven hier door een op Curaçao op te richten windsurfvereniging wil laten uitvoeren.

TOEKOMST

De evenementen die nu nog op de agenda staan zijn: de Bonaire regatta, deze behoeft geen introductie meer, de ronde rond Curaçao, de tocht naar Venezuela "hot dog" kampioenschappen en natuurlijk volgend jaar de kampioenschappen voor dames en heren op een nog nader te bepalen plaats en tijdstip.

Roberto Aranguren den su Subaru 1600

Korsou di dos na Valencia den "autocross"

WILLEMSTAD — Djahuebs ultimo un delegashon di Korsou konsistiendo di Roberto Aranguren (driver) Ruben Suriel (Voorzitter Curacao Motorcross Club), Randall Carolina (Mekaniko) i Rahiem Abraham (fanatiko) a bai ku Ferry Venezuela pa partisipá den un "outocross" na Valencia Venezuela pa Kopa 48 aniversario de "El Carabobeño" un korant dje estado di Carabobo. E auto ku Roberto a kuri ku'ne ta un Subaru 1600 coupé di Sponsor pa Bonauto NV.

Previamente Aranguren a sabi di gana un di dos luga ku e mesun ðuto na e pista Internashonal di Maracaibo den e klase 1600 experto riba pista di asfalt. E biaha aki e ta bai ku e mesun ðuto pa partisipa den un kareda di ðuto cross. E tipo di kareda aki ta paresido na motorcross un deporte ya konosi na Korsow pero kaminda e trayekto ta adapta pa ðuto. E kareda na Valencia n'e pista "El Vigia" tabata un kareda di 60 buelta ta parti den dos kareda di 30 buelta en kombinashon ku kareda di Karting-Cross.

Den e prome kareda Roberto a sali te patras pero a sa di pasa e sobra shete koredonan pero no por a alkansa e puntero Angel Benitez. Den e final si e la sabi di tuma delantero pero despues di e di 12 buelta e mester a laga Benitez den su Renault 4 pasa i apesar di fuerte bataya no por a pasa Benitez mas. Asina Benitez den un Renault 4 a gana e evenemento sigui pa Roberto Aranguren di Korsou na di dos luga i Omar Garcia na di tres puesto den un Renault 12. Pa otro aña e klub di motorcross Korsou tin idea di forma un ekipo pa bai mas frekuente Venezuela pa partisipa na tipo di evenementonan asina. Di parti di e koredonan di Venezuela tin un interes enorme pa bin kuri na Korsou i CMC ta hasiendo tur su esfuerso pa logra un pista na Korsou ya nos por hanya e tipo di karedanan aki tambe na Korsou banda di karting, dragrace i Motorcross.

Kurso = Informatika = Korsow

K-I-K

AANVANG
(op 27 oktober 1981)

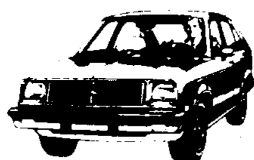
NIEUWE CURSUSSEN:

1. BASISKENNIS COMPUTERS (THEORIE + PRAKTIJK)
2. PROGRAMMEUR (THEORIE + PRAKTIJK)
3. PROGRAMMEUR RPG II (THEORIE + PRAKTIJK)
4. PRIVE CURSUSSEN OP ZATERDAGEN "BASIC PROGRAMMING" VOOR MANAGERS.

Praktische lessen mogelijk van-af 8.00 t/m 20.00
VOOR INSCHRIJVING BEL: 43676 (KANTOORUREN)

Airport Tel. 83489
Hours: 7.00 - 23.00 Daily

Main Office Tel. 613924
P.O. Box 476
Telex: 3419 Richa N.A.
1134 Jakek N.A.
Cable: NATCAR

Alquilamos automóviles GM como este Chevy Chevette.

National Car Rental

TE HUUR

Per 1 okt. a.s.

gedeeltelijk gemeubileerd huis
in rustige buurt

5 slaapkamers, 2 badkamers, meidenkamer, garage, overdekte porch met uitzicht op 't Schottegat, nieuwe elektrische apparaten.
Bij voorkeur grote maatschappij.
Tel.: 55438 na 8.00 u. 's avonds.

Te koop

Catamaran Hobie 16

met alle toebehoren in uitstekende staat.

Inf.: tel. 611766 tijdens kantooruren.
78798 na 18.00 uur.

KONINKLIJKE MARINE

Vraagt voor haar personeelsleden

ONGEMEUBILEERDE WOONRUIMTE TE HUUR

Voor ongemeubileerde woonruimte is vooruitbetaling huur tot maximaal 1 jaar geen bezwaar.

Voor inlichtingen: Bureau Huisvesting Kon. Marine, Marinebasis Parera, Telefoonnr. 614222 toestel 128.
Van Maandag tot en met Zaterdag tussen 07.00 uur en 13.00 uur.

LANDSRADIO

Landsradio afdeling Curacao maakt hierbij bekend dat rekeningen van:

"Telex boekmaand **mei** 1981, gepost op 28 augustus 1981"
"Collect gesprekken boekmaand **mei** 1981, gepost op 31 augustus 1981"
"Vergunningsrecht apparatuur en kanaalhuren boekmaand **maart** 1981, gepost op 26 augustus 1981"
"Vergunningsrecht apparatuur en kanaalhuren boekmaand **april** 1981, gepost op 4 september 1981"

uiterlijk op **2 oktober** 1981 betaald moeten worden.

Men dient rekening te houden dat betalingen via Bank of Giro ons na enige dagen bereiken.

Boven genoemde rekeningen die na **2 oktober** 1981 betaald worden, krijgen een toeslag van NAF. 5,— administratiekosten.

WESCAR

ARUBA N.V.

zoekt voor spoedige indienstrteding

A. Bedrijfsleider

Vereist wordt: Opleiding H.T.S. niveau
minimum 5 jaar ervaring in soortgelijke funktie bij aannemings-/konstruktiebedrijf.

B. Boekhouder

Vereist wordt: Opleiding P.D. niveau
ervaring in soortgelijke funktie.

Zonder ervaring onnodig te solliciteren.

Brieven te richten aan Wescar N.V. Postbus 508, Curacao.

PROSPERO BAIZ-INTERCONTI

• Brievengat • Salinja • Sta. Maria

End of the Week **Bargains**

vanaf vrijdag 25 sept. t/m donderdag 1 okt.

TOOL-KIT
was f. 7,55
30% korting
Nu f. 5,25

Quezon POLYPROPYLENE CORD
was f. 16,10
25% korting
Nu f. 12,05
150 ft. Floats on water

STAINLESS STEE KEUKEN-RASP EN EI-SNIJDER
was f. 7,70
30% korting
Nu f. 5,40

MUIZEN- en RATTENVAL
d-CON MOUSE-PRUFE KILLS MICE
VICTOR
was 2,55 + 1,10 = 3,65
25% korting
Nu f. 2,75
te samen

Ze zijn er weer de bekende **Bentwood Rocking Chair**

kleuren: naturel en walnut.

was f. 225,—
nu fl. 185,—

Wordt thuis bezorgd. U kunt het gemonteerd of ongemonteerd kopen.

Voor onze klanten op Bonaire kan de betaling worden voldaan via de rekening van Commercial El Ayoubi bij de Maduro & Curiels Bank, Bonaire.

COMMERCIAL EL AYOUBI
Kerkstraat 10, tel. 613680

Surf School Curaçao
tel. 54510 Spaanse Water

WINDSURF CURSUS
voor beginners
Ook op zaterdag
Ook voor kinderen.

KLEDING voor het hele gezin

Palais Hindu
Prinsenstraat 57

TE KOOP

RUIM WOONHUIS

AAN DE SCHOTTEGATWEG-WEST NR. 357.
OOK TE GEBRUIKEN ALS WINKEL/ZAKENPAND.

Indeling:
Grote woonkamer - 5 slaapkamers - voor- en achterporch - open keuken met bar.
Direct leeg te aanvaarden.

Prijs nader overeen te komen na telefonische afspraak.

TELEFOON:
84467 - 613882 (kantoor)
79467 ('s avonds en in het weekend).

't Oosters Huisje

Speciaal zaak voor Rijsttafel-artikelen heeft weer:
geraspte klapper, abon, ebbie, nanka moeda en nog veel meer.
Zaterdag vanaf 12.00 uur verkrijgbaar
NASSI-GORENG
HOFWEG 3 - JULIANADORP — TEL. 82920 - 82529

Paranda

HOW, WHEN & WHERE TO WINE, DINE, DANCE AND BE ENTERTAINED IN CURACAO

Enjoy the exciting atmosphere of the HILTON where there's always SOMETHING going on!

MONTI ROCK III
The X-rated singer for the first time in Curacao in the Willemstad Supper Club & Tambu Lounge. Dance music by Norman Moron and his Combo. SPECIAL SHOWTIME: 10:30 p.m. SATURDAY'S: 10:30 p.m. and 12:15 a.m.

Thurs: Shipwreck Barbecue Party & Folkloric show at the Pisca Fort... 7:30 p.m.
Sat: Showtime in Willemstad Supper Club & Tambu Room 10:00 p.m. to midnight.
Sun: International Buffet & Showtime in Willemstad Club 10:00 p.m. (no Rijsttafel).

PISCA BAR is open & alive from 11 p.m. to 1 a.m. CASINO wheels & deals every nite from 9. GOURMET DINING and INDONESIAN RIJSTTAFEL, plus show nitely at 10:00 p.m. except Thursday in the WILLEMSTAD SUPPER CLUB.

HILTON INTERNATIONAL CURACAO
HOTEL AND CASINO
For reservation phone 25000

Fabulous Frommer Frolics

FRIDAY AT EIGHT... Calypso Night with the "Jump Up" music of the KLM Steelband.

SATURDAY AT EIGHT... Caribbean Night with Cuminda Criollo and featuring the colorful group "Nos Antilla".

SUNDAY AT EIGHT... Mexican Night with A la Carte dinner and Mexican music by Mariachi Fortuna.

SUNSET HAPPY HOUR... Your favorite cocktail prepared by our expert mixologists. Live music. All drinks half price. Daily (incl. Saturday) from 6 - 7 pm.

WINE & CHEESE DANCING PARTY... Next Friday October 2nd at 9:00 p.m. Lots of wine, cheese and dancing. Show with LOCAL Brotherhood of Man.

BEER & HERRING FESTIVAL... Sunday September 27th from 10 am - 5 pm.

Hotel Arthur Frommer

LA CAVE DE NEPTUNE PROUDLY PRESENTS

The Enchanting and Talented
CHRIS CALLOWAY

Showtime: Weekdays 11p.m. Friday & Saturday 2 shows: 10:30p.m. & 12:30a.m. Minimum consumption fls. 11.- p.p. Live music by Plaza Combo for your dancing pleasure.

The Penthouse Dining Room & Lounge. For a dinner or a drink atop of Willemstad. Sensational view. LOUNGE daily from 5p.m. to 12:30a.m.

BBQ Fiesta on friday around the pool from 7:30p.m. to 10:00p.m. with dance music.

Italian Buffet: every Tuesday from 7:30p.m. - 10:00p.m.

KINI KINI BAR: Happy Hour daily from 6 - 8 p.m. Entertainment by Tropical Combo and Magic fingers, Jackie at the piano from Monday to Friday.

Curaçao Plaza
Hotel & Casino

ROYAL TREATMENT AT THE "PRINCESS"

HAPPY HOUR: from 6:00 - 8:00 p.m. daily in the Troepiaal Lounge, pay for one drink and get the second one on the house.
WEDNESDAYS: 8 - 12 p.m. our new happening "The Love Boat Party" in the Lampi Room.
FRIDAYS: 8 - 10 p.m. The Tropical Nite; local food buffet served on the terrace with music of "Hermanos Duques" and the Latin American discotec.
SATURDAYS: 8:00 - 10:00 B.B.Q. Nite; a succulent B.B.Q. is served with presentation of the folkloric show of "Dushi Corsow" and dancing music.
SUNDAYS: 12 - 3 p.m. Sundays Matinee; relax in a tropical atmosphere with live steelband music and a light Lunch Buffet. From 5 - 11 p.m. "Reflection Time" with the Three Voices & Company in the Lampi Room.

Princess Beach
HOTEL & CASINO - TEL. 614944
Where the price is welcome and the welcome is priceless.

GASSTATIONS ON DUTY:
September 27, 1981

Craz - Isa - v.d. Dijs - Canword - Coop. Transport de Jongh - Galmeijer - de Lanoi - Jansen - Mauricio de Ruyterkade - Salinja - Rio Canario - Gasperito Colon - Cerito - Sta. Rosa - Sta. Maria - Sta. Helena

---

TAKE HOME SOME TODAY!

super TA MIHO

ICE CREAM — MILK — JUICE

Enjoy **Coca-Cola**
Anywhere! Anytime! Anyhow!

Apollinaris
THE QUEEN OF TABLE WATERS

AMSTEL

THE ONLY BEER IN THE WORLD BREWED WITH DESTILLED SEAWATER!

AMSTEL E SERBES MAS PURU NA MUNDU!

EN EL CORAZON DE PUNDA

San Marco
RESTAURANTE ITALIANO

con su sabrosa Pizza - Veneciana

Restaurante abierto: 11:30am - 3pm y 6:30pm - 10pm.
Columbusstraat 7 - Telf. 612988.

---

make your evening enjoyable ... ask for White Label!

DEWAR'S "White Label"

PHARMACY

OTRABANDA: Sept. 25 - Botica Coromoto, tel.: 23241 / 23822. Sept. 26 - Botica Central, tel.: 23281 / 23286. Sept. 27 - Botica del Pueblo, tel. 25333.
PUNDA: Sept. 25 - Botica Popular, tel.: 611269. Sept. 26 - Botica Wilhelmina, tel.: 612380 / 613078. Sept. 27 - Botica Juliana, tel.: 54500.

RYSTTAFEL RESTAURANT INDONESIA

Nasi Rames, Nasi Goreng Rijsttafel at Lunch, Rijsttafel evenings. Open from 12 p.m. to 3 p.m. and from 6 p.m. to 11 p.m. Reservations tel. 612915. Closed on Sundays. Airconditioned.

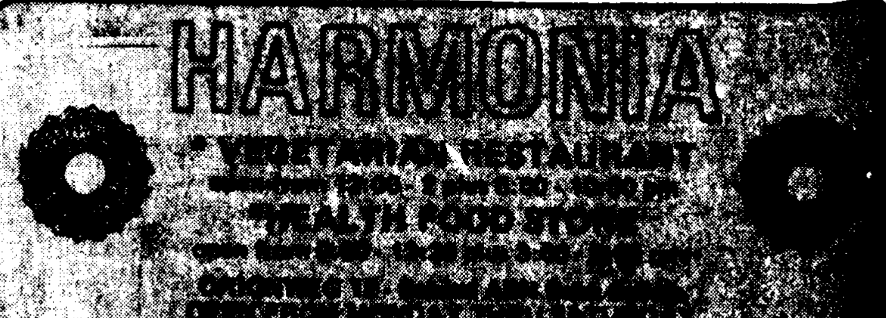
ANTONIO serves dinner every nite from 6 to 2 ayem. Take out too! A La Parrilla Lomitu, Flank Steak, Porkchop.

DE FLES
Schottegatweg West 367.

CHATEAU SUISSE
FOR DELIGHTFUL DINING...

Escargot - Shrimp - Quiche - Onion Soup - Lamb - Fondue - Schnitzel - Steak - Snapper - Salads. Fantastic desserts and great coffee. Try Us... you'll like Us! Reservations, please. Open from 5 p.m. PENSTRAAT 5 - TEL. 56418.

ADVENTURE LOVE AND FUN!

This weekend on our latest selection of video tapes.

polytronica
Schottegatweg Oost 36

CINELANDIA
"The seven savage
Fri., Sat., Sun. 7 & 9
"Naked came the stranger (part II)
Fri., Sat. midnight
"Action taekwondo"
Sun. 7

GOLDEN DRIVE-INN
Day of a woman
Fri. Sat. Sun. 9
"A fairytale of blood
Sun. 7

WEST-END
"Dead in hell (the beyond)"
Fri., Sat. 7 & 9
Sun. 10:30am & 8:30pm
"Super Power" (chinese)
Fri., Sat. midnight
Encounter the dragon"
Sun. 7:30

THE TEMPEL
"Beyond the poseidon adventure"
Sept. 25 thru Okto. 10 at 7 & 9 and Sun. 27 at 10:30 a.m.

Budget Rent a Car

BUDGET'S
in the airport terminal phone 83466

MAIN OFFICE	HOTEL HOLIDAY INN	HOTEL PRINCESS ISLES	HOTEL PLAZA
83466	25440 - 25400	614920 - 614900	612500

WORLD IN A NUTSHELL

[WA]SHINGTON — President [Reag]an, facing a sluggish [dome]stic economy and high [intere]st rates and inflation, [aske]d congress to trim the 1982 [g]overnment budget deficit [by] 16 billion dollars. He [pro]posed saving two billion on [defe]nce, 2.6 billion by tighte[ning] rules for social benefits and [...] billion by cutting depart[ment]al budgets by 12 per cent. [An]other three billion would [come from] closing tax loopholes. [He] also planned to cut the [govern]ment payroll by 75.000 [in th]ree years and to abolish [the Ed]ucation and Energy [Depart]ments.

***

[UNI]TED NATIONS — The [...] Soviet Union agreed to [...] on limiting nuclear [...] in Europe but skirted [...] a basic difference over [whethe]r they would be confined [to me]dium range land-based [...] or would also include [s]trategic aircraft and [sub]marines based in Europe.

***

[WAR]SAW — Polish prime [ministe]r Wojciech Jaruzelski [...] special army nits to [crack] down on anarchy and [anti-s]ovietism as the Solidarity [tra]de union prepared to re[sume i]ts national congress in [...].

***

[PAR]IS — Armenia guerrillas [...] about 40 hostages and [surr]endered to police after a [...] siege of the Turkish [consula]te in Paris. A Turkish [...] was killed when they [...] into the building to [...] the release of alleged [Armenia]n political prisoners in [...] jails.

***

[CAIR]O — A joint statement [...] Egyptian and Israeli [...] discussed Palestinian [auto]nomy for the first time in [...] months showed no sign of a breakthrough over what kind of self-rule to offer Palestinians in Israel-occupied territory.

***

PARIS — French president Francois Mitterrand reaffirmed his commitment to the Atlantic alliance but said France would not take orders from either the Soviet Union or the United States.

***

UNITED NATIONS — Cuba accused US agents of using biological weapons against it, saying that five serious plaques and epidemics had swept the country in less than three years.

***

THE HAGUE — Dutch foreign minister Max van der Stoel told the UN general assembly today that the refusal of the South African government to abide by UN resolutions on Apartheid and Namibia made further pressure, including economic measures, inevitable. He said the Dutch government was urgently looking for the most effective way to join the existing voluntary oil embargo against South Africa.

It was similarly looking for ways to institute regulations concerning investment in South Africa and to curb certain imports from that country, mr. Van der Stoel said, according to a copy of his speech released by the Foreign ministry here.

The minister prefaced his remarks by saying that it was giving consideration to these steps with due regard to its international obligations. He observed that the Netherlands fully implemented the arms embargo and discouraged contacts with the South African authorities in the field of culture, science and sport, and added: We will continue to render financial support, in particular to the Frontline states and we will work for an increase in international assistance to those states.

Humanitarian assistance will be rendered to movements that oppose Apartheid policies. Victims of Apartheid policies, including political refugees, can count on our support".

***

LONDON — Shares plunged on the London stock exchange again today and the pound sterling fell sharply on foreign markets because of what dealers said was spreading lack of confidence in the British economy. After falling 20.5 points yesterday, the largest fall in a single day for more than seven years, the London stock markets Financial Times 30-share index fell a further 17.4 points to 477.4 by mid-afternoon. Dealers reported the market was in the grip of confusion and some hysteria. There is not a buyer in sight, one said.

The markets decline of the last few weeks gathered pace yesterday after Wall Street analyst Joe Granville predicted a big slump on both the London and New York markets. But Wall Street, which fell sharply yesterday before staging a good recovery, started to advance Today, with the Dow Jones industrial average moving up two points to 843.

***

BRUSSELS — King Baudoin today charged Willy Claes, Economic affairs minister in the outgoing Belgian government, with the task of finding a way out of Belgiums political crisis, the royal palace announced. Mr. Claes, a Flemish socialist (SP), accepted the task of analysing the political situation and will give the kind his conclusions on the formation of a new government or the dissolution of parliament, the palace said.

Political sources said the latter course would be urged by mr Claes if he could not find agreement among the countrys leading political parties on forming a new coalition. Dissolution of parliament would lead to general elections which political sources said would probably be held in November.

***

NEW YORK — Polands Solidarity trade union, facing a threat of curks at home, opened its first overseas office here today in a major step towards building its own international rule. The movement said the specific aim of the bureau would be to establish a close relationship with US unions. Organised labour in the Unied States has already raised a 300.000 dollar fund for Solidarity — a fund the Kremlin regards outrageous interference in Polish affairs.

The New bureau, six floors above Manhattans park avenue, was provided by American unions. Its 35-year-old director, journalists Sygmunt Przetakiewicz, received the personal help of the head of US labour, AFL-CIO president Lane Kirkland. Mr. Przetakiewicz arrived in the United States earlier this month to set up an agency providing American media with a telex hot line to news of developments in the Polish upheaval. But his mission, he acknowledged in an interview, is also to help build an independent foreign policy for Solidarity as a trade union, which the movement regards as essential.

***

VIENNA — An Islamic move to bar Israel from the International atomic energy agency (IAEA) gained ground today with 14 countries from the 77-nation Third world grouping signing a draft resolution calling for Israels suspension. The draft submitted to the agency annual conference yesterday by Saudi Arabia, Sudan, Tunisia and The Unity Arab Emirates (UAE), calls for Israels suspension because its air force bombed an Iraqi nuclear reactor last June. It was signed by Algeria, Cuba, Indonesia Jordan, Lebanon Libya, Malaysia, Morocco, Pakistan, Qatar, Syria, Tanzania, Yugoslavia and Zambia.

***

LONDON — Queen Elizabeth and Prince Philip will make a state visit to Sweden in June 1982, Buckingham Palace said today. The visit, from June 1—4 will be at the invitation of the King en Queen of Sweden, a spokesman said. The Queen and Prince Philip last paid a state visit to Sweden in 1956.

***

BONN — Opec secretary-general Marc Saturnin Nan Nguema of Gabon has said he forsees oil prices starting to rise again within a year. A glut of the higher prices charged by members of Opec (the Organisation of petroleum exporting countries) while Saudi Arabia, the biggest exporter, has said it wants an oil price freeze at least until 1983.

***

BADEN-BADEN — Lord Killanin, past president of the International Olympic Committee (IOC), said politicians who tried to use the 1980 Moscow games for their own purposes had failed, leaving the sporting world as the winners.

***

English Companion

[H]ENRY ® by Jack Tippit

HELP
STOP
AIR
POLLUTION

Walt Disney's DONALD DUCK ®

[UNC]LE LUDWIG, LOOK [WHA]T I FOUND!
VERY INTERESTING!
HOW OLD IS IT?
MUST BE FROM THE ICE AGE!

[Be]etle Bailey ® By Mort Walker

[GE]T OUTA THAT [SHO]WER, BEETLE! [90] SECONDS, [TH]AT'S IT!
I THOUGHT THE WATER SHORTAGE WAS OVER
NO! WE STILL HAVE TO CONSERVE!
GET OUTA THAT BAR, SARGE! 90 SECONDS, THAT'S IT!!

[Ar]chie ®

[D]AD, CAN YOU FIGURE [TH]IS RIDDLE? IF A [...] AGE IS THREE [...] THE SUM OF THE AGE OF...
HOLD IT, ARCHIE...
I'M NOT GOOD AT THOSE THINGS! I KNEW A GUY ONCE IN HIGH SCHOOL, THOUGH, WHO WAS A WHIZ AT THEM ---
HE EVEN MADE UP HIS OWN!
WHAT EVER HAPPENED TO HIM?
HE'S NOW WORKING FOR THE INTERNAL REVENUE SERVICE, WRITING FORMS THAT ARE LIKE RIDDLES!

Baseball results

NEW YORK — Results of thursdays major league baseball games:

American league:
Baltimore Orioles 5-New York Yankees 1; Cleveland Indians 5-Boston Red Sox 2; Kansas City Royals 9-Minnesota Twins 2; Seattle Mariners 2-Texas Rangers 1; Chicago White Sox 4-California Angels 1.

National league:
Chicago Cubs 10-New York Mets 9; Montreal Expos 7-Pittsburgh Pirates 1; Houston Astros 5-Atlanta Braves 3; Philadelphia Phillies 14-St Louis Cardinals 6; Los Angeles Dodgers 7-San Francisco Giants 3 (Only games schaduled).

Pupils Parents also Panic

"WHY SOME CHILDREN panic as the school year begins," was the headline over a recent Boston Globe story, which included this information: School phobia is a common fear, affecting children of all ages. It can cause severe insomnia, nightmares, headaches,, and vomiting.

One Boston mother said her son "has a whole list of things he worries about - like the alarm clock not waking him in time, how many pencils he should take to school, what his new teacher will be like, will his friends be in the classroom..."

But what about parents who panic? Where are the articles about them and the lists of things they worry about? Do stress-filled children realize that their mothers and fathers are also suffering from insomnia, nightmares, headaches, and vomiting? Let's look at a typical school day routine as imagined by a typical apprehensive parent:

8:15 - Jimmy and Janet get on school bus. Jimmy, who is clumsy, trips on step and hits head. Other children make fun of him. Janet is picked on because of her new dress, which, she told her mother repeatedly, was too long.

9:00 - Classes begin. Halls are filled with smoke, which is made up in equal parts of fumes from regular cigarettes, marijuana cigarettes, and last night's attempt by vandals to burn down the school.

In economics class (to which Jimmy is late because he vomited in the men's room for five minutes or so) the insecure student attempts to gain status by boasting of how his father cheats on his taxes. Jimmy implies that his dad may even have links to the Mafia.

The teacher looks shocked and the other children snicker.

9:50 - Janet and Jimmy walk to their next classes.

Janet is approached by drug dealer.

10:00 Jimmy attends sex education class, where he reveals to an engrossed class, all the details, both real and imagined, of his parents' sex life. Teacher blushes.

Janet goes to her psychology class, where she says that her parents fight constantly, each trying to persuade the other that he or she should see a psychiatrist. The frowning psychology teacher makes a note and classmates snicker.

10:50 - Janet and Jimmy go to their next classes, each stopping in toilet to take aspirin pills - or are they? - for severe headaches.

11:00 - Classes dismissed. School evacuated because of bomb threat.

2:00 Jimmy attends his social studies class, which is reviewing 1980 presidential election. He upsets teacher, who is notorious for his ultraconservative views, by quoting his father as saying before the election that Ronald Reagan was "a lousy actor whose scripts are written for him by a bunch of former Nixonites and greedy right-wing radicals."

Janet cries in middle of English class because female classmate draws cartoon of Janet in long dress and shows it to handsome star of football team, who laughs.

2:50 - Jimmy is taunted by classmates in toilet until he agrees to take several swigs from whisky bottle.

3:0 - Janet goes to driver's education class where she tells instructor, who is former policeman, about her father's drawer filled with unpaid traffic summonses.

Later in class Janet drives training car, hitting and fatally injuring Billy, the beloved goat and school mascot. Jimmy tries out for football. Vandalism and violence and vice dominate locker room. School bully, on opposing team, knees Jimmy and steps on hand, breaking four fingers. Jimmy is taken to hospital in ambulance.

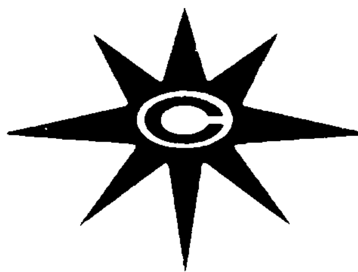
4:30 - Janet accosted by sex friend as she walks home from bus. In trying to escape, she runs in front of car driven by drunk. She is taken to hospital in ambulance.

Not all parents let their imaginations conjure up such lurid school scenarios, but even those who do will find their fears falling away as the months pass without reagedy. The odds are good that by late spring everything will seem fine.

And the odds are also good that by the time next September rolls around the same children and parents will again suffer insomnia, nightmares, headaches, and stomach upsets. That's when I expect, finally, to see a story headed, "Why some parents panic as the school year begins."

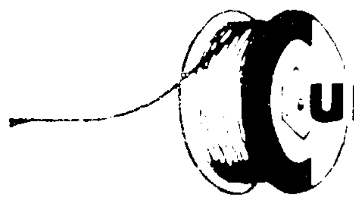
ROBERT YOAKUM

Gefeliciteerd!!!

ELCONA

RACON N.V.

curacao electrical supplies n.v.

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

"Uw vertrouwensbank"

"MASHA PABIEN"

aan

Elcona N.V. - Califix N.V.
Racon N.V. en C.E.S. N.V.

met de officiele ingebruikname van Uw nieuwe gebouwen complex

betonbouw

Elcona N.V.- Califix N.V.
Racon N.V. en C.E.S. N.V.

Van harte gefeliciteerd met de officiele ingebruikneming van Uw nieuwe gebouwen complex te Scherpenheuvel.

Veel succes !!

albo n.v.
NEDERLANDSE ANTILLEN

Elcona N.V.
Califix N.V.
Racon N.V.
en C.E.S. N.V.

Welkom in ons midden hier op Scherpenheuvel.

Proficiat en veel succes.

AGENCIES AND WHOLESALE

Proficiat !!!

Elcona N.V.
Califix N.V.
Racon N.V. en
C.E.S. N.V.

met het nieuwe gebouwencomplex te Scherpenheuvel

SEGUROSCA N.V.
VERZEKERINGSMAKELAARS

Wij wensen

Elcona N.V. - Califix N.V.
Racon N.V. - en C.E.S. N.V.

veel geluk in hun nieuwe behuizing.

bmc Bouwmij. Curacao N.V.

Wij wensen staf en personeel van

Elcona N.V.
Califix N.V.
Racon N.V. en
C.E.S. N.V.

veel succes met de officiele ingebruikname van hun nieuwe gebouwencomplex.

scherpenheuvel
uitdeuk- en spuitinrichting n.v.

Elcona N.V. - Califix N.V.
Racon N.V. en C.E.S. N.V.

Pabien met Uw nieuwe gebouwencomplex
Het was ons een genoegen U meubilair te hebben geleverd.

DE MAAYER
MEUBELINDUSTRIE N.V.
P.O. BOX 43 NETHERLANDS ANTILLES

ELCONA ... Califix ... N.V. ... supplies n.v.

...eliciteerd ... gebouwencomplex ... genoegen ... verzorgd.

Schil... USMA N.V.

... Califix N.V. ... R... C.E.S. N.V.

Proficiat ... geb... complex

...heuvel n.v.

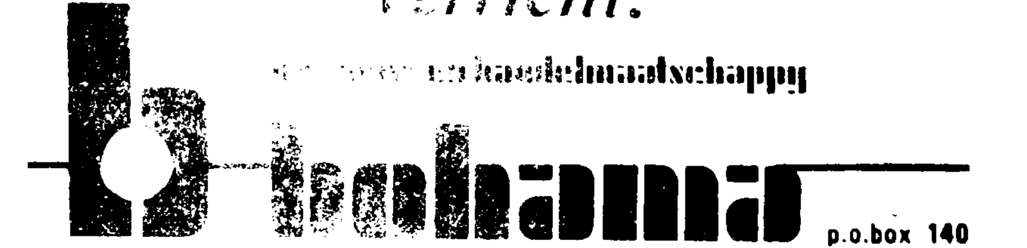
... personeel van

ELCONA ... Califix ... N.V. ... electrical supplies n.v.

Curaçao Netherlands Antilles

Met genoegen hebben wij ... constructies aan de nieuwe gebouwen complex te Scherpenheuvel verricht.

Eddie Pieters Heyliger een doorzetter

3 OKTOBER aanstaande et precies 10 jaar geleden dat voor de eerste maal het ramma ECHA PALABRA Eddie Pieters Heyliger door lo Caribe werd uitgezonden. deze tien jaar "vol" te ma- is er op zondag 27 septem- een kulturele show in het ro Pro Arte. Aan deze kul- le manifestatie zullen een t aantal personen en groe- deelnemen; letterkunde iek, dans en toneel staan op programma.

lie Pieters wil persé op die samen zijn met zijn luiste- s en vaste medewerkers om ien jaar Echa Palabra rond aken. *"Als het mij om de mercie te doen was ge- t, dan had ik het een week gepland, wanneer de men- hun salaris binnen hebben!* e houding geeft aan wat in gespek met Eddie Pieters ds weer naar voren komt: a Palabra is niet een doel op het is een hulpmiddel om ns te komen. Echa Palabra om belangstelling te kwe- voor alle uitingsvormen van kultuur.

dat Eddie Pieters voor Fa- Planea een radio-serie *"Mi tima bo, mi yu"* had ge- ven, kreeg hij hierop zo- reakties, dat hij besefte dat n behoefte bestond aan een reel radioprogramma. Een e radio-station ging niet in ijn voorstel een dergelijk ramma te verzorgen. Toen aarna de Heer Heyliger van

Eddie Pieters Heyliger ten tijde van het vijfjarig jubileum van 'Echa Palabra'

io Caribe benaderde, was wel bereid zendtijd ter be- kking te stellen, iets waar lie Pieters hem na tien jaar heel dankbaar voor is.

STERAARS

ar wie zou in Godsnaam een dergelijk programma n luisteren? Aktief zijn op gebied is nog steeds iets mds in onze gemeen- p, de mensen praten over je an *"Oh, die toneelspeler..." e kosnan k'e ta hasi"*. Maar er wel plaats is voor iets als a Palabra, blijkt uit de tal- reakties van luisteraars zo- op Curacao als op Aruba en ire. Ook de poezie- en kor- rhalen wedstrijden welke in a Palabra werden uitge- even hebben veel sukses ge-

ARIEERD

ha Palabra biedt voor elk wils. "Als je het alleen hebt over technische as- en voor poezie, verveel je je eraars binnen de kortste n", zegt Eddie Pieters. arom probeer ik een zo ge- eerd mogelijk programma te nteren: poezie, korte ver- n, interviews, enz. Zo lukt e ook dié mensen te berei- die zelf bijvoorbeeld niet zo gauw ertoe komen een boek te lezen. Om een beeld te krijgen van Echa Palabra, zou je een serie programma's moeten be- luisteren: misschien bevat het eerste programma niet dat wat je interesse heeft, een volgend programma zeker wel."

STIMULEREN

Het aanbod van luisteraars voor wat betreft eigen werk is groot en heeft zeker te maken met de opzet van het programma: Echa Palabra is er om de mensen ergens toe te brengen, hun interesse te kweken. "Ik neem geen werk aan van mensen die maar één gedicht schreven; een auteur die in Echa Palabra aan bod wil komen, moet meer werk hebben geschreven, hebben getoond dat hij werkelijk bezig is met wat hij brengt. Iedereen heeft wel eens een gedicht geschreven", zegt Eddie als we praten over de schrijvers die via Echa Palabra bekendheid hebben gekregen.

Zelf is Eddie Pieters op dit punt erg bescheiden: niet hij heeft deze schrijvers ontdekt. Ze waren er al, hij heeft hen alleen de mogelijkheid geboden hun werk uit te dragen. Waar nodig staat hij hen ook met raad en daad bij, wijst hen op de mogelijkheden die de schrijvers dan zelf verder moeten uitwerken. "Ik denk niet dat je moet gaan veranderen in het werk van anderen. Je moet hen adviezen geven en dan kunnen zij zelf beslissen of ze het ermee eens zijn of niet". Als er gevraagd wordt namen te noemen, wijst Eddie Pieters op mensen als Digna Laclé, Margie, Richarine Dorothea en Marisol Sambo. Dat Elis Juliana en Betty Doran ook dank zij hem grotere bekendheid hebben gekregen ontkent hij. "Neen, die waren al eerder aktief. Wel heeft Elis vaak meegewerkt aan mijn programma, maar beslist niet dat hij door mij ontdekt werd. En Betty Doran was al enige tijd bezig met toneel, al is het wel zo dat hij proza begon te schrijven nadat hij een korte-verhalen-wedstrijd van Echa Palabra had gewonnen".

SWINDA PLANTIJN

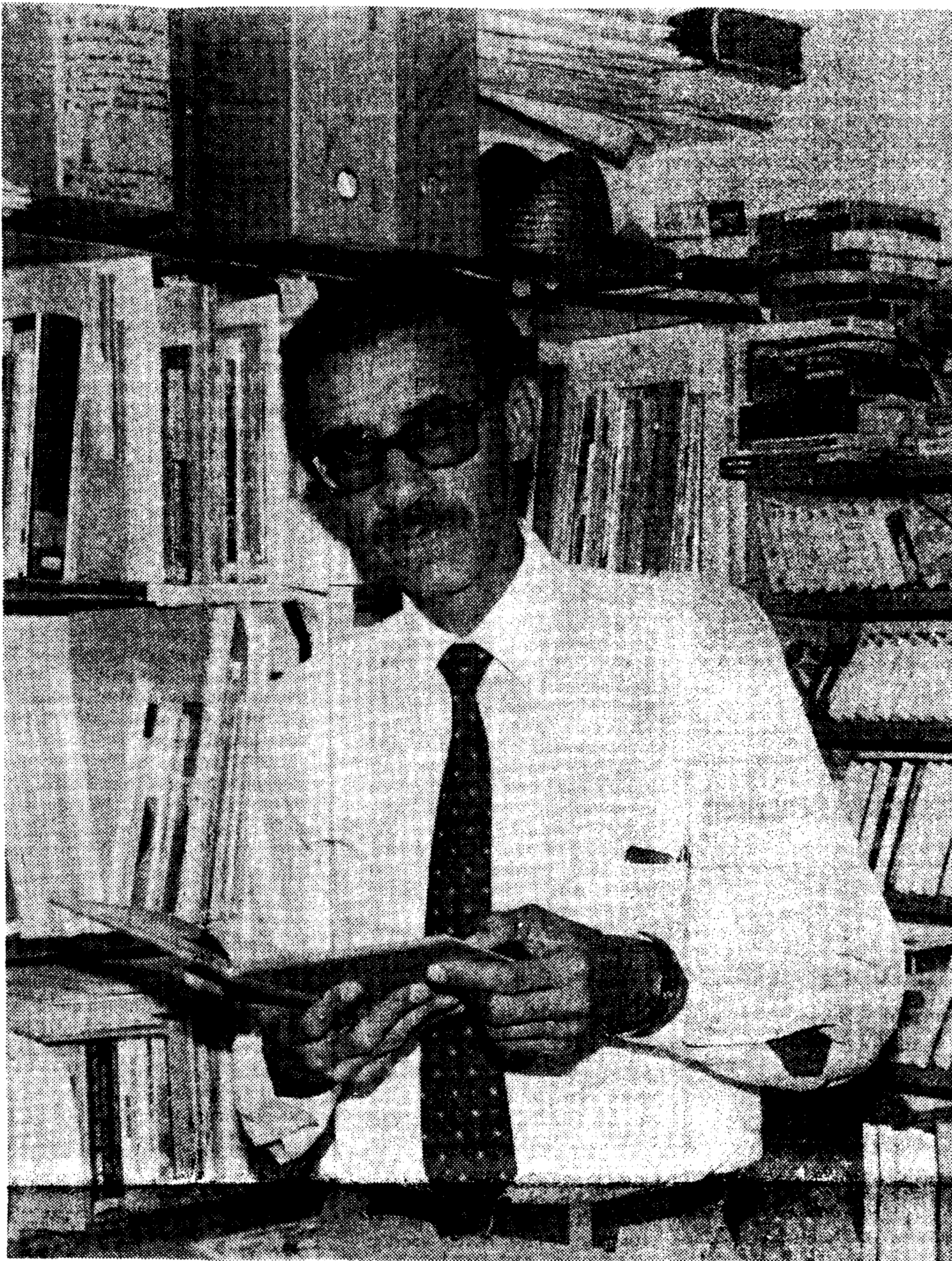
Niet het "ontdekken" van talent vindt Eddie belangrijk, maar het helpen van schrijvers om hun werk ook te kunnen publiceren. Neem nu eens Swinda Plantijn, die heeft negen jaar geleden gedebuteerd in Echa Palabra, en heeft nog steeds geen kans gekregen haar werk te publiceren. Ik hoop dat er eens iemand bereid gevonden kan worden om haar werk te sponsoren: het is beslist de moeite waard. Nu is het zo dat alleen de "groten" kunnen rekenen op steun van de Overheid en allerlei instanties. Maar het is juist zaak de jongere garde op weg te helpen: de gevestigde schrijvers redden zich heus wel!"

OVERHEID

Voor Eddie Pieters zou de Overheid met name het partikulier initiatief op kultureel gebied aktiever moeten steunen. Het werk dat door anderen gedaan wordt, wordt heus niet naar waarde geschat. "Als ik bezig ben aan mijn programma, ben ik van Hoofd van dienst tot bode of schoonmaakster tegelijk, maar er komt iets uit. Er is de discipline om elke week het programma klaar te moeten hebben, een discipline die zijn weerslag ook heeft op mijn dagelijks werk op het hypotheekkantoor. Maar als je dan ziet dat de Overheid hele diensten opzet om kulturele aktiviteiten te organiseren en er komt helemaal niets van de grond, dan vraag je je wel af of het niet beter zou zijn als meer steun werd verleend aan partikulier initiatief dan te proberen het zelf helemaal te doen. Let wel, ik pleit hier niet voor mijzelf, het is mij al gelukt iets te bereiken, maar voor al die mensen die niet in de gelukkige omstandigheden als ik verkeren". Dan wijst Eddie op het werk van Jenny Fraai en de uitgave van haar "Ata palabra". Terwijl er eindeloos gepraat wordt over een spelling voor het Papiamentu en over de noodzaak boeken in het Papiaments voor het onderwijs te produceren, gaat Jenny gewoon aan de slag en DOET IETS. "Het ontbreken van een uniforme spelling heeft Pierre Lauffer en Antoine Maduro toch ook niet weerhouden om hun werk te schrijven? Natuurlijk is een uniforme spelling belangrijk, maar we moeten in de tussentijd niet stil blijven staan!"

ZONDAG 27 september wordt in Centro Pro Arte vanaf half elf 's morgens het tien-jarig bestaan van "Echa Palabra" gevierd.
Aan deze viering werken mee:
- **Swinda Plantijn, Margie, Vivian Martis, Yerba Secu, Elis Juliana en Betty Doran (voordracht)**
- **Doble R, Los Cheveres, Cah'i Orgel Dulce Rekwerdo en Dominico Herrera (muziek).**

Verder ook Rudy Plaate, Rachel Joe, Angelitas, Grupo Fundeshi, een koor van de Akademia Pedagógiko en een grupo di tambú.
Ceremoniemeester voor deze ochtend is Donny Hernandez.

„Als je het alleen maar hebt over technische aspecten poëzie, verveel je je luisteraars binnen de kortste keren".

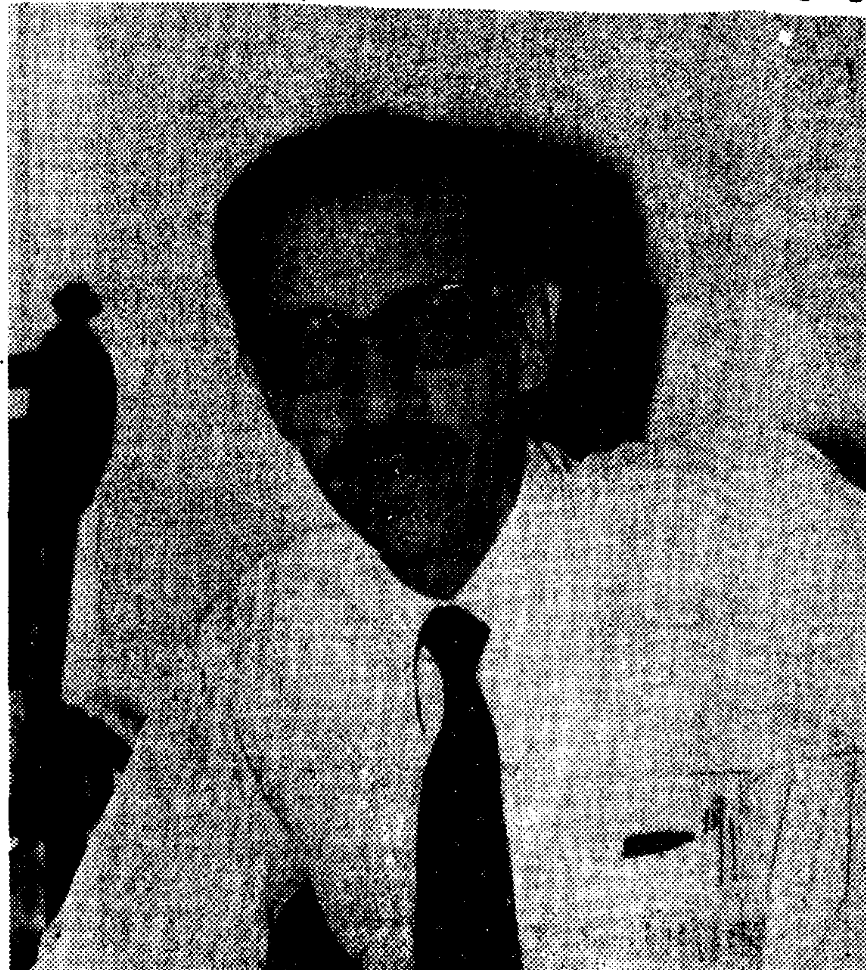
LAUFFER, MADURO, BRENNEKER

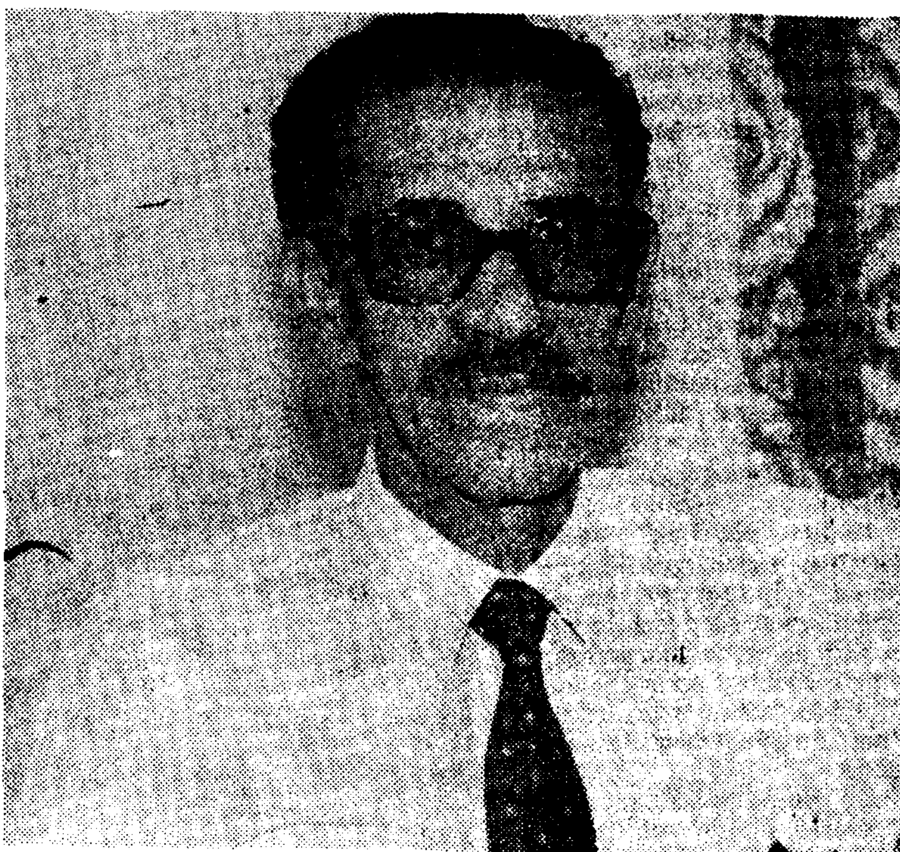
Eddie Pieters wijst op het belang van het werk van mensen als Pierre Lauffer en Antoin Maduro voor het Papiaments en op wat Pater Brenneker heeft opgetekend uit de mond van oudere mensen over onze kultuur en geschiedenis. Een schat aan gegevens, die verloren zouden gaan als we maar blijven afwachten. En als er dan iets is, wordt er volgens Eddie vaak veel te veel nadruk op gelegd, en wordt niet verder gekeken. "Neem nou de Kuentanan di Nanzi, die vormen een belangrijk deel van onze orale literaire erfenis. Maar er wordt zoveel nadruk op deze verhalen gelegd, dat een latere generatie misschien gaat denken dat er niets meer is op het gebied van de orale traditie. Ik ga binnenkort in Echa Palabra aandacht besteden aan deze vergeten aspekten van de orale literatuur. En er is nog meer. Op de Antillen is er bijvoorbeeld relatief veel belangstelling voor poezie. Velen realiseren zich niet dat het komt omdat poezie een belangrijk deel van de orale literatuur vormt: het zit gewoon al eeuwenlang in ons".

Toen in 1976 het vijfjarig bestaan van Echa Palabra aanleiding was voor een artikel over het werk van Eddie Pieters, was de eerste zin hiervan "Eddie Pieters Heyliger is een doorzetter". Vijf jaar later is wat dit betreft in ieder geval nog helemaal niets veranderd. Helaas zijn er nog meer zaken in die afgelopen vijf jaar niet veranderd:

het praten over een spelling, het praten over een eigen Antilliaanse uitgeverij, het praten over Papiamentu in het onderwijs, enz. Aan Eddie Pieters heeft dat niet gelegen: hij heeft gedaan en doet nog steeds wat volgens hem gedaan moet worden. Voorlopig zal dat zo blijven ook!

CAREL DE HASETH

„De overheid zou het particulier initiatief op cultureel gebied actiever moeten steunen".

„Ik neem geen werk aan van mensen, die maar één gedicht schreven".

KARKAR!

21 - Bij de grote slavenopstand was er een die kon schrijven; die moest van Tula alle namen van blanken optekenen.

22 - "Als jonge metselaar moest ik nogal eens geld in een fundament metselen; dat haalde ik er later vaak stiekum uit om een rummetje te kopen.

23 - Er bestond een strafblok, waarin een kind met de voeten werd vastgeklemd; je kon het openklappen en dan sluiten met een hangslot; sepa pia.

24 - Tientallen mensen hebben het van tientallen anderen gehoord, die het hebben gezien, dat in Tolo van Bonaire een reuzeketting ligt, waarvan een mens geen schakel kan oplichten.

25 - Iets goeds over de slavernij: Shon Ebi van Klein Bloempot behandelde zijn slaven menselijk. Ze kregen iedere zaterdag vlees en rum. Bij de vrijwording bleven ze allen werken.

26 - Muhe Chiki was een slavin van Sabaneta, gespecialiseerd in het verzorgen van wonden, opgelopen bij het gekastijd worden met de bullepees.

27 - Shon Pe filosofeert: "Wie Curacao verdedigt, sturen ze de laan uit". Daar moet je wel even over nadenken.

28 - Wiri betekent niet alleen een begeleidend muziekinstrument, als een rasp; het betekent ook een mengsel van restjes die cafébezoekers achterlaten; spuugborrel, beter di baba.

29 - Een kurioso van de hoogste rang verklaart: "Een kwaal door brua veroorzaakt, kan alleen door brua worden genezen".

30 - Een gemoedelijke bedoening. Op veel plaatsen verkocht men melk aan de deur; men kwam met de koe langs.

31 - "Ik weet het zeker. Aan de voet van het heuveltje waar ik woon hebben ze jaren geleden mijn naam op een papiertje geschreven, in een biggetje gestopt en begraven".

32 - Duidend op zijn onzichtbaarheid noemt men God "Homber pia di katuna, de man met de watten voeten". Ja, ja, vinden sommigen, "maar zijn handen zijn van ijzer".

33 - Schiet je aanplant van grote mais goed op, loop er dan niet doorheen; het kan de kolven beletten uit te komen.

34 - Een dode met kostbaarheden begraven, is riskant; want op zijn graf gaat later een lichtje branden.

35 - Op Boka Sami bestond een begrafenisfonds, waarvan het lidmaatschap voor de man 50 cent per maand bedroeg, voor een vrouw 25. Let wel UMA: bestond.

36 - "Een vriend van me heeft me toevertrouwd, dat hij ergens ruim zes honderd gulden heeft begraven. Op een zondag kreeg hij een toeval, was buiten kennis en stierf maandag".

37 - Het is voor haar geen raadsel waarom haar dochter zo gezond is. "Niet voor niets heb ik met haar als baby dagelijks langs de zee gelopen".

38 - Een hondekar, garoshi di kacho, is geen kar door een hond getrokken. Dat kent men hier niet. Maar een kar met hoge wanden, waarmee loslopende honden werden afgevoerd.

39 - "De rechter snauwde tegen mij; dat zou hij niet gedaan hebben, als ik een blanke mevrouw was geweest. "Eh, rechter tu quoque fili mi!

40 - "Op de Rode Weg kon je in alle vroegte een paard horen trappelen; sommigen zagen het: een paard zonder kop.

PAUL BRENNEKER

Antilliana, verzameld werk de La Try Ellis

DR W. DE LA TRY ELLIS

ONDER AUSPICIEN van de Universiteit van de Nederlandse Antillen verscheen enige tijd geleden onder de titel "Antilliana" het verzameld werk van Dr. W. Ch. de la Try Ellis. Met deze uitgave is er nogmaals geschiedkundig werk in de boekhandel verschenen dat daarvoor slechts in bibliotheken en partikuliere verzamelingen te vinden was.

Was het tot nog toe vooral Uitgeverij Emmering die zich met dit soort heruitgaven hield, nu heeft ook de UNA dit avontuur aangedurfd. Daarvoor werd een uitgever aangezocht die voor de Antillen geen onbekende meer is: De Walburgpers.

Dr. De la Try Ellis, een Antilliaans jurist, heeft in de 96 jaar van zijn leven een belangrijke rol gespeeld in onze gemeenschap. Werd hij in 1934 gepensioneerd als President van het Hof van Justitie, werkte hij tot na de Tweede Wereldoorlog aan diverse commissies e.d. mee. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in 1978 de UNA de naam van deze wetenschapper verbond aan haar jaarlijkse lezingencycli om zo de eigen identiteit te benadrukken.

De artikelen welke bijeengebracht zijn, werden tussen 1944 en 1955 gepubliceerd en handelen over geschiedkundige en juridische onderwerpen. Studies bijvoorbeeld over de ontwikkeling van weeskamer naar hypotheekbank, de gronden genaamd Stuyvesant, een vaste oeververbinding in de St. Annabaai of over de wetgeving van 1869 worden afgewisseld met een aantal losse "sprokkelingen" (wat een heerlijk ouderwets woord!) over onze geschiedenis: van de Spaanse tijd, slavernij, kaapvaart en zoutwinning komen naast en door elkaar voor.

Antilliana is een zeer gevarieerd werk en -- al zijn de visies van Dr. De la Try Ellis met het beschikbaar komen van nieuw materiaal deels achterhaald -- voor allen die belang stellen in onze geschiedenis een interessante aanwinst. Ook al omdat het de sfeer van de jaren dertig-veertig zo scherp schetst: het belichten van zeer uiteenlopende aspekten uit de historie, van het kleinste voorval tot gebeurtenissen die de loop van de geschiedenis wijzigden.

CAREL DE HASETH

Antilliana, Verzameld werk van Dr. W. Ch. de la Try Ellis De Walburgpers, 1981.

'Siete Noches' van Jorge Louis Borges

Brede kijk van een blinde

DE WERELD van Jorge Luis Borges is de wereld van het boek. De voormalige direkteur van de Argentijnse Biblioteca Nacional, de hoogleraar in de Engelse Letterkunde, de wereldberoemde schrijver van "Ficciones" (1944) en "El Aleph" (1949) is het schoolvoorbeeld van een veel gelezen en uitstekend belezen auteur.

In "Siete Noches" (1980), waarin de zeven lezingen vervat zijn die hij in juni, juli en augustus 1977 in Buenos Aires gegeven heeft, belicht Borges elk onderwerp vanuit de wereldliteratuur. Illustratief voor zijn benadering is de lezing over nachtmerries.

JORGE LOUIS BORGES

Eerst geeft Borges een algemene inleiding over dromen, waarin hij uiteraard een van zijn favoriete schrijvers, nl. John William Dunne, citeert. Volgens deze, bewijzen dromen, dat het verleden, heden en toekomst simultaan bestaan. Na de inleiding geeft Borges een etymologische verklaring voor het begrip nachtmerrie bij verschillende talen. Vervolgens vertelt hij iets over zijn eigen nachtmerries (over spiegels en labyrinten) en tenslotte twee nachtmerries uit de wereldliteraturen: een "perfecte" van de Engelse dichter Wordsworth en de Inferno van Dante.

Voor iemand die door en voor boeken leeft, is het een ironische speling van het noodlot, dat hij aan één oog volledig blind is, en met een ander oog alleen nog maar enkele kleuren kan zien.

(Een kleur is hem altijd trouw gebleven: geel. Uit genegenheid voor deze kleur heeft hij het gedicht "El oro de los tigres" geschreven). Als Borges in 1955 direkteur wordt van de Biblioteca Nacional is zijn blindheid al zo ver gevorderd, dat hij niet meer kan lezen.

In "Siete Noches" heeft Borges een lezing gewijd aan blindheid. Hij zegt zelf dat de blindheid voor hem ook voordelen had: in gedachte polijste hij zijn gedichten en verhalen, en hij wijdde zich aan de studie van het Angelsaksisch en het IJslands.

In zijn lezing praat hij ook over andere blinde schrijvers. Bekende als Homerus, Milton en Joyce; minder bekende als Prescott en Groussac, ook direkteur geweest van de Biblioteca Nacional.

In "Siete Noches" benadert Borges elk onderwerp met een brede kijk, maar met het gevoel voor detail van een intellectueel en met het inzicht van een dichter.

WALTER PALM

Jorge Luis Borges: "Siete Noches" Fondo de Cultura economica (Mexico-Madrid-Buenos Aires)

'Walter Rodney' Caribische Boekhandel

EEN TIJDJE GELEDEN is in deze krant uitgebreid aandacht besteed aan de opening van de Walter Rodney Boekhandel in Amsterdam, die zich specialiseert op uitgaven betreffende het Caraibisch Gebied. Deze boekhandel is een onderdeel van een uitgebreider organisatie die onder de naam 'Cultural Media Collective' "via de culturele invalshoek informatie (wil) geven en bewustwording wil bewerkstelligen over het Caraibisch Gebied en over de positie van Caraibische etnische groepen in Nederland en Europa".

Dit CMC heeft twee publicaties verzorgd. De onderwijzeres Cecile Zandwijken die heeft gewerkt in Paramaribo, Amsterdam en de Nederlandse Antillen, schrijft in SURINAME OP WEG NAAR EEN BEVRIJD BEWUSTZIJN over de positie van Surinamers (en Antillianen) in Nederland. Via hoofdstukken over 'Ekonomische uitbuiting', 'Kolonialisme' en 'Neo-Kolonialisme' komt ze tot de huidige situatie, waarbij ze de positie van de Surinamers als derde-rangsburgers van Nederland betitelt, en laat zien hoe volmaakt uitzichtloos deze is als men niet wil (of kan) integreren in de Nederlandse samenleving en niet wil (of kan) remigreren naar Suriname. Desondanks eindigt ze hoopvol met de oproep: "We moeten in Nederland actief meehelpen om de oorzaken van onze migratie weg te nemen door ondersteuning van de progressieve ontwikkelingen in Suriname. We moeten zo in georganiseerd verband strijd leveren voor een leefbaar Suriname.

Tijdens onze tijdelijke aanwezigheid in Nederland moeten wij onverminderd, in georganiseerd verband strijd leveren om Surinamer te mogen zijn en blijven". Het boekje bevat veel aanklacht, weinig zelfkritiek en nog minder een oplossing.

ECHO

De tweede publicatie is een herdruk van een Engelstalig dichtbundeltje, ECHO getiteld, door de Jamaicaanse schrijver met de programmatische naam Oku Nagba Ozala Onuora, wat volgens de 'introduction' 'the first in the desert' en 'the voice of the people' betekent. Deze in 1952 als Orlando Wong geboren dichter droeg zijn werk voor op het Melk Weg One World Poetry Festival te Amsterdam, waardoor hij in Nederland bekendheid kreeg.

De gedichten in het Engels en Jamaicaans Creole vallen op door hun klankrijkdom en hun ritme, dat soms door de reggae geinspireerd is. De thema's zijn overwegend politiek.

Om een indruk te geven, het laatste gedicht over het dichten zelf:

I WRITE ABOUT

You ask: Why do you write
so much about blood, sweat
tears?
Don't you write about trees
flowers,
birds, love?

Yes

I write about trees-
trees with withered braoches
& severed roots

I write about flowers -
flowers on graves

I write about birds -
caged birds struggling

I write about love -
love for destruction
of oppression

Een bundel authentieke poëzie die aanschaf en lezing waard is.

WIM RUTGERS

Cecile Zandwijken: Suriname op weg naar een bevrijd bewustzijn
Prijs Hf. 12,50

Oku Onuora: ECHO
Prijs Hf. 10,—

Te bestellen bij
Stichting Cultural Media Collective
1e Rozendwarsstraat 17
1016 P C Amsterdam

Coordinator
Carel de Haseth

Oda Blinder

IN DE ÑAPA van 24 en 31 juli werden door Jos de Roo twee uitvoerige interviews gepubliceerd met Mevr. Camila van Gompel-Corsen over haar zuster-dichteres Oda Blinder, waarin stond dat de familie van Yolanda (haar zusters en zwagers) de **Brieven van een Curaçaose blinde en andere gedichten** van 1968 geheel verzorgden: „Mijn man en ik, mijn zus Marie-Louise en haar man Fons hebben toen dankzij de hulp van Charles Eyck voor de uitgave "Brieven van een Curaçaose blinde" kunnen zorgen.

Trouwens, reeds in een ingezonden brief in de Amigoe van 20 september 1980 had Mevr. Van Gompel-Corsen op hetzelfde gewezen: „Die bundel werd gefinancierd door de zusters en zwagers van Oda Blinder....” Op de samenstelling werd niet ingegaan. In mijn recensie op **Verzamelde Stilte** van Oda Blinder in de Ñapa van 31 juli heb ik aan dit stuk gerefereerd toen ik schreef: „In 1968 verscheen ter gelegenheid van haar vijftigste verjaardag en gefinancierd door haar zusters en zwagers, **Brieven van een Curaçaose blinde en andere gedichten...**” En even verderop: „De keuze voor deze bundel werd opnieuw verzorgd door Chris Engels...”, wat ik baseerde op de 'Verantwoording en toelichtingen' achter in **Verzamelde Stilte**, waar staat: „Het werk van Oda Blinder (1918-1969) is door haarzelf nooit gereedgemaakt voor publikatie. Er verschenen tijdens haar leven gedichten in het Curaçaose tijdschrift **De Stoep** en de bloemlezing **Brieven van een Curaçaose blinde en andere gedichten** (Winants, Heerlen 1968), die werd samengesteld door Luc Tournier.”

Naar aanleiding van deze recensie ontving de redactie van de Amigoe een brief van Mevrouw Camila van Gompel-Corsen waarin ze schrijft: „**Brieven van een Curaçaose blinde en andere gedichten**” werden absoluut buiten Chris Engels om uitgegeven. Waarom? Wel het was hét geschenk van ons aan mijn zus voor haar 50e verjaardag.

De eerste druk was in 1968, toen Yolanda nog leefde en nog 50 moest worden. Chris wist er niets van, Yolanda was blij, dat zij Chris, Colá Debrot en andere literaire vrienden iets kon geven. Dát was juist het fijne van dat boek in 1968. Ná haar dood kwam er een tweede druk, nl. in 1970 en toen vroeg ik aan Chris om een nawoord.

Wim Rutgers schrijft nl., „De keuze voor deze bundel (1968, C.v.g.–Corsen) werd opnieuw verzorgd door Chris Engels.” „Nou dat is toevallig niet waar. Ik zou ten zeerste op prijs stellen als de Hr. Rutgers dit weet en alsnog zou willen rectificeren anders is het alsof ik aan Jos de Roo een verkeerd beeld gegeven heb van haar eerste bundel van 1968” (Hier gepubliceerd met toestemming van Mevr. Van Gompel-Corsen).

WIM RUTGERS

Joy Adamson's Koningin van Saba

LIEFDE VOOR DIEREN kan allerlei vormen aannemen en een van de bijzondere is die waarbij wilde dieren van kleins af opgevoed worden om hen later weer vrij te laten in de natuur. De band welke in de loop der tijden groeit tussen het dier en de mens wordt dan opgeofferd in het belang van het dier, de natuur.

Een van de mensen die wereldbekendheid heeft verkregen op dit gebied is ongetwijfeld Joy Adamson, de "moeder" van Elsa de leeuwin. Behalve Elsa voedde Adamson ook nog Pippa, een cheetah, op om haar later vrij te laten in de Oost-Afrikaanse wildernis. Haar derde "kind" en tegelijkertijd haar laatste was Penny, een luipaard, waarover zij het boek KONINGIN VAN SHABA schreef.

In KONINGIN VAN SHABA, het verhaal van een Afrikaanse luipaard, verhaalt Adamson vanaf het moment dat zij Penny als kleine welp kreeg tot het vrijlaten en blijven "coachen" van Penny in de wildernis. Penny weet zich aan te passen en werpt twee jongen die helemaal als wilde dieren opgroeien: de kring is gesloten en de mens wordt buiten gelaten.

Joy Adamson geeft een heel detailleerd verslag van alle aktiviteiten en manieren van reageren van de luipaard bij mensen en in de natuur: het leren jagen, het zoeken van een partner, enz. Daarbij blijft zij steeds een dierenvriend, iemand die zelfs zover gaat bijzondere eigenschappen als helderziendheid, e.d. aan het dier toe te schrijven.

Het boek eindigt abrupt als Joy Adamson na een gebruikelijke avondwandeling in het reservaat niet terugkomt in het kamp. Joy Adamson viel ten prooi aan de dieren die zij haar hele leven lang heeft proberen terug te voeren naar de natuur waar zij in thuis horen...

KONINGIN VAN SHABA, een boek voor liefhebbers.

CAREL DE HASETH

Joy Adamson: Koningin van Shaba
Elsevier Nederland B.V., ISBN 90 10 03448 8

QUEEN OF SHABA

Kort Bestek

Dobru

TER GELEGENHEID van het Carifesta 1981 te Barbados heeft de Surinaamse auteur en politicus R. Dobru (ps. van Robin Ravales) een bundeltje REVOLUTION AND LOVE IN THE SUN; POETRY gepubliceerd, dat in ongeveer 40 bladzijden een indruk geeft van zijn dichterlijke werkzaamheid. Naast bekende vroegere gedichten als 'wan bon', 'ik wil alleen haten vandaag', 'gado taki', 'ik wil geen strand zijn', 'Sjaki', en andere, die hier in Engelse vertaling staan, vinden we werk ter gelegenheid van het Carifesta en andere culturele ontmoetingen. Zo zien we hem op bladzijde 27 afgebeeld, samen met de Curacaose dichter Yerba Seku op het Carifesta van Jamaica in 1976. De eenvoudige, in blauwe druk uitgevoerde, rijkgeillustreerde bundel, met een afbeelding van de schrijver zelf op de voorkant, geeft een goed overzicht van de politicus en schrijver en diens revolutionaire en liefdesgedichten.

Watramama

DE STICHTING Kinderkrant Suriname die goede jeugdlectuur verspreidt op krantepapier in magazineformaat heeft de volgende uitgave gepubliceerd. Het is een door Henk Zoutendijk geschreven verhaal HET GESCHENK VAN WATRAMAMA, waarin het natuurleven en de natuurbescherming centraal staan.

Het boekje is rijk geillustreerd met allerlei in Suriname levende dieren. Deze duidelijke tekeningen worden vergezeld van een beschrijving van het betreffende dier. Zo dient het boekje tegelijk als leesboek (met zijn spannende verhaal) en als ontwikkelingsboek (met zijn tekeningen en beschrijvingen van dieren).

Een grote kleurenposter maakt het geheel nog aantrekkelijker. Een geweldig initiatief dat bij ons navolging zou verdienen!

(Stichting Kinderkrant Paramaribo, Suriname, Postbus 3013)

Jongeren zeggen "Er zijn gevaarlijker dingen dan soft drugs"

Nieuwsgierigheid vaak oorzaak van druggebruik

DRUGGEBRUIK is een van de ernstige problemen onder de jeugd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen soft en hard drugs. Marihuana, hash, sigaretten, koffie, cola, thee en alcohol worden tot de soft drugs gerekend, terwijl LSD en cocaïne tot de hard drugs behoren. Van de soft drugs zijn marihuana en hash wettelijk verboden. Sigaretten, cola, thee, koffie en alcohol zijn in de westerse maatschappij ingeburgerd en dan ook niet verboden bij de wet. Wat natuurlijk niet betekent dat ze ongevaarlijk zijn. Hard drugs zijn wettelijk allemaal verboden.

Door Odet Sleeswijk

Het wordt gerookt, gespoten of gesnoven. Dit kan allerlei nadelige gevolgen hebben, waarvan spuitlittekens en ontstoken neusslijmvliezen nog de geringste zijn. Er zijn veel ergere dingen. Om meer winst te maken, worden drugs met andere stoffen vermengd, wat zéér nadelige gevolgen kan hebben. Je kunt lichamelijk verslaafd zijn en/of geestelijk. Geestelijke verslaving houdt in dat de verslaafde niet meer zonder het effekt van de middelen kan en wil leven. Onder lichamelijke verslaving verstaat men dat het lichaam van de verslaafde zich aan het middel heeft aangepast. Bij verslaving is het zo, dat men steeds méér en méér nodig heeft om hetzelfde effekt te ervaren. Het effekt van een drug is afhankelijk van iemands persoonlijkheid en het soort drug. Het roken van marihuana zal bij der meesten een dromerig gevoel ten gevolge hebben, een sfeer van weinig zorgen en fantasieen. Afkicken geeft onthoudingsverschijnselen zoals onrustprikkelbaarheid, maag en darmkrampen en slapeloosheid. Als een heroine-verslaafde bijvoorbeeld abrupt ophoudt dan krijgt hij de gevreesde "cold-turkey". Cold-turkey" is een verzamelnaam voor onlustgevoelens en in het bijzonder angsten en kippevel. Doordat de verslaafde bang is voor deze verschijnselen, zal hij niet gauw uit zichzelf ermee stoppen.

Hard drugs zijn duur, waardoor begaan de verslaafden verschillende misdaden om aan geld te komen, met andere woorden de criminaliteit stijgt. De verslaafden die door de politie opgepakt worden, zitten hun gevangenisstraf uit. En als ze er uit komen dan vallen ze meestal weer in de armen van de dealers. De verslaafden hebben vaak één doel voor ogen namelijk in de roes van dat middel te zijn. Om een einde te maken aan criminaliteit en de handel in heroine is men in Nederland in een aantal plaatsen overgegaan op het gratis verstrekken van methadon. Methadon wordt in plaats van hard drugs gebruikt. Het is een betrouwbaar middel, afkomstig uit de apotheek. Het wordt oraal toegediend of gespoten. Het voornaamste is dat het als men het dagelijks gebruikt en geen heroine gebruikt, de ontwenningsverschijnselen voorkomt. Het gebruik van Methodan kan uitstekend helpen bij afkicken, het vereist echter wel een goede begeleiding. Anders bestaat het gevaar dat de verslaafde het middel ziet als een zoveelste substituut van heroine. Een nadeel echter is dat als men teveel methadon gebruikt of andere middelen gebruikt zoals alkohol, het even gevaarlijk is als heroine.

DRUGS OP CURACAO

Frank Franciscus, maatschappelijk werker en verpleegkundige is werkzaam bij de AVG (Algemene geestelijke volksgezondheid). Hij behoort tot het drugs- en alkohol team en gaat ons vertellen hoe de situatie is op Curacao momenteel. "Tja, druggebruik is hier niet zo'n groot probleem als je het vergelijkt met Nederland of de Verenigde Staten", zegt meneer Franciscus.

"Als ik er de rapporten bijhaal van 1979 tot 1981, dan zie ik dat wij 61 druggevallen geregistreerd hebben. Waarvan er één aan LSD was verslaafd, tien aan cocaine, vijftig aan marihuana. Ondanks dat er zeer weinig druggebruikers hier komen voor medische hulp, geloof ik dat er veel zijn die drugs gebruiken. Maar dat zijn mensen die er tegen kunnen. Pas als ze zien dat ze de verkeerde kant opgaat, dan weten ze wel de weg naar de AVG. Wij willen precies weten hoe de situatie is op Curacao. Vandaar dat wij beginnen met een enquête. We bezoeken de huisartsen, scholen, politie en wijken en stellen bepaalde vragen. Op grond hiervan bepalen wij of wij meer inlichtingen moeten geven over alkohol, drugs.

Wij proberen de verslaafden zo goed mogelijk op te vangen. De medische hulp die wij de verslaafden kunnen geven bestaat voornamelijk uit een gesprek met een psycholoog, een verpleegkundige, een psychiater, een maatschappelijk werker en medicijnen onder andere modicatie. De hulp is gratis omdat de meeste patienten in bezit zijn van PP-kaart. Wij hebben één eis namelijk de patient moet gemotiveerd zijn. Als je zelf niet wil dan kunnen wij je niet helpen. Dat is dan ook onbegonnen werk, wij dwingen niemand tot iets. In tegenstelling tot de drugverslaafden hebben wij dagelijks te maken met alkoholverslaafden. Deze vallen in de leeftijdsgroep 22 tot 55 jaar. De druggevallen die hier binnenkomen zijn over het algemeen jongens in de leeftijd van 22 tot en met 26 jaar. De jongens komen uit de lagere sociale klasse, de zogenaamde "dropouts". De jongens hebben vaak sociaal-economische problemen. Uit de geregistreerde gevallen heb je kunnen zien dat het meestal gaat om soft druggebruikers. Hard drugs zijn haast niet te krijgen op Curacao.

Oorzaken van druggebruik zijn volgens mij nieuwsgierigheid en sociale en/of economische problemen hetgeen in verbinding staat met de ontwikkeling van ons land. Men zegt dat soft drugs niet zo schadelijk zijn. Onzin, volgens een tienjarig onderzoek in de VS zijn de gevolgen oa hersenbeschadiging en onvruchtbaarheid. Dit vind ik behoorlijk eng".

Als laatste voegde hij eraan toe: "Ik hoop dat wij in de toekomst betere medewerking krijgen zowel van de bevolking als van de regering. Een tijdje geleden hebben wij een plan ingediend om een kliniek te kunnen oprichten. Het plan ligt momenteel bij het Bestuurscollege. Hopelijk duurt het niet al te lang om het plan te kunnen realiseren.

EIGEN ERVARINGEN

Een achttienjarige werkende jongeman rookt regelmatig marihuana. Op zeventienjarige leeftijd nam hij zijn eerste joint. Dat kwam doordat hij het aangeboden kreeg. Hij kon de verleiding niet weerstaan en deed mee. "De eerste keer deed het mij niks", zegt hij. "De tweede keer ook niet, tenminste dat dacht ik. Achteraf was ik "high". Het is een heerlijk gevoel. Je voelt je licht, het is net of alles zweeft. Als ik muziek heb op de achtergrond dan ben ik helemaal in mijn sas.

Ik wou drugs gewoon testen oftewel ik was nieuwsgierig. Nu na het een paar keer gebruikt te hebben, ben ik er achter gekomen dat het een manier is om te relaxen. Als ik problemen heb dan rook ik een paar stickies om alles te vergeten. Vaak als ik in een roes ben, dan zie ik het probleem voor mij en dan heb ik óók een antwoord op mijn probleem. Ik gebruik drugs echt niet om geaccepteerd te worden door de groep, wat velen wel doen. Ach, het zijn meestal van die kornuiten die tof willen doen, ze hangen altijd van die mooie verhalen op. Mensen dwingen om mee te doen, doe ik niet. Alleen als we in een groep roken en er komt iemand bij die zelf niet rookt, dan bieden we die persoon een stickie aan, Neemt hij het niet aan dan moet hij weg gaan. Want een nietroker kan ons verraden en wij zijn dan de klos. Maar als je zelf rookt dan hou je wel je mond dicht. Mijn ouders weten niet dat ik rook. Maar ook al wisten zij het, wat zouden ze kunnen doen..? Ik doe het toch!!!

Ik geloof niet dat marihuana schadelijker is dan alkohol. Ik ben er niet echt verslaafd aan als ik wil dan stop ik nu. Maar waarom zou ik? Ze zeggen dat het echt schadelijk is. Maar als ik om me heen kijk en zie dat iemand die zwaar 'slaat', geslaagd is voor de Mavo. Dan vraag ik me af, schadelijk in welk opzicht? Je kan soft drugs gebruiken zonder eraan verslaafd te raken. Maar je moet jezelf niet verwaarlozen. Ga sporten, goed eten, voldoende rusten. Het is overigens een „goeie business". Het wordt véél gevraagd. Ik handel er zelf in. Mijn verkoopprijs wordt bepaald door mijn klanten. Voor de één is mijn verkoopprijs hoger als de andere. Een ding wel, je moet goeie connecties hebben om géén rotzooi te krijgen. Drugs van de straat is nooit goed. Dit wordt vermengd met andere stoffen. We noemen dit "Kakalaka".

Deze jongeman zegt tenslotte zeer minachtend: "Ik ben niet bang voor de smeris!! Je moet "cool" en rustig blijven. Als je zenuwachtig gaat doen dan worden ze wantrouwig. Maar als je rustig blijft en je maakt een babbeltje met ze dan is er niks aan de hand".

MISHANDELING

Deze studerende jongeman gebruikt regelmatig soft drugs oftewel marihuana. "Ik ben ermee begonnen omdat ik beinvloed werd door mijn vrienden. Mijn vriendenkring bestond meer uit oudere progressievelingen. Ik wou er gewoon bijhoren. Thuis werd ik ontzettend streng opgevoed, en ik was net in die periode dat je in alles tegenstibbelt. Als je "high" bent dan zie je de dingen anders. Bepaalde dingen vallen je beter op zoals de kleuren, je gaat mediteren. Door het effekt gaan je hersenen langzamer werken, je reactie-vermogen vertraagt. Hierdoor heb je meer tijd om te concentreren op iets.

Als je problemen hebt en je gebruikt marihuana, dan raak je los van de werkelijkheid. Je vergeet het probleem niet maar je wordt nonchalanter. Ik ben tegen hard drugs, die halen je uit de realiteit. Het effekt wordt bepaald door de kwaliteit. De kwaliteit hangt af van de hoeveelheid THC die in drugs zit. Ikzelf ben er ondanks dat het duur is geestelijk aan verslaafd. Het is een heerlijk gevoel, vooral na zo'n zware dag dan kan je echt goed relaxen als je marihuana gebruikt. De gevolgen van soft drugs zijn voor mij minder erg dan andere dingen. Er zijn heel wat gevaarlijker dingen in de westerse samenleving, denk maar aan atoombommen.

De situatie op Curacao is volgens mij de volgende: Soft drugs worden gebruikt in de leeftijdsgroep van vijftien tot en met dertig jaar. De oorzaken zijn om bij je vriendenkring te horen of doodgewoon nieuwsgierigheid of dat je het bewust gebruikt als een relax-middel. Men veronderstelt dat het gebruik van soft drugs de oorzaak is van de criminaliteit. De werkloosheid, onwetendheid van de mens veroorzaken criminaliteit. Maar doordat vele werkelozen soft drugs gebruiken, denkt men dat dat de oorzaak is. Het gebruik van hard drugs, kan wel een oorzaak van criminaliteit zijn. Mensen die lichamelijk verslaafd zijn, kunnen niet zonder. Drugs staan voor hun op de eerste plaats en dan de rest zoals levensmiddelen, onderdak.

Doordat je NaFl. 200.- op tafel moet leggen voor één shot, komen deze mensen in de verleiding om misdaden te plegen. Curacao is de door-voerhaven van soft en hard drugs. Het staat in verbinding met het buitenland. De routes van Zuid-Amerika naar Willemstad naar de States en dan naar Europa en de route Willemstad rechtstreeks naar Amsterdam worden de Antillen routen genoemd. Marihuana tref je aan in grote hoeveelheden, en van hard drugs is alleen cocaine aanwezig. In bijna elke buurt kan je drugs kopen. De prijs bepalen de verkopers zelf. Twee sigaretten kosten Fl. 5.- De verkopers kopen bij een dealer die in grote hoeveelheden koopt (indirect of direct) in het buitenland. Het politie-optreden is beneden peil, zéér asociaal. De druggebruikers worden mishandeld, in het 'spotlight' gezet. Heel Curacao is op de hoogte wie ze zijn. Ze moeten de zware criminelen in de bak vergezellen. Als ze eruit komen dan hebben ze geen schijn van kans meer in deze maatschappij. Altijd pakken de smerissen die arme druggebruikers op. Maar de "High Society", die wordt met rust gelaten. Wat wordt er eigenlijk gedaan met de drugs die de politie afpakt? Ze zeggen wel dat ze het verbranden. Maar is dat wel zo...."???

NAWOORD

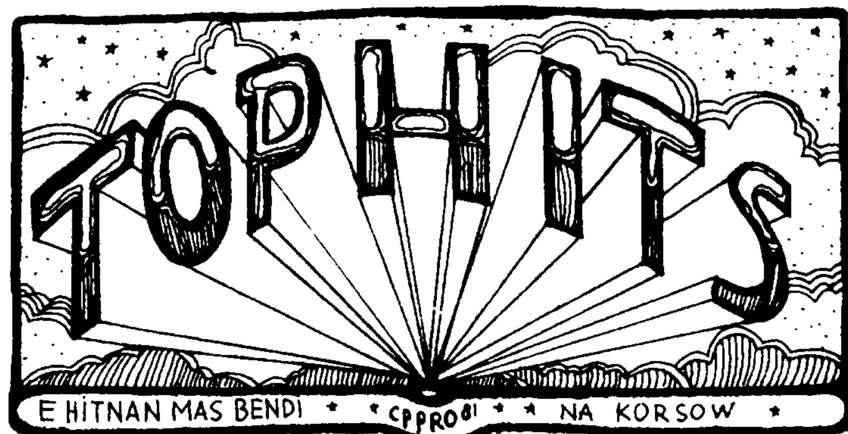
Drugs worden vaak gebruikt als een oplossing op vele problemen. Dit is onjuist. Je moet het muisje bij zijn staart pakken. Als iemand problemen heeft met zijn ouders dan is niet een stickie roken en in opstand komen de oplossing, maar een gesprek met de ouders. En zo kan je nog meer voorbeelden opnoemen. In het algemeen is nieuwsgierigheid de oorzaak van het beginnen met drugs. In Panorama vertelde een 19-jarig meisje het volgende:

"Ik ben aan heroïne begonnen doordat iedereen het rookte op een feestje. Ik dacht, laat ik maar meedoen om niet op te vallen. Had ik het maar niet gedaan. Nu ben ik verslaafd, studeer niet meer. Om aan geld te komen moet ik mijn lichaam verkopen. Mijn ouders zijn gelukkig niet op de hoogte van dit. Nee, die denken dat ik zéér ijverig studeer. Ach, ze moesten eens weten....."

Het is zeer jammer dat iemand zijn leven op die manier verpest. Drugs zijn schadelijk, zeker als je het regelmatig gebruikt. Het beste is om er helemaal niet aan te beginnen!!!

Volgende keer wordt het onderwerp 'Alkoholisme' onder de loep genomen. Er wordt gekeken naar het probleem alcoholisme op Curacao, wat volgens meneer Franciscus zéér erg is. Met een stel jongeren wil ik gaan discussieren over de vraag: Is alkohol wel nodig op een feest? Iedereen die aktief mee wil doen is welkom. Bel of schrijf eventjes een briefje naar de Amigoe en geef dan door waar ik je kan bereiken. Dag en tijd maak ik naderhand bekend.

Ajo, tot de volgende keer.

e siman aki	siman pasá		
1	3	Quiero ser/Súbete a mi moto	Menudo
2	1	M'a bisé	Doble R & S.S.S.
3	5	Endless love	Diana Ross & Lionel Richie jr.
4	2	I can't say goodbye	Helen Reddy
5	4	I don't need you	Kenny Rogers
6	6	Lady you bring me up	Commodores
7	8	The real thing	The Brothers Johnson
8	17	Love on a two street	Stacy Lattisaw
9	22	Slowhand	Pointer Sisters
10	7	Pull up to the bumper	Grace Jones
11	9	Stars on 45 vol. 2	Various
12	16	Teeny Bopper Lady	Frankie Smith
13	10	Ma quale idea	Pino D'Angio
14	13	Square biz	Teena Marie
15	21	You're the only one	The Reddings
16	11	How 'bout us	Champaign
17	14	Give it to me baby	Rick James
18	20	The Deuce	Kurtis Blow
19	12	Quizas si, quizas no	Sabu
20	15	The one that you love	Air Supply
21	18	De niña a mujer	Julio Iglesias
22	23	I'm in love	Evelyn King
23	28	Funtown U.S.A.	Rafael Cameron
24	24	I kinda like	Gloria Gaynor
25	19	Funky bepop	Vin Zee
26	30	Back fired	Debbie Harry
27	27	Tangos a media luz	La Pequeña Compañia
28	29	Gemini dream	Moody Blues
29	31	Going back to my roots	Odyssey
30	25	Esperanzas	Yuri
31	32	Te voy a dejar	Nancy Ramos
32	26	Bette Davis eyes	Kim Carnes
33	37	You'll never know	Hi-Gross
34	40	Feel my love tonight/ Young girl	Stacy Lattisaw
35	33	Ai no corrida	Quincy Jones
36	35	Que pasa/Me no pop I	Qoati Mundi
37	34	Foulplay	Dennis Brown
38	38	Don't let him go/ in your letter	R E O - Speedwagon
39	39	Paradise	Change
40	41	Just once	Quincy Jones/James Ingram
41	42	Voy a vivir para siempre	Willie Colon & Fania
42	44	Stay the night	Billy Ocean
43	43	Rain is falling/Hold on tight	Electric Light Orch.
44	45	Do it now	S.O.S. Band
45	–	All I have to do is dream	Andy Gibb & Victoria Principal *
46	–	Someone loves you honey	June Lodge & Prince Mohammed
47	–	El me mintió	Amanda Miguel
48	48	I'm on fire	Champaign
49	49	Hearts	Marty Balin
50	–	Caribbean disco show	Lobo

Colaborador di musika Caesar Palacios

Tophits Komentario

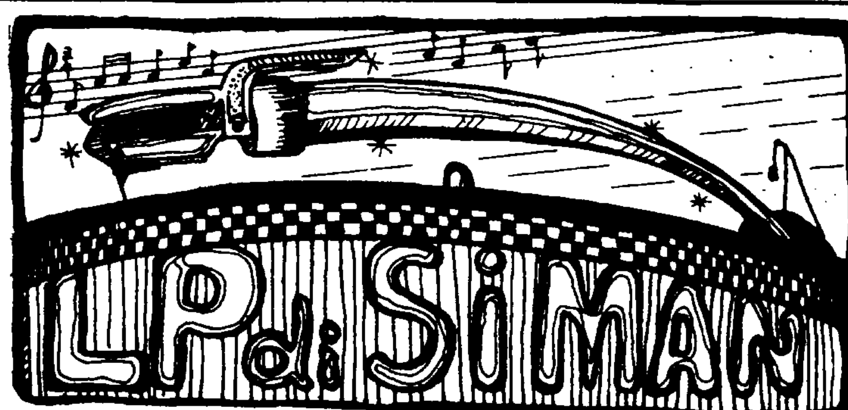
HE HE HE SIMAN PISA ta tras di lomba, stem a bai, keintura a subi y kurpa a keda kansá, di kon....? Mas ku klaro MENUDITIS a afekta Korsow y esaki sin ku tabatin remedi p'e. Effekto di e keintura aki a ser sinti tambe den benta di nan Lp nobo y pa nos no menshona tur e komposishonan riba e Lp nos ta pone e dosnan mas popular ku e siman aki sin duda ta okupa e promé lugar di benta lokal: QUIERO SER/SUBETE A MI MOTO.

Si nos no ta herá ta promé biaha den ultimo dekadanan aki ku un grupo musikal stranhero a kausa tantu furor asina na nos isla y e eksito ey ta pone ku na december proksimo e grupo MENUDO lo bolbe bini Korsow....

Aunke DOBLE R & SSS a baha na di dos lugar, ketu bai e ta un di e mihor bendinan aktualmente y por spera mas eksito riba e lista musikal, DIANA Y LIONEL tambe tin un kansion ku sin lugar na duda ta hopi popular aktualmente y esaki ta okupa e di tres lugar entre esnan mas bendi, tene nan na bista! STACY LATTISAW (no. 8) y THE PONTER SISTERS (no. 9) tambe ta den esnan mas gustá aktualmente y ta pasa pa okupa lugarnan haltu e siman aki, sin duda dos bon komposishon, check nan.....

Otronan ku tambe ta moviendo bon den e diskobarnan lokal ta THE REDDINGS (no. 15), RAFEAL CAMERON (no. 23), DEBBIE HAARY (no. 26) y e otro eksitonan di Stacy Lattisaw; FEEL MY LOVE TONIGHT/YOUNG GIRL ku ta okupa puesto no. 34 e siman aki, tur esaki ku bon possibilidat pa alkansa lugarnan halto riba e hitparade lokal, mas ku klaro dependiendo di e benta den diskobarnan lokal. ANDY GIBB Y VICTORIA PRINCIPAL, e duo di momento, nos TIP DI SIMAN di biaha pasá ta debuta na puesto no.45 y ta priminti di bira un eksito grandi pa e temporada aki. JUNE LODGE & PRINCE MOHAMMED, un pareha deskonosi, ta kosechando hopi eksito aktualmente ku nan kansion estilo Reggae; SOMEONE LOVES YOU HONEY, apesar ku e kansion aki tin varios siman kaba ta resonando na radio, sinembargo awor numa e disko mes a yega den diskobarnan lokal y mesora a move y e siman aki ta debuta na puesto no. 46.

E aña aki a hanja differente denominashon kaba, p.e. Aña di Handikep, aña di desishon, etc. Nos kier agraga 'Aña di Novela'.... di kon? Djies mira kuantu tema di novela a pega e aña aki, esun ku ta birando eksito aktualmente EL ME MINTIO di un kantante deskonosi, pero ku ta presenta ku un bon Lp riba kua ta aparese e hit aki ku e siman aki ta debuta na puesto no. 47. LOBO ta otro ku tambe ta debuta, aunke ku e hit aki ya ta resonando hopi tempu na radio pero awor ku e disko ta obtenibel su popularidat ta aumenta y ta debuta na no. 50, esaki ta otro di e tantisimo disco-mixnan ku ultimo tempu a subi merkado di disko. Y esaki tabata tur kos pa e biaha aki, laga nos bisa te despwes, chiao!

Stevie Nicks (Modern Records)

STEVIE NICKS aunke ku un nomber di hende homber pero sinembargo ku un voz sutil y gran talento ta presenta ku su prome longplay komo solista, esaki despwes di a demostra esei den e grupo FLEETWOOD MAC. Na aña '75 Stevie y su kasá Lindsey a drenta den e grupo di MICK FLEETWOOD, esaki a sosode despwes ku Mick a deskubri e duo via di un Lp di nan algun aña prome. Stevie huntu ku su kasá ta e machine produktor huntu ku Mick den e grupo Fleetwood Mac, aktualmente Mick tambe a lansa riba merkado musikal un Lp solo (Afrika), apesar ku nan a disidi pa purba riba nan mes esaki, no kier men ku e grupo a kibra, simplemente e dos personanan aki a purba y mira loke nan tin aden komo solista.

Stevie ta konosi pa su voz inkonfundibel den e grupo y tambe ta un persona importante pa loke ta trata komposita, por ehempel su hitnan anterior: RHIANNON, DREAMING, SAY YOU LOME ME y SARA ta algun di esnan ku ela skirbi.

Riba e Lp aki e ta presenta ku varios komposishon propio y tambe ta hanja ayudo di JIMMY LOVINE, e produktor y TOM PETTY di THE HEARTBREAKERS.

Tambe ta aparese riba e Lp aki DON HENLEY di e grupo EAGLES (drummer y kantante) GORDON PERRY y RICHARD PERRY produktor di entre otro The Pointer Sisters. E estilo di Stevie ta un meskla di ROCK y POPMUSIC, tambe bo ta hanja riba e Lp influencia di R & B y tambe di COUNTRY MUSIC. E instrumentonan ku ta domina den su musika ta e guitara y piano y huntu ku e voz uniko di Stevie ta hasie e Lp aki unu bon sin duda.

E prome banda ta kontene sinku komposishon variando di Soft-Rock, BELLA DONNA, Rock-Pop music den STOP DRAGGIN' MY HEART ku ta e hit di e Lp, aki riba e ta hanja kompañamentu di TOM PETTY tantu riba guitara komo den kanto. AFTER THE GLITTER FADES ta un komposishon di Stevie y ta kai mas den estilo Country.

E otro banda tambe ta kontene sinku komposishon di kua nos por menshona: HOW STILL MY LOVE (Soft Rock) ku tin un poko paresido na e kansion SARA ku ela interpretá anteriormente, WADDY WACHTEL ta hasi un bon trabow aki riba guitara ku ta duna e kansion un toke espesial. LEATHER AND LACE tin un melodia Country, den e komposishon aki DON HENLEY ta forma duo ku Stevie y ta logra un bunita kombinashon. THE HIGHWAY MAN, otro komposishon di Stevie, tambe ta otro bunita kompsishon ku tambe ta ser kantá na duo pa Stevie y Don. Esaki tabata djies algun di e bon komposishonan ku nos a menshona y bos tin ku bisa ku e kantante aki sigur ta dispone di bon material ku e por logra hopi mas si akaso e disidi pa sigi komo solista. Na Merka ya ela kuminsa hanja bon reakshon tantu di kritikonan komo di e publiko amante di musika y aki na Korsow nos ta spera ku e lo bira un eksito tambe, e ta bale la pena....

TIP di SIMAN

"STAY THE NIGHT"

La Toya Jackson

KU UN VOZ hubenil y ku hopi animo Latoya ta presenta e biaha aki riba su Lp nobo un kansion hopi bailabel STAY THE NIGHT ta un meskla di DISCO/FUNK ku ta pone bo kurpa kuminsa move mesora ku bo skuche. Despwes di su eksito anterior IF YOU FEEL THE FUNK, Latoya a hanja hopi popularidat, no solamente pa motibu ku e ta ruman di e famoso grupo THE JACKSONS, sino pasobra e tambe ta posee un gran talento y ku e hit nobo aki e por yega hopi lew....

Bevrijdingstheologie is verbindende schakel

Onderdrukten in de beide Amerika's vinden elkaar

NEW YORK – De onderdrukte volken van Noord- en Zuid-Amerika, indianen, negers, landarbeiders, enz., hebben elkaar gevonden in de Bevrijdingstheologie. Hun verbindende schakel is de stichting „Theologie in de beide Amerika's", waarvan de uit de Filippijnen verjaagde religieuze, zuster Caridad Guidote, directrice is.

Volgens zuster Caridad, lid van de congregatie der Franciscanessen en Filippijnse van geboorte, zijn de onderdrukte volkeren van het Amerikaanse continent met elkaar in gesprek geraakt. Zij hebben daarbij ontdekt, dat zij hun krachten dienen te bundelen, omdat hun problemen in wezen dezelfde zijn.

Het gaat hierbij om indianen in Noord- en Zuid-Amerika, maar ook om de kleine boeren vooral in Midden- en Zuid-Amerika, de negers in de Verenigde Staten, de Amerikanen van Spaanse of Aziatische afkomst, die in feite ontheemd zijn. Gesprekspartners zijn echter ook de bewegingen in de wereld van de vrouwen en van de arbeiders.

INSPIRATIE

Afgelopen maanden zijn er talrijke bijeenkomsten geweest. Vertegenwoordigers uit de diverse groepen hebben daarbij een Independance Day Alliance opgericht samen met de confederatie van de Irokezen, die zes stammen omvat. De eerste bijeenkomst werd in juli in Gray gehouden in het zuidelijke gebied van de Adirondacks. Voornaamste punt van bespreking bij die gelegenheid was „de eerste inter-ethnische inheemse dialoog gebaseerd op de gedachte van een practische beoefening der bevrijdingstheologie aan de basis. De inspiratie ertoe kwam van de Chileense bevrijdingstheoloog Sergio Torres, die de Latijnsamerikaanse ervaringen op het gebied van de zelfwerkzaamheid der onderdrukten voor hun bevrijding heeft vertaald naar de situatie in Noord-Amerika.

Een tweede bijeenkomst in augustus te Detroit, waaraan 470 vertegenwoordigers van onderdrukte groepen deelnamen, besloot „te onderzoeken of er een creatief socialistisch alternatief mogelijk is voor het overheersende kapitalistische systeem in de beide Amerika's". Dit besluit viel nadat indianen uit Argentinië, Bolivia, Nicaragua, Canada en de Verenigde Staten de situatie over de inheemse volkeren op het Amerikaanse continent hadden beschreven. Alle rapporten daarover waren ongunstig, of zij nu afkomstig waren van indianen uit de landen met een rechtse militaire regering zoals Argentinië en Bolivia, of uit democratisch kapitalistische landen als de Verenigde Staten en Canada. Maar evenmin Nicaragua met zijn nog jonge Sandinistische revolutie kwam er goed af.

ZELFDE KLACHT

Uit alle landen werden dezelfde klachten gehoord: de traditionele cultuur en godsdienst worden niet gerespecteerd. De inheemse bevolking is niet vertegenwoordigd in de regeringen, die over haar toekomst beslissen. Het land, waarop zij allen duizenden jaren leven en dat zij als heilig beschouwen, wordt bedreigd door begerige multinationals en regeringen, die over dat land willen beschikken vanwege de daarin aanwezige bodemschatten. Zelfs in landen, waar de inheemse bevolking de grote meerderheid uitmaakt, zoals bv. Bolivia, Peru en Ecuador, heeft zij geen werkelijke stem in het nationale beleid. Volgens Armstrong Wiggins, leider van de Miskito indianen in Nicaragua, vormt de Sandinistische regering daarop geen uitzondering.

Volgens Armstrong Wiggins konden de Miskitos onder de dictatuur van Somoza betrekkelijk hun eigen gang gaan. Desondanks steunden zij de Sandinistische revolutie, omdat zij hoopten daardoor een beter leven te krijgen. Maar de Sandinistische regering heeft volgens de indianenleider een paternalistische houding aangenomen en wil het vooroudelijk land van de Miskitos tot ontwikkeling brengen, maar volgens methoden, die de oude indiaanse cultuur bedreigen.

Onder de rechtse militaire regeringen van Argentinië en Bolivia is de situatie echter veel slechter. De rapporteur uit die landen zei, dat het voornaamste verschil tussen een linkse en een rechtse regering hierin bestaat, dat rechts er sneller bij is om te schieten en te doden.

VERWIJTEN

Scherpe verwijten richten met name de indiaanse stammen aan het adres van het christendom, omdat dit de westerse scheiding tussen continent heeft ingevoerd. Het crhistendom is een der bronnen van onderdrukking, aldus de indiaanse klacht. „Het waren in feite het christendom en de christelijke missionaire inspanningen, die steeds weer opnieuw de plundering en ontwijding van de aarde, de bron van alle leven, heiligden, aldus John Mohawk, hoofdredacteur van Akwesasne Notes, het internationale indiaanse tijdschrift.

De meeste deelnemers aan de bijeenkomst in augustus in Detroit kwamen uit zes stammen der Irokese confederatie, te weten de Mohawks, de Oneidas, de Onongadas, de Senecas, de Cayugas en de Tuscagas. De zes stamhoofden van deze Irokese volksgroepen waren erbij evenals andere leidende figuren zoals Audrey Shenandoa, secretaresse van de Haudenosaunee raad, een stichting van de gezamenlijke Irokezen.

Audrey Shenandoa beschreef de Irokese gemeenschap als gedeeltelijk matriarchaal. Het land is het eigendom van de vrouw. Wanneer een man trouwt dan sluit hij zich aan bij de stam van zijn echtgenote en hun kinderen worden automatisch lid van die stam. Belangrijke beslissingen worden gescheiden doorgesproken door vrouwen en mannen en verder behandeld in de stamraad. De stamhoofden zijn allen mannen, maar zij worden gekozen door de vrouwen. Volgens Audrey Shenandoa wordt de indiaanse gemeenschap gekenmerkt door een gelijke verdeling, niet van de arbeid, maar van de macht tussen man en vrouw.

In antwoord op vragen naar de tegenstelling tussen de traditionele godsdienst der indianen en het christendom verklaarde de Mohawk-indiaan Mike Myers, dat er een goede relatie bestaat, maar dat het aantal indiaanse christenen afneemt vanwege de toenemende aantrekkingskracht van de traditionele godsdienstige opvattingen.

..... als teken van verbondenheid .....

Bedoeling van God

DENKT U EENS een wereld in, zonder blinde mensen, zonder gevangenissen, zonder ondervoeding, zonder kindersterfte. Denkt u een wereld in zonder pachtboeren en zonder slavenarbeid. Denkt u met Amos een wereld in zonder handelsuitbuiting (Amos 8, 4 - 6). Denkt u met Micha een wereld in waar geen volk zijn zwaard trekt tegen een ander, waar niemand zich oefent voor de strijd; waar iedereen onder zijn vijgeboom uitrust, en waar niemand hem opschrikt (Mich 4, 3 - 4). Dit zijn inderdaad de doelstellingen van christelijke ontwikkeling.

Eeuwenlang durfde de kerk deze beloften niet letterlijk interpreteren in termen van deze wereld; alleen God kon blindheid wegnemen, ondervoeding uitroeien, kinderen in leven houden. Nu zijn we ons pas gaan realiseren dat God al deze dingen wilde verwezenlijken dóór zijn dienaren; dat bevrijding tot een volledig menselijk bestaan alleen maar tot stand komt wanneer mensen Gods bedoelingen gaan uitvoeren.

Robert Cuthbert, voorzitter van de commissie Ontwikkeling van de Caribische conferentie van kerken (CCC).

Leger des Heils:
Zonder politiek kunnen we veel beter helpen

LONDEN – „Het Leger des Heils is voor iedereen, ongeacht huidskleur, ras of cultuur. Dat moet zo blijven. En dat kan als we ons niet met politiek bemoeien." Dit zegt een woordvoerder van het Leger des Heils in Londen over het besluit van het Leger des Heils om zich los te maken van de Wereldraad van Kerken.

Het besluit van het Leger des Heils werd bekend gemaakt tijdens een vergadering van het centraal comité van de Wereldraad in Dresden.

Volgens de woordvoerder van het Leger des Heils verandert er in feite weinig. „Wij raken slechts ons stemrecht kwijt in de raad. We zullen blijven samenwerken zoveel als mogelijk is. We hebben een stem en die zullen we laten horen als het nodig is."

DICHT BIJ ELKAAR

Volgens deze stafmedewerker staan beide organisaties dicht bij elkaar. Het is volgens hem slechts een scheiding der geesten. Daarom is het ook geen echte scheiding. Zaken als Avondmaal en dergelijke hebben met de zaak niets te maken, aldus de zegsman.

Het Leger des Heils is altijd al lid geweest van de Wereldraad en was een der oprichters ervan. De eerste problemen deden zich voor toen de Wereldraad in 1978 financiële hulp verleende aan de toenmalige verzetsbeweging van Robert Mugabe in Rhodesië. Dat gebeurde juist in een tijd toen twee medewerkers van het Leger des Heils in dat land werden vermoord. Men verdacht de troepen van Mugabe van deze moorden. Later bleken ze te zijn gepleegd door een eenheid van het officiële leger.

Toen werd het lidmaatschap opgeschort. Maar de Wereldraad van Kerken kent geen andere lidmaatschappen waardoor er een discussie ontstond of het Leger des Heils wel aangesloten zou kunnen blijven. In Dresden heeft men nu toegestaan dat het Leger des Heils een aparte status kan innemen, waardoor in feite de in 1978 ontstane toestand nu officieel is geworden.

De woordvoerder van het hoofdkwartier geloof dat als het Leger des Heils als organisatie los staat van de politiek men veel beter in staat is te werken aan de wereldmissie en de evangelisatie en de hulp aan de derde wereld, dan als men zich zou uiten over de politiek van de landen waar men actief is.

Het hoofdkwartier van het Nederlandse Leger des Heils in Amsterdam laat zich niet uit over de zaak omdat men er niet betrokken is. „Wij zijn en blijven gewoon lid van de Nederlandse raad van Kerken. „Londen" onderhoudt de contacten met de Wereldraad", aldus deze woordvoerder.

Poolse primaat: houdt op met de klaagzangen

WARSCHAU – Aartsbisschop Jozef Glemp, de nieuwe katholieke primaat van Polen, heeft in een preek bij zijn inhuldiging als primaat gezegd dat er een eind moet komen aan de eeuwige verwijten en klaagzangen en dat men ermee moet ophouden de zonden van anderen te tellen.

Mgr Glem die net als zijn voorganger, kardinaal Wyszynski, vindt dat de katholieke kerk in Polen een bemiddelende functie heeft, benadrukte in zijn preek de rol die de kerk in het verleden heeft gespeeld bij de bescherming van Polen als onafhankelijk land.

Hij zei dat de kerk bereid is samen te werken met allen die van goede wil zijn en die een bijdrage willen leveren aan de vrede. We moeten ermee ophouden andersmans zonden te tellen, aldus Mgr Glemp. Daarmee bereiken wij niets.

De Poolse primaat zei voorts dat de Polen de ontberingen en het in de rij staan beu zijn. En als men thuis de televisie aanzet, hoort men niets anders dan beschuldigingen en klaagzangen. Dat leidt ertoe dat men zich van de gemeenschap afsluit. Het betere deel van de Polen – hun christelijke natuur – gaat nu schuil achter verbittering en hartstocht, aldus mgr Glemp.

Kerk kort en krachtig

CHRISTIAN CHURCH in de V.S. heeft bij president Ronald Reagan geprotesteerd tegen het feit, dat Salvadoriaanse gevluchte kinderen worden misbruikt door de Amerikaanse vreemdelingendienst. Genoemde kerkelijke groepering heeft een diepgaand onderzoek geëist naar beschuldigingen in deze richting.

* * *

DE ZUIDAFRIKAANSE raad van kerken heeft de aanhouding bekend gemaakt van de directeur Sol Jacobs van de afdeling Zending en evangelisatie van genoemde raad. Desondanks zal ons werk onder de Zuidafrikaanse vluchtelingen in de naburige landen niet worden gehinderd, bij welke werk Jacobs betrokken was. Jacobs wordt gevangen gehouden onder een der beruchte politiebepalingen, zodat hij geen bezoek kan ontvangen, ook niet van een advocaat.

* * *

TWEE PRESBYTERIAANSE kerken in de V.S. hebben het plan bekend gemaakt om zich met elkaar te verenigen. Deze kerken gingen uiteen tijdens de burgeroorlog. Volgend jaar juni zullen de nationale assemblees van beide kerken er hun goedkeuring aan moeten geven met respectievelijk een tweederde of drie-vierde meerderheid. De nieuwe kerk zal Presbyterian church USA gaan heten. Zij vormen de grootste Presbyteriaanse kerken in de V.S.

* * *

VAN KERKELIJKE zijde in de V.S. is bij de regering in Washington aangedrongen op direct contact met de PLO om zo vrede te bereiken in het Midden-Oosten. Binnen een maand tijd deden drie kerkelijke leiders een dergelijke uitspraak en wel J. Richard Butler als hoofd van het Midden-Oosten en Europabureau van de Nationale raad van kerken, William P. Thompson van de United Presbyterian church en Avery Post met Kenneth Teegaarden van de Christian church.

* * *

DE JAPANSE kerkelijke groepering Kyodan (van de United church of Christ in Japan) heeft zijn vrees uitgesproken dat Japan zich weer op oorlogspad gaat begeven. In dit verband stelt men vast dat de regering de publieke opinie heel handig om de tuin weet te leiden. Kennelijk wordt gedoeld op de over het algemeen volgzame houding van Japan tegenover de Amerikaanse regering die verschillende keren de hand gelicht heeft met de overeenkomst dat er op Japans grondgebied geen Amerikaanse atoomwapens mogen zijn of worden vervoerd.

* * *

SEATTLES aartsbisschop heeft een oproep gedaan tot eenzijdige ontwapening, daarbij op de Heer vertrouwend als zekerheid. Dit is volgens deze katholieke bisschop de enige morele stellingname welke men als katholiek kan innemen tegenover het falen bij een wederzijdse ontwapening. Seattle is een van de belangrijkste centra van de Amerikaanse wapenindustrie.

* * *

JULIUS NYERERE, president van Tanzanië, heeft een vergadering van honderden Lutherse pastores op het hart gedrukt dat elke daad welke de godsdienstige activiteiten hindernissen in de weg legt, de bevolking van zijn menselijkheid berooft. In Tanzanië kan iedereen geloven wat hij wil, als zijn godsdienstige overtuiging maar niet ingaat tegen de wetten van het land.

IN ITALIE heeft de oecumenische commissie van de Waldezen en Methodisten verklaard dat de nadruk van katholieke zijde op bilateriale dialogen een hindernis betekent voor de oecumenische vooruitgang. Met deze stellingname wordt de eenheid van confessionele en niet-Roomse kerken schade aangedaan. Paus Jan Paul II moge dan wel oecumenisch beweeglijk zijn, aldus deze verklaring, maar hij is niet te bewegen in zijn standpunten.

* * *

DE CHINESE katholieke kerk – onafhankelijk sedert 1957 ten opzichte van het Vaticaan – heeft vijf nieuwe bisschoppen geconsacreerd. De Chinese filmmaatschappij heeft opnamen gemaakt van de drie uren durende plechtigheid in het Latijn en het Chinees. Deze wijding kwam kort na het bekend worden van de benoeming van Dominic Tang tot provinciale aartsbisschop door het Vaticaan. Hij was bisschop van Kanton.

DE DUITSE diakonie heeft verschillende zendingen van medicijnen en andere medisch hulpmateriaal naar Polen gestuurd. Dit na de oproep van de Wereldraad van kerken-commissie voor interkerkelijke hulp en van de Lutherse wereld-federatie. De meeste hulp gaat naar de Evangelische kerk van de Augsburgse confessie en naar het ministerie van Volksgezondheid.

Kerk en Wereld

Franciscus-eeuwfeest

ASSISI – het dorpje Assisi is volgend jaar het centrum van de feestelijkheden bij het eeuwfeest van Assisi. Het is in 1982 namelijk achthonderd jaar geleden dat hij werd geboren. In Assisi wordt dan een wereldconferentie van Franciscanen gehouden en een festival van Franciscus-films. De voorbereidingen voor de herdenking zijn allerwege al begonnen. Aan de V.S. is gevraagd 4 oktober uit te roepen tot Wereldraad van broederschap tussen de volkeren. Een paar jaar geleden was ook al de aandacht op Franciscus gericht; toen werd herdacht dat hij 750 jaar geleden overleed.

Oproep van Panamese indianen

PANAMASTAD – De Guamipi-indianen in westelijk Panama hebben op de regering een dringend beroep gedaan om het mijn-project van Cerro Colorado op te schorten totdat de rechten op de betrokken grond duidelijk zijn omschreven en beschermd. Jaren geleden is men begonnen met een studie voor de ontginning van de koperlagen in het betrokken gebied, welke kennelijk een der rijkste kopergebieden van de wereld is. De bisschoppen van Panama hebben al in twee herderlijke brieven aandacht gevraagd voor de rechten van de indianen. Hun standpunt is nu ook onderschreven door mgr Remi de Roo als voorzitter van de commissie van Sociale Zaken van het Canadese episcopaat. Deze heeft zijn stem laten horen, omdat een Canadese multinational bij het mijnproject betrokken is.

Jeugd bedankt voor atheistische tv-uitzending

PRAAG – En honderdtal jongeren in Tsjechoslowakije heeft het staats-tv-bedrijf bedankt voor een atheistische uizending, waarin godsdienst als bijgeloof en belachelijk werd afgedaan. De jongeren schreven de tv-onderneming dat de uitzending hen de ogen voor God heeft geopend. Als er geen God zou zijn, dan zou het atheisme niets te ontkennen hebben, schreven zij. Zij vroegen verder of meer van die uitzendingen konden komen. „Dan geloven we dadelijk allemaal in Jezus, die de kerk heeft gesticht", welke kennelijk zoveel strijd en moeite waard is.

Johannes XXIII herdacht

SOTTO IL MONTE – In de geboorteplaats van paus Johannes XXIII is eerder dit jaar plechtig het feit herdacht dat deze paus honderd jaar geleden het levenslicht zag. Op de eigenlijke dag was zijn opvolger Jan Paul II aanwezig. Door Paus Johannes XXIII werd het initiatief genomen voor het Vaticaans concilie. Zijn eenvoud veroverde de wereld en nog steeds is deze paus een begrip. Zijn dood werd door katholiek en niet katholiek als een groot verlies ervaren!

Delen met anderen

symbool van de verrezen Christus

HET ZICH BINDEN door geloften aan God en een congregatie van religieuzen is in de Antilliaanse samenleving evenals in talrijke andere landen een zeldzaam gebeuren geworden. Een discussie over de oorzaken daarvan kan erg hoog oplopen. Feit is dat onlangs in Curaçao bij de Zusters van Schijndel zich weer een professie – afleggen van de geloften – voordeed. Dit gebeurde onder de Eucharistieviering, bij de offerande. De manier waarop, geeft aan, wat geloften inhouden en getuigt tevens van een opnieuw formuleren van iets dat eeuwenlang in de katholieke kerk plaats had. Hier volgen gedeelten uit de plechtigheid. V staat voor de vragen aan de zuster, die de geloften aflegt; A is haar antwoord.

GELOOF JE

V: Geloof je in evangelische armoede? Ben je ook bereid voor zover mogelijk aan de kant van de armen te staan en voor hun bevrijding en verlossing op te komen? Wil je met het volk Gods zoekend en tastend, beleven de geloof volgens het woord van Christus "arm van geest"?

Mag ik je verder vragen: wil je omwille van het Rijk Gods, de ongehuwde levensstaat aannemen, als mogelijkheid om samen met gelijkgezinden meer beschikbaar te zijn voor de bezinning op en beleving van het Evangelie, in dienst van de menselijke samenleving waarvoor Jezus zijn leven gegeven heeft?

Ben je bereid om in onderlinge gehoorzaamheid, gehoor gevend en luisterend naar allen, die een beroep op je doen, verantwoordelijk in vrije verbondenheid, in ware toewijding aan je medezusters en het werk waarin je bent gesteld, je religieuze leven te zien en te beleven als een doen van de wil van de Vader?

IK WIL

A: IK wil mijn leven lang geheel geven aan God in de congregatie van de Zusters van Liefde van Jezus, en Maria Moeder van Goede Bijstand.

IK wil ongehuwd leven om zoals Christus open te staan voor naasten en beschikbaar te zijn voor Gods heilsplan met de mensen om mij heen en zo Gods liefde openbaar te maken.

IK wil in mijn eigen leven levensroeping beluisteren en gehoor geven aan de congregatie waarin ik leef en aan mensen die een beroep op mij doen.

IK wil sober leven.

Alles wat ik heb aan bezit, gaven en talenten wil ik delen met anderen. IK wil zoveel mogelijk staan aan de kant van de armen. Als ik tekort schiet en dat wil ik ook aanvaarden.

Moge God mij helpen om wat ik beloofd heb trouw te beleven.

Daarna ontving de zuster de ring als teken van verbondenheid, toewijzing en trouw en een kaars, als symbool van de verrezen Christus. Dit gebeurde met de woorden:

Moge dit licht je leven verlichten, moge het blijven schijnen op je paden van hen, die jou dichter bij Christus gebracht hebben en hen die door jou tot Christus gebracht worden.

Washington hoopt op destabilisering

Toenadering VS tot Z. Afrika houdt Cubanen vast in Angola

NAIROBI — De Amerikaanse toenadering tot Zuid-Afrika en het Amerikaanse veto van de Veiligheidsraad-resolutie waarin de Zuidafrikaanse inval in Zuid-Angola wordt veroordeeld zijn in Afrika, dankzij de Zuidafrikaanse vangst van een Russische sergeant-majoor, uiterst impopulair. Zo begint Ferry Versteeg een beschouwing voor het Brabants Dagblad.

Washington rechtvaardigt deze maatregelen, omdat zij vooral gericht zijn tegen de Russisch-Cubaanse aanwezigheid in Angola. Zelfs als men voorbijgaat aan de mogelijkheid, dat de VS met deze maatregelen een opleving van het anti-amerikanisme stimuleren, wat de Russen juist meer kansen kan bieden, blijft de hamvraag: hoe kan het beoogde Russisch-Cubaanse vertrek uit Angola worden gerealiseerd?

Een antwoord kan zijn dat de Amerikaanse toenadering tot Pretoria de Amerikanen meer invloed biedt op het harde Zuidafrikaanse standpunt inzake Namibie. Wat tot een regeling van het Namibie-conflict kan leiden, tot het vertrek van de Zuidafrikaanse troepen uit dat gebied en tot - zoals de Angolese regering voorspelt - een daarop volgend vertrek van de Cubanen en Russen uit Angola. Nu doen zich twee complicaties voor. Ten eerste heeft Pretoria sinds de meer welwillende Amerikaanse houding zowel intern als extern zijn houding verhard. En ten tweede willen de VS een Namibie-regeling koppelen aan de politieke rehabilitatie van de pro-Zuidafrikaanse Unita guerrillastrijders in Angola - wat moeilijk denkbaar is - en aan het Cubaans-Russische vertrek uit dat land.

WIE HET EERST?

Die laatste eis maakt de oplossing van het Namibie-conflict aanzienlijk gecompliceerder. Want wie vertrekt het eerst: de Cubanen of de Zuidafrikanen? Een eenzijdig Zuidafrikaans vertrek uit Namibie zou de Unita guerilleros in Zuid-Angola in grote problemen brengen, wat voor Washington onaanvaardbaar is.

Een eenzijdig Cubaans-Russisch vertrek uit Angola zou Luanda kwetsbaar maken voor nog veel verder reikende Zuidafrikaanse, invallen. Alleen een gefaseerde, gelijktijdige Cubaans-Zuidafrikaanse terugtrekking zou soelaas kunnen bieden. Maar zo'n operatie is niet alleen uiterst ingewikkeld, maar ook moeilijk controleerbaar en daarom weinig kansrijk. Kortom, het beleid van de regering-Reagan bemoeilijkt een diplomatieke oplossing van het Namibie-conflict en verkleint daardoor de kans dat Angola de Russen en Cubanen naar huis zal sturen.

Blijft de vraag hoe de Amerikanen het hoofddoel van hun zuidelijk Afrika-beleid - het vertrek van de Cubanen en Russen uit Angola - dan wel denken te bereiken. Oud-gouverneur Reagan gaf vorig jaar mei een eenvoudig recept: geeft de anti-regeringsgezinde UNITA-guerillastrijders zoveel mogelijk wapens. Maar zijn onderminister van Buitenlandse Zaken voor Afrika aangelegenheden, Chester Crocker kantte zich afgelopen februari in het tijdschrift Africa Report tegen die suggestie: "Als Washington de UNITA openlijk en voluit militair zou steunen, zou dat niet tot verzoening leiden, maar tot een escalatie van het conflict, en zou van de herhaaldelijk geuite wens van de MPLA-regering om haar banden met Rusland en Cubanen sterk te verminderen, weing terecht komen". Maar wat dan? Crocker: "Wat het Angolese conflict betreft, zouden de VS hun belangen het best dienen door de legitimiteit van de UNITA-strijd openlijk te erkennen en druk te blijven uitoefenen om tot een vertrek van de communistische troepen te komen. Dit moet, samen met het streven naar een voor alle Angolese partijen aanvaardbaar compromis, ons uiteindelijke doel zijn. Wij moeten ons identificeren met de wens van de Angolezen zelf om van de buitenlandse troepen af te komen".

DE-STABILISERING

In het licht van de huidige situatie doet deze nog vrij recente uitspraak surrealistisch aan. De tamelijk milde Amerikaanse houding tegenover de Zuidafrikaanse inval in Angola en het huidige streven van de Amerikaanse regering om het zogenaamde Clark-amendement via het Congres te liquideren, duiden erop dat Washington mikt op een geleidelijke destabilisering van het huidige Angolese regime. Het in 1976 door het Congres aanvaarde Clark amendement verbiedt de regering geheime militaire hulp te bieden aan Angolese opstandelingen, terwijl voor geheime operaties van de inlichtingendienst CIA in dat land de toestemming van het Congres vereist is. Afgelopen juni deed de conservatieve republikeinse senator Jesse Helms in samenwerking met de regering Reagan een bijna gelukte poging om het Clark-amendement op te heffen. Binnenkort zal deze poging in het Congres worden herhaald. Toch is het nauwelijks voorstelbaar, dat de regering-Reagan in afwachting daarvan met de armen over elkaar zit. De Washington Post suggereerde onlangs, dat Washington gebruik maakt van een niet met name genoemde "derde partij" om het Clark-amendement te omzeilen en in Angola anti-regeringsgezinde guerillastrijders te steunen.

Nu zijn er voldoende "derde partijen" te benutten. Te beginnen met Zuid-Afrika, maar ook landen als Marokko, Saoedi-Arabie en Israel, die de Unita militair en financieel hebben gesteund, komen in aanmerking. Als binnenkort het Clark-amendement zou sneuvelen, kan de Amerikaanse regering zonder problemen zelf de directe hulpverlening aan de Unita ter hand nemen en kan de CIA weer onbelemmerd "geheime operaties" in Angola beginnen. Volgens Amerikaanse regeringskringen zal daardoor "de prijs van het Russisch-Cubaanse militaire avonturisme worden verhoogd". Maar hoe dat moet leiden tot het gewenste Cubaans-Russische vertrek uit Angola blijft onduidelijk. Pogingen om het MPLA-regime te ondermijnen, kunnen dat regime alleen maar meer in de Cubaans-Russische armen drijven. Tot zover Ferry Versteeg in het Brabants Dagblad.

..... Amerika houdt de Cubanen vast in Angola .....

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Kerkbewaarder; 6. staat - land; 9. klaaglied; 14. vreemd; 15. vervoermiddel; 17. bouwmateriaal; 19. aangerichte tafel; 21. slimheid; 22. zwart gesteente; 23. op de wijze van; 25. telwoord; 26. houding; 28. uiting van het gemoed; 32. met gas of lucht gevulde zak; 35. afgemat; 36. zangstem; 37. standaardmaat; 39. liefdesgod; 41. kelner; 42. zelfzuchtig persoon; 44. komiek; 46. emaillak; 48. helling; 50. kruipend dier; 52. dagelijks; 54. hakmes; 55. electrisch geladen deeltje; 57. streling; 58. groente; 60. bittervocht; 61. belemmering; 62. gewricht; 64. uitroep tot aansporing; 65. schaakterm; 67. zoutigvocht; 69. vreemde munt; 71. plaats in Duitsland; 73. bouwmateriaal; 75. geleidelijk omlaag gaan; 78. muziekinstrument; 80. niet mooi; 83. deel van het oor; 84. vaartuig; 86. bovenste deel van een huis; 89. zangstem; 91. boom; 92. oude lengtmaat; 94. vloeibaar voedsel; 96. dierengeluid; 97. insectenwapen; 98. zachter (muz.); 99. water in Utrecht; 100. geliefd - zeer gezien; 101. in orde; 102. briefaan- 103. bergplaats; 104. bootje; 105. persoonlijk voornaamwoord; 107. slot; bijwoord. 109. kleef- 110. soort Gibbon (aap); niet netjes; 113. schich- 116. koraalbank; 118. muziekinstrument; 119. tuin- 121. oliehoudend ge- 123. voedsel; 126. zots- 128. verbouwen; 131. maat; 133. op afstand; 134. vluchtige stof; 135. soe- buigzaam; 136. aanwijzend voornaamwoord; 137. 139. boomvrucht; 141. houdend grond; 142. ingewand van een haring; 144. bedvat; 145. insecteneter; 147. vlaktemaat; 148. strafwerktuig; 149. ring om zon of maan; 150. bijbels figuur; 152. pukkel; 154. ongerijmd dwaas; 156. inkomen - on; 157. vetgezwel; 159. 160. plaats in Amerika; 161. hoofdstad in Europa; 163. grote bijl; 165. stek loot; 167. strook grond langs de zee; 169. overbo- 172. vaste spiritus; 174. - gek; 175. vierhandig roofdier; 176. plaats in Gelderland; 178. rij; 180. droogber; 181. grillig; 183. minnaar; 185. schel; 186. fakkel; 187. eiland in de Middellandse Zee; 188. dikvloeibaar gebonden.

VERTICAAL: 1. steen; 2. holte onder de arm; 3. motorrace; 4. bar - zeer; 5. tocht; 6. de onbekende; 7. touw - koord (ind.); 8. boom; 9. verharde huid; 10. moed; 11. voegwoord; 12. afgod; 13. vordering; 14. glad; 16. insgelijks; 18. kampeerartikel; 20. instrument om seinen te geven; 23. ongeluksgodin; 24. Japanse parelduikster; 27. harde buitenkant; 29. windrichting; 30. deel van Frankrijk; 31. houten staak of stok; 33. steensoort; 34. vooraanstaand - voornaam; 37. schrijnwerker; 38. papegaai; 40. geest; 43. eiergerecht; 44. royaal; 45. groente; 47. ondier; 49. kleefstof; 51. wilde haver; 53. geluidsband; 55. gedachte - idee; 56. mist; 59. Engelse titel; 61. appelsoort; 62. gelofte; 63. streep; 65. plaats in Noord-Limburg; 68. heks; 72. boom; 73. bewijsje; 74. nog niet helemaal; 76. iemand die onwaarheid spreekt; 77. tik; 79. familielid; 81. bestuur - direktie; 82. boksterm; 84. vreemde munt; 85. zanger/dichter uit Griekse sage; 87. gezongen toneelspel; 88. vertrek; 90. vuurpijl; 91. niets uitgezonderd; 92. zeegod; 93. vioolbouwer; 95. geneesmiddel; 99. bouwland; 106. moeilijkheid; 108. drank; 110. stremsel; 111. opdracht; 112. oude lengtemaat; 114. met de ... nen (Lat. afk.); 115. vloeistof; 117. uit kleine deeltjes bestaande/niet grof; 118. eveneens; 119. allerlei; 120. gast; 122. onbepaald voornaamwoord; 124. militaire overval; 125. niet van dezelfde mening; 126. honingdrank; 127. hoeveelheid; 129. gebonden (muz.); 130. insecteneter; 132. Mohammedaans vastentijd; 135. soort schoolonderricht; 136. geestelijk/wereldlijk hoofd der Boedhisten; 138. droog; 140. markttent; 141. vrouwelijk dier; 143. lokspijs; 146. vrij; 148. Europeaan; 150. plaats in Frankrijk; 151. onbedekt; 152. muziekinstrument; 153. tint (Sp.); 155. titel (afk.); 158. stoot; 162. zuivergewicht; 163. vervoermiddel; 164. bevel; 165. ivoor; 166. reis - tocht; 168. het aanwezig zijn elders; 169. bars - stuurs; 170. Engelse titel; 171. voedsel; 173. Europeaan; 174. genoeg - voldoende; 177. water in Utrecht; 179. vogeleigen hap; 181. broeder (afk.); 182. lengtemaat; 183. familielid; 184. muzieknoot.

Proces tegen 'Lula' nietig verklaard

RIO DE JANIERO, 4 sept — De militaire hoge raad in Brazilie heeft het proces nietig verklaard waarbij de bekendste vakbondsleiders van het land, Luis Inacio da Silva (bijgenaamd „Lula"), en tien collega's tot gevangenisstraffen waren veroordeeld wegens hun deelname aan de stakingen vorig jaar in de industriestad Sao Paulo. Zo berichtte Roel Janssen voor NRC/Handelsblad.

De zaak is terugverwezen naar de militaire rechtbank in Sao Paulo, die de vakbondsleiders in februari bij verstek veroordeelde tot gevangenisstraffen varierend van twee tot drie en een half jaar. De vakbondsleiders en hun advocaten weigerden toen om in de rechtszaal te verschijnen, omdat die naar hun mening tot een militaire vesting was veranderd, en er derhalve geen voorwaarden bestonden voor een eerlijke rechtsspraak.

Volgens de Braziliaanse wetgeving had de rechtbank het proces om deze reden moeten verdagen en het op een ander moment opnieuw bijeen moeten roepen. Aangezien de militaire rechtbank dit had nagelaten, is het proces nu nietig verklaard. De vakbondsleiders worden ervan beschuldigd dat ze de wet op de nationale veiligheid hebben overtreden door te hebben opgeroepen tot 'collectieve ongehoorzaamheid aan de wetten' tijdens de grote metaalstakingen die begin vorig jaar in Sao Paulo plaatsvonden.

De verdediger van de vakbondsleiders, Heleno Fragoso, maakte tijdens de zitting van de hoge militaire raad in Brasilia duidelijk dat het proces ging over de vraag "of oproepen tot een onwettig verklaarde staking een misdaad is tegen de nationale veiligheid". Hij voegde eraan toe dat deze zaak nooit aan een militaire rechtbank had moeten worden overgelaten, maar had moeten worden berecht in een civiel proces als overtreding van de stakingswet. Voor de zitting gaf de Nederlander Gerard Arninkhof, als afgevaardigde van de Federatie Nederlandse vakbeweging, een verklaring uit waarin de solidariteit van de Nederlandse vakbeweging met de Braziliaanse arbeiders en in het bijzonder met de vakbondsleiders die terecht stonden, werd betuigd. De aanwezigheid van de buitenlandse vakbondsdelegaties - er waren ook vertegenwoordigers uit Frankrijk, West-Duitsland en Italie - kreeg in de Braziliaanse pers grote aandacht. Het proces tegen de vakbondsleiders heeft een grote politieke betekenis. Luis Inacio da Silva, beter bekend onder bijnaam "Lula", is namelijk behalve voormalig vakbondsleider, ook voorzitter van de PT, de Partij van de arbeiders.

Als "Lula" op grond van de wet op de nationale veiligheid veroordeeld wordt, of nog in een proces is gewikkeld, mag hij zich niet kandidaat stellen bij de algemene verkiezingen die het volgend jaar in Brazilie gehouden worden. Behalve het proces dat gisteren gevoerd werd, is er nog een tweede proces op grond van de wet op de nationale veiligheid tegen "Lula" aangespannen. Het is onwaarschijnlijk dat al deze processen afgelopen zijn voordat de kandidaatstelling voor de verkiezingen moet plaatsvinden.

Tot zover Roel Janssen in NRC/Handelsblad.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **18 september 1981**:

de heer L. T. Statia,
Weg naar Lagoen z/n,
Bonaire

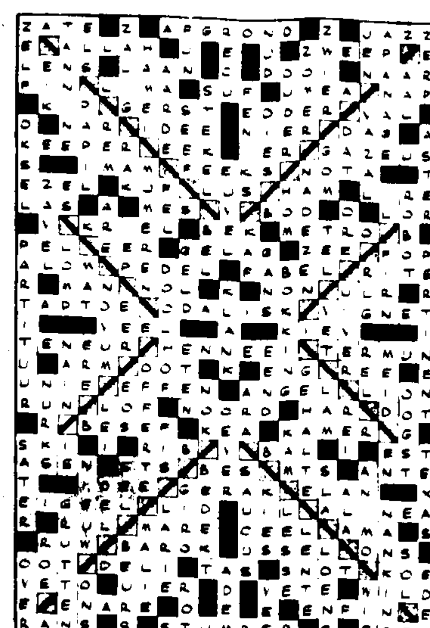
Zijn prijs (f. 25,–) zal hem toegestuurd worden.

Oplossingen van deze week dienen **vóór 1 oktober 1981** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **30 september 1981** in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, J. A. Abrahamblvd., of P.O.B. 122, en op St. Maarten bij de heer Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:

KRUISWOORDPUZZEL.

Historisch compromis

door Johan Kuyper

"OP DE OEVERS van de Weichsel wordt een nieuw Polen gebouwd", riepen geestdriftige afgevaardigden tijdens het eertse nationale congres van de onafhankelijke Poolse vakbond "Solidariteit" in Gdansk. Hun leider Walesa sloot het congres met een beroep op eendracht om samen te werken "aan het opbouwen van Polen, waarvan onze voorvaderen slechts konden dromen". "Solidariteit" diende zich hier niet louter aan als een vakbond, maar als de toekomstige "leidende sociaal-politieke beweging" van het land.

Uit de rekening en verantwoording van het congres bleek de eensgezinde wil om de onbloedige "revolutie", die ruim 'n jaar geleden begon, vastberaden voort te zetten ten einde het land te "democratiseren" en alle ressorts van politiek, economie en kultuur zelfbestuur te verschaffen. In onze oren mag dit overmoedig klinken, maar "Solidariteit" is zelfs meer dan een sociaal-politieke beweging. Zij is practisch de Poolse natie. Feitelijk luistert het volk alleen nog naar "Solidariteit". Partij en regering hebben alle vertrouwen verspeeld. Met het volk in de rug durft Walesa te verkondigen: "Wij trekken de strijd in". "Maar hij zal even gevaarlijk zijn als spectaculair".

Deze revolutie ging van begin af aan gepaard met een zenuwen-oorlog.

Aanvankelijk beperkte hij zich tot onheilspellende verklaringen van het Kremlin, en sedert "Solidariteit" als "vakbond" door de Poolse regering, gelegaliseerd werd, tot aanvallen op extremisten van deze organisatie. Thans wordt zij door Moskou in haar geheel veroordeeld als een "politieke oppositie, die het socialistisch systeem van Polen wil liquideren". Thans stuit zij tevens op een openlijke confrontatie van de Poolse regering. Maar zelfs de indrukwekkende militaire manoeuvres van honderdduizend manschappen van het Warschau-pact rond en binnen de Poolse gebieden kunnen de tien miljoen leden van "Solidariteit" niet intimideren.

Integendeel. In een stortvloed van individuele uitingen en in een massa gezamenlijke resoluties heeft het congres het communistische systeem feller getart dan ooit. Verscheidene afgevaardigden dienden zelfs een voorstel in om de leidende rol van de partij niet langer te erkennen. Zover is het niet gekomen. Maar voor Warschau, laat staan voor het Kremlin, was dit een onheilspellend bewijs, dat er in de schoot van "Solidariteit" een stroming bestaat, die de Poolse maatschappij zo radikaal wil veranderen, dat de communistische partij hoogstens nog een nevenrol zou mogen spelen.

Men zegt, dat Walesa veel moeite heeft gehad om deze drang te onderdrukken. Dit viel hem des te moeilijker omdat de grote meerderheid van het volk in de partij de schuldige ziet, die de historie systematisch verdraaide, de economie verkeerd aanpakte en de kulturele tradities van het land verloochende. Ofschoon tegen wil en dank van de extremisten wist Walesa de innerlijke oppositie te ontzenuwen en "Solidariteit" een solidair karakter te geven. Het ging er op slot van rekening om of de beweging centraal danwel regionaal zou worden geleid. In het laatste geval zouden de extremisten in bepaalde regio's het voor de gematigden elders en voor de gehele beweging kunnen bederven. "Het andere kamp, zei Walesa, is nog steeds te sterk, het beschikt over het leger en de politie en is alles anders dan een verliezer. De werkelijke strijd staat thans voor de deur, de vakbond heeft nog bijna niets bereikt, daarom moeten wij centraal en zelfs iets dictatoriaal te werk gaan".

ALLEEN tegen deze achtergrond van bekrachtigde eenheid kon het plan, dat door het congres werd aangenomen, een betekenis van allure krijgen. In plaats van de communistische partij het leiderschap te onzeggen nam het congres een resolutie aan, die vrije verkiezingen eiste van regionale raden en van het parlement. Dit houdt in, dat de parlementaire kandidaten uitgekozen kunnen worden zonder voorafgaande instemming van de partij. Een tweede belangrijke resolutie eiste voor de vakbond de effectieve controle over de industrie op en over haar topfiguren. Ook de regering bezit een partij-ontwerp voor het zelfbestuur van de arbeiders. "Solidariteit" verlangt echter, dat het parlement dit ontwerp afkeurt, zo niet dan zal de vakbond een referendum afdwingen. Even onverbiddellijk staat de eis om onbeperkte toegang tot de officiele publiciteitsmedia.

Een en ander is meer dan genoeg om uit te drukken, dat "Solidariteit" de Poolse maatschappij radikaal wil veranderen en dat zij - als het niet anders kan - een harde confrontatie met partij en regering niet schuwt. Sommigen veronderstellen dat Moskou de binnenlandse conflictsituatie van Polen doelbewust wil aanwakkeren, ware het alleen maar om de staatsvakbonden elders in Oost-Europa af te schrikken. In elk geval klonkde oproep van "Solidariteit" aan de arbeiders van de andere Oost-Europese landen om haar voorbeeld te volgen, in de oren van het Kremlin als een ongehoorde brutaliteit. Hij wekte de indruk, dat de Poolse beweging haar revolutie wil exporteren. Haar woordvoerder zei nochtans dat deze oproep gezien moest worden "in het kader van de morele kriteria en niet van de politieke". Trouwens gematigden vonden het "niet opportuun" en "betreuren" het.

ACHTER al de onverbiddellijke eisen, ook achter alle resolute afwijzingen van de regering, kijkt echter nog steeds de neiging om de hoek naar verstandhouding tussen beide. Terwijl op de voorgrond een niet te onderschatten confrontatie opkomt, beweegt zich op de achtergrond nog steeds de drang om elkaar te vinden. Daags na de afkondiging van het "Solidariteits"-program publiceerde de regering een ellenlange verdediging, maar hield zij tevens de deur open. Hierin deed zij een poging om zich zelf de rol van hervormingen toe te kennen. Maar aan het einde komt zij op voor het behoud van een partnerschap met "Solidariteit".

Beide wekken de indruk dat zij ieder op eigen manier op zoek zijn naar een historisch compromis. Hieromtrent kan men op grond van ervaringen elders pessimist zijn. Waar revolutionairen en fundamentalisten naar een vergelijk zoeken loopt het steevast spaak. De Polen zijn echter Polen, zowel de leden van de partij en van de regering als van "Solidariteit" Ook de Russen weten dit.

Tot zover Johan Kuyper in het Brabants Dagblad.

BY THE YEAR 2110 WORLD POPULATION PROBABLY IS 10.5 BILLION

Crucial questions turn on food, health-care and education

Can our world support 10.5 billion people?

IN ABOUT 130 YEARS from now world population will eventually stabilise at 10.5 billion. This is predicted in the 1981 'State of World Report' issued by the United Nations. The number of people in the world today stands at 4.4 billion. By the end of this century it is expected to be just over 6 billion. And by the year 2110 it is thus predicted to have reached 10.5 billion. Then growth is expected to come to a halt. The crucial questions in view of the future are of course whether the world can meet the essential human needs for food, health-care and education with a population two-and-a-half times greater than at present. The answers are surprising, but unfortunately very complicated as well.

Between now and the year 2110, South Asia will increase its population from 1400 million to 4100 million, East Asia from 1200 million to 1700 million, Africa from 400 million to 2100 million, Latin America from 400 million to 1200 million, Europe from 450 million to 500 million, the USSR from 265 million to 380 million, North America from 248 million to 320 million and Oceania from 23 million to 41 million.

In other words, almost 90 per cent of the eventual 10.5 billion people will be living in today's developing countries and the industrialised world's share of total population will decline from today's 24 per cent to approximately 13 per cent. According to present GNP (Gross National Product) figures, the industrialised nations' share of the world wealth now stand at over 80 per cent.

FOOD

The number of malnourished people in the world today is estimated at 450 million or about 10 per cent of the world's population. Of these 450 million 200 million are children under 5 and 10 million of these are severely malnourished. On present trends the numbers of the malnourished are expected to rise by the end of the century.

To meet nutritional requirements the world needs to produce approximately 2300 calories per person per day (ranging from 820 calories per day for a baby to 3500 calories per day for a 16 year old male). In round figures this means that the world has to produce the equivalent of 500 lbs of grain per person per year.

Maybe it sounds suprising but the earth's physical capacity to feed 10.5 billion people is not really in doubt. Indeed some estimates suggest that even four times that number could be fed on present land and present technology.

On average, the amount of grain marketed in the world each year is about 1300 million tonnes, which is enough to provide the necessary 500 lbs of grain for over 6 billion people or one-and-a-half times the present population of the world.

DISTRIBUTION

The root of the hunger problem is distribution. Summing up the recent US National Academy of Scientists World Food and Nutrition Survey, its Chairman Harrison Brown, said that "doubling world food production next year, on the present pattern, would not materially change the status of the great majority who are hungry or malnourished today".

People go hungry because they do not have the means to grow food or the money to buy it. In many countries where malnutrition is prevalent, up to half of the cultivated acreage is growing crops for export to those who can afford them rather than foodstuffs for those who need them. 36 out of the poorest and hungriest countries in the world, for example, export food to North America. And Africa, the hungriest continent, is a net exporter of protein to Europe.

For the future, there is little doubt that world food output could be significantly increased. A recent study by the University of Wageningen in the Netherlands based on the new FAO/UNESCO soil maps of the world, concludes that the earth could sustain the production of over 32 billion tonnes of grain each year - 25 times as much as at present.

DEMANDS

The food problem cannot therefore be analysed only in terms of too many mouths to feed and too little food being grown. It must also be looked at from the point of view of whose land is growing what crops and for whose benefit. And if a world of 10.5 billion is indeed to be fed, then the question of whether basic needs like food should be determined more by economic demand than by human demand will have to be seriously questioned.

HEALTH-CARE

Another crucial question in view of a future in which there are 10.5 billion people on the world is whether the world can meet the needs for health-care for such a population.

The situation in today's world is far from encouraging. And again there are immense differences between the industrialised world and the developing countries.

Average life expectancy is now about 70 year in the industrialised world and 54 years in the developing world. The infant mortality rate is now averaging approximately 12-15 per thousand in the industrialised world and approximately 100 per thousand in the developing world.

In the last 30 years the developing world has cut its infant mortality rates by half and increased its average life expectancy from 42 to 54 years.

In spite of that each year in the developing world approximately 12 million infants die - with diarrhoea, intestinal diseases and malnutrition among the main causes. In the poorest countries only one child in ten is ever seen by a health worker or immunised against diphteria, tetanus, measles, tuberculosis, pertussis and poliomyelitus, which are the six most common preventable diseases of childhood.

In today's world over 1000 million people lack clean water, safe sanitation and trained health-care.

PRIORITIES

The issue whether the world can provide health care for 10.5 billion people also comes down to a question of priorities. UNICEF and the World Health Organization (WHO) estimate that over the three-quarters of all the illness in the world could be prevented or cured by better nutrition, water supply, sanitation, immuniation and health education. None of this requires seven years medical training or expensively equipped hospitals. Yet 80 per cent of the world's health budget are currently being spent on expensive curative care for less than 20 per cent of the population rather than on relatively cheap preventative health for the majority.

Primary health workers can be trained - in a few months and at a cost of say $1000 - to prevent and cure most common illnesses in the communities which they serve and to refer more serious cases for more qualified treatment. It is this primary health care approach which the WHO believes can make its slogan of 'Health for all by the year 2000' into a reality.

But such a policy also depends upon a shift resources in favour of 'some for all rather than all for some'. And the question of whether the world can eventually provide health care for 10.5 billion people again raises more political questions than it provides physical answers.

EDUCATION

And then what about education in a world with a population of 10.5 billion?

The developing world has doubled its school enrollment rates in recent years and almost two-thirds of its children now start school. Over 100 million 6-11 year olds still have no school to go. Of those who start school, only half will reach the fourth grade and only a fifth will reach secondary school.

The number of illiterate adults in the world now stand at more than 800 million and rising. In the developing world as a whole, four out of ten adults can read and write but regional discrepancies are wide. Illiteracy runs at 73 per cent in Africa, 46 per cent in Asia and 23 per cent in Latin America. Two-thirds of the world's illiterate people are women.

INVESTMENT

Like nutrition and health, education is both a need in itself and an investment in development. And in recent years the Third World has made great strides in making education more widely avialable. But educational spending seems to be nearing a ceiling of about 5 per cent of Gross National Product in most countries and it is unlikely that future school enrollment will do more than keep pace with rising numbers.

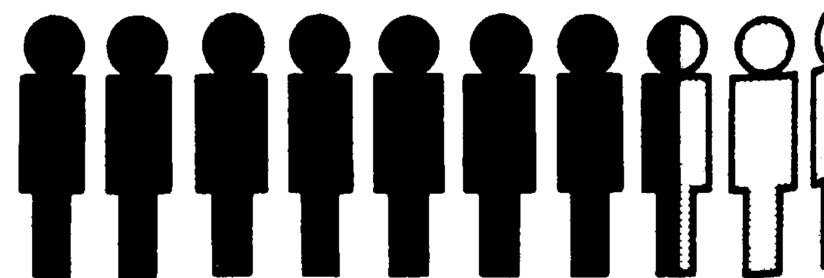
With limited means and a rising demand, the question of priorities again enters the equation. According to a recent World Bank Survey, the economic rate of return on primary education is significantly higher than for secondary or higher education. Farmers with four years schooling, for example, were found to be more productive than those with no schooling at all - all other things being equal. Yet in almost every country of the world, higher education is expanding faster than secondary education and secondary education faster than primary education. In total, less than half of all education spending - and only about 6 per cent of international aid for education - goes to primary schools.

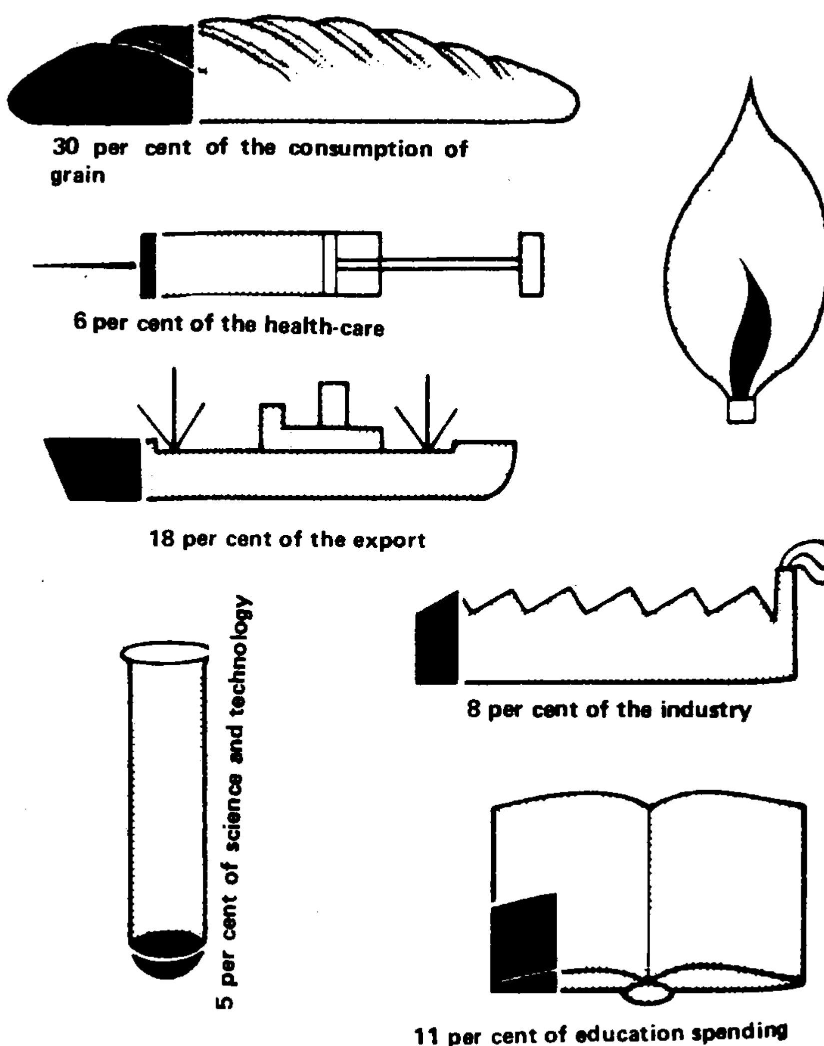
All available evidence suggests that the goal of universal primary school education is one of the best possible investments in development and provides significant returns in nutrition, health and economic development. It would therefore seem to have a weighty economic as well as human claim to a larger share of overall educational resources.

DRASTICAL CHANGE

Summing up all these data, it is justified to say that the earth has the capacity to feed 10.5 billion mouths, that the world can meet the essential needs for health-care and education for such a population, but only when mankind is willing to change drastically its present priorities.

(The data in this article from the UN 'State of W Report' 1981; the pictures the Dutch magazine 'Sam

All available evidence suggests that the goal of universal primary school education is one of the best possible investments in development.

Over 1000 million people in today's world lack clean water, safe sanitation and trained health-care.

Up to now it is "all for some" instead of "some for all"

The market place in Calcutta.
The offer of food is big enough, but the people have no money to buy it.

Primary health workers can be trained – in a few months and cost of say $ 1000 – to prevent and cure most common illn in the communities which they serve and to refer more serious c for more qualified treatment.